

Ameriško vesoljsko plovilo uspešno pristalo na Marsu 25

V Zdravščinah in Zagraju narašča zanimanje za slovensko kulturo 19

TORKOVA PRILOGA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA
OD 11. DO 18. STRANI

OTTICA OPTIKA 25 LET

Primorski dnevnik

TOREK, 27. MAJA 2008

št. 125 (19.215) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 771124 666007

Jezik soseda je ključ razvoja

DUŠAN UDOVIČ

Tako kot se v Gorici zadnje čase slovenski jezik srečuje z ovirami, zlasti kar zadeva njegovo rabo v javnosti, tako tudi z italijanskim v Novi Gorici ni ravno vse v najlepšem redu. Izhodišča so sicer precej različna: ne gre za javno rabo, saj tam avtohtone italijanske manjšine ni in se torej problem ne postavlja. Italijanščina pa je bila vseskozi prisotna v šolskih programih, kar je seveda razumljivo in v skladu s principom, da je treba že zaradi življenjske nuje znati jezik soseda. V številnih poklicih, po katerih v obmejnem pasu obstaja povpraševanje, pa brez znanja italijanščine oziroma izhodiščne dvojezičnosti skoraj ne gre. Kljub temu je v teku zmanjševanje števila ur italijanskega jezika v šolskih programih, kar je županu na pobudo novogoriškega društva učiteljev italijanskega jezika narekovalo poseg na pristojnem ministrstvu za šolstvo v Ljubljani. Župan se zavzema za krepitev učenja italijanskega jezika, drugače kot goriška uprava, ki ji gre slovenski nekoliko v nos. Skupni imenovalec slovenščine in italijanščine pa je v obeh primerih in na obeh straneh meje poskus njenega krčenja.

Tako smo priče bizarni situaciji, v kateri se postavljajo pod vprašaj pravzaprav logične stvari. Znanje jezika oziroma obeh jezikov obmejnega prostora bi namreč moralo biti strateško vprašanje in osnovni vzvod vsakršnega razvoja na tem območju. Koliko časa bo še treba, da bo osvojeno to preprosto življenjsko pravilo, od katerega nihče nima česa izgubiti, temveč imamo lahko od njega same koristi?

EVROPSKA UNIJA - Zunanji ministri 27 držav članic so včeraj zasedali v Bruslju

Uspešna prizadevanja slovenskega predsedstva

Potrjena izhodišča za pogajanja z Rusijo, premiki na zahodnem Balkanu

NABREŽINA - Osnovna šola že 30 let nosi ime po Virgilu Ščeku

Prava slovenska veselica

Slovenske pesmi in plesi na nedeljski proslavi v nabrežinski občinski telovadnici

NABREŽINA - Tridesetletnico poimenovanja domače osnovne šole po duhovniku in narodnoobrambnemu delavcu Virgilu Ščeku so v nedeljo v občinski telovadnici v Nabrežini proslavili s pravo slovensko veselico, ki je obsegala slovenske ljudske pesmi in ples. Slavnostni govornik Marko Tavčar pa je pouda-

ri, kako so bile Ščeku vedno pri srcu šola in vzgoja novih generacij ter skrb za izobraževanje v slovenskem jeziku.

Na 6. strani

BRUSELJ - Včeraj so v Bruslju zasedali zunanji ministri Evropske unije pod predsedstvom šefa slovenske diplomacije Dimitrija Rupla. Po skoraj dveh letih zapletov - najprej predvsem zaradi Poljske, nato zaradi Litve - so končno dosegli dogovor o izhodišču pogajanj za nov okvirni sporazum med EU in Rusijo, ki naj bi bil na najvišji ravni potrjen na vrhu EU in Rusije konec junija v Sibiriji. Ministri so poleg tega pozvali Srbijo, naj čim prej sestavi proevropsko vlado, sicer pa so priznali, da bo pri prehodu z misije ZN Unmik na misijo Eulex na Kosovu zaradi tehničnih in pravnih sporov prišlo do zamud.

Na 25. strani

V nedeljo so se končali Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva

Na 4. strani

NSKS in EL proti predlogu ZSO in SKS

Na 5. strani

Občina Trst noče odpisati plačila obresti SSG

Na 7. strani

Pravniki preverjajo sporni sklep goriškega občinskega odbora

Na 19. strani

JAMLJE - Občni zbor in kongres Zveze slovenskih kulturnih društev

Tudi v bodoče v skladu s Trubarjem Marsič še naprej predsednik ZSKD

JAMLJE - Trubarjevo priporočilo »Stati inu obstati«, ki je zaznamovalo 42. redni občni zbor in 5. kongres Zveze slovenskih kulturnih društev (-ZSKD) bo spremljalo njeno delovanje tudi v bodoče. Tako so sklenili v soboto delegati, predstavniki včlanjenih društev, ki so se zbrali na sedežu društva Kremenjak v Jamljah, pregledali opravljeno delo, izvolili novo vodstvo in Marina Marsiča potrdili na mestu predsednika. V Jamljah so tudi podelili priznanja najzaslužnejšim posameznikom in skupinam, ki jih za vsak kongres predlagajo same članice na pokrajinski ravni.

Na 3. strani

NOVA GORICA - Župan pisal ministru

Proti ukinjanju ur italijanskega jezika

NOVA GORICA - Medtem ko se v Gorici na podlagi sklepa občinske uprave dvojezičnost v središču mesta ukinja, se v Novi Gorici borijo, da bi preprečili zmanjševanje oz. ukinjanje ur italijanskega jezika v srednjih strokovnih in poklicnih šolah. Župan Mirko Brulc je v ta namen včeraj pisal slovenskemu ministru za šolstvo Milanu Zveru. Brulc v pismu poudarja pomen znanja italijanščine, ki je v mestu ob meji še toliko bolj izrazit: »Mestni občini Nova Gorica je v interesu, da prebivalci znajo italijanski jezik, saj je to nedvomno prednost, ki prispeva k boljšemu sodelovanju ne samo na zasebnem področju, temveč tu-

di na področju gospodarstva in drugih pomembnih povezav.«

Brulc izpostavlja predvsem problem ukinjanja oz. zmanjševanja ur italijanskega jezika na šolah, ki izobražujejo za tiste poklice, pri katerih je na mejnem območju znanje italijanščine izjemnega pomena; gre za ekonomske tehnike, trgovce in administratorje. »Italijanskega jezika se ljudje ob meji zasebno najpogosteje učijo preko spremljanja italijanskih medijev, seveda na poljuden način. Za znanje jezika pa je potrebno veliko več,« pravi Brulc in zagovarja zakonsko ureditev tega področja.

Na 20. strani

ISTRSKI ZORNI KOT

»Off limits« naj se konča

MIRO KOCJAN

Fulvia Tomizzo sem poznal še kot dijaka. Ko je obiskoval koprsko gimnazijo. Nedorložno se mi je oglasil kot mladenič, ki je rad študiral, ki mi je govoril, da bi rad tu ostal, da pa je imel, oziroma so imeli doma težave, kolikor se spominjam, zaradi posestva. Kako naj mu pomagam? Res sem tedaj bil na upravi cone B svobodnega tržaškega ozemlja, vendar sem se ubadal z drugimi stvarmi. Pojav eksodusa, ki se je bil začel, mi ni ugajal in sem ga glasno grajal. Zdela pa se mi je, da se je name obrnil, češ, da govorim italijansko in da se bo z menoj lažje in iskreneje pogovoril. Ne spominjam se, če sem s tem v zvezi, kaj storil zanj, še danes pa ohranjam v spominu daljši pogovor s tem fantom o italijanskih šolah v coni B, zlasti pa o šolniškem kadru. Imel ga je v čišlih, dejal mi je, da so mu vcepili lju-bezen do jezika, da jo bo skušal razvijati in, kar je še zlasti zanimivo, pohvala je nesebično globoko veljala za učitelje in profesorje na slovenskih in italijanskih srednjih šolah. Imel pa je pripombe, in to kar resne, na račun civilne oblasti.

Z njim je bilo, kar je bilo. Dosegel je intelektualno sfero visoke ravni, pero mu je steklo in teklo na mnoge žgoče, pa tudi manj žgoče pa vendar zanimive zgodovinske teme. Podaril mi je marsikatero knjigo seveda s posvetilom. Bil sem ponosen. Skupaj sva pozneje pripravila tudi kak intervju, zadnji je bil za mariborski Večer, ko sem ga nekako premeteno spraševal o razliki med njim in zdajšnjimi ter nekdanjimi tržaškimi in italijanskimi pisci. Seveda sem imel svoje mnenje, dasiravno nisem literat, sva si pa bila kar pogosto enotna. Cenil je Slataperja, Bettizio, češ, da mu je podoben, hvalil pa je denimo Cergolija, narečnega pisca in pesnika. In seveda vse tiste, ki si to zasluzijo in jih je malo.

Že prvi pogovor, ko je bil gimnazijec (tudi sam sem bil še razmeroma mlad), mi je razkril njegove duševne in duhovne značilnosti ter vrline. Prva in nesporna med njim je bila, da je Istran in da to ostane ter da bo, če ne zdajšnja, nesporno bodoča zgodovina morala tukajšnje razmere narediti ne le znosne, marveč naravnost skupne. Forum Tomizza je dragoceno nadaljevanje njegovih pogledov, vse priznanje tistim Hrvatom, Slovencem in Italijanom, ki v tem fantu in človeku vidijo in čutijo prihodnost. Dovolil bi si reči, da je s tega stališča bil kar nekaj »Evropejec« najsoodobnejše vrste.

Istrska (pa tudi druga) občila so upravičeno tudi tokrat kar veliko pisala o dogodku, o »forumu«, sedaj o »Off limits«, ki se ga dobro spominjamo s časa anglo-ameriške vojaške uprave v Trstu. V bistvu: naprej ali nazaj. Sodbe so se vrstile tako v Trstu kakor v Kopru in Umagu, vrata pa so tokrat, za razliko od gornjega opozorila, že precej odprta. Včasih je pri tem zaškrpalo, zvečine pa ne več. Silvio Sforza, ravnatelj EDIT-a je posvaril pred balnim stališčem, da so begunci bili fašisti, tisti ki so ostali pa komunisti. Pojem, ki na srečo izginja in je last samu skrajnežev. Kakorkoli: razmislimo o dobrem, ne pa o slabem. Radin je opozoril, da manjšina (velika ali manjša) ne sme biti več »manjšina«. Navedel je, da je italijanska manjšina tudi v nekdanji Jugoslaviji doživela podobne težave kot večina, žal zaradi majhnosti, še večje.

Kar nekaj razpravljavcev je podčrtalo, da bo treba enkrat za vselej spoštovati zgodovino, njene pozitivne in negativne strani. Pripombe so letele na graje vredno pogosto počasnost upravnih organov, ko gre za priznanje manjšinskih pravic in kajpak normalnih potreb (Juri). Stavki so bili nemalokrat naperjeni zoper zgodovinsko revizijo, ki seveda ne pride v poštev. Pangerc je v Trstu pohvalil odpravo meje in posledično zблиžanje ter sodelovanje, hkrati pa še zmeraj obstoječo črto tudi v Istri, pri čemer je zlasti prizadeta italijanska manjšina. Schengen je dobra in sla-

ba listina. Onstran schengna so marsikje prav tako Evropejci.

Izhodišče je vseskozi bilo, da je kultura življenje in mora biti njegovo napotilo. Sožitje so iz razprave v razpravo naglašali v Kopru. Na začetku foruma je bil prisoten tudi rektor primorske univerze Bohinc in domala iz srca priporočil, da moramo krepiti zamisli tega slovitega istrskega pisca, pri tem pa smelo odpravljati vse, kar zadeva mejo. Žal pa so v Kopru morali sklepno predstavo premestiti v notranje prostore (vreme), toda to ni motilo. Vnovič so se odrezali domači literati (denimo Isabella Flego) in vrsta kulturnikov. In, kakor da bi bilo s tem povezano, je izolska srednja poklicna šola »Pietro Coppo« uspešno sodelovala v Ljubljani na razstavi, ki jo je pripravilo šolsko ministrstvo pod naslovom »Festival kreativnosti in inovacij v poklju«.

Na dlani je, da časnik, kot je naš, poroča in komentira zlasti vprašanja, ki zadevajo manjšino, toda, kakor smo pisali zadnjič, »v sodobni dimenziji«, saj manjšina preprosto ne more biti več »manjšina«. Leta nazaj je deloma obveljal izraz »skupnost«, toda del tradicije žal še noče popustiti. V Vodnjanu so v duhu »Dneva kulturne različnosti«, ki je bil 21. maja vnovič, s tega zornega kota nenehno podčrtavali, da mora biti dialog me narodnimi manjšinami (in seveda z večino) preprosto »institucionaliziran«. Gostitelj je bil krajevni odbor Italijanske unije v sloviti zgradbi Bradamante. Na slovesnosti, pravzaprav simpoziju so se sešli predstavniki osemih manjšin, ki so na Hrvaškem, pri čemer pa kar izstopa, da so v samem Vodnjanu navzoči pripadniki petih skupnosti (Črnogorcev, Srbov, Bošnjakov, Romov in seveda avtohtonih Italijanov). Omembo zasluži črnogorska skupina »Peroi«, ki je tu že od leta 1657, žal pa je tudi edina, ki še ni uspela ustanoviti, kakor druge manjšine, svojega »manjšinskega sveta«, ki nastopa kot uradna ustanova. V Vodnjanu so pohvalili istrsko regionalno ustavo, ki je kakor je rekel Ivan Jakovčič, predsednik deželneega sveta v Pulju, edina te vrste, naglašajo obstoj manjšin, pri tem pa zlasti nujnost za sodelovanje ne le z oblastjo, marveč tudi med njimi.

Zadeva Joras (če ji lahko tako rečemo) je, vsaj trenutno, končala. Namesto korit bo zdaj rampa, ki jo bo odgovorni odpiral s ključem. rampe bodo tudi drugod. Gre pač za neko vrsto nekdanjih kmetijskih dovoljenj, ki so krajevno omogočala prehod čez mejo. Napetost je mimo, lipicanca je doma in bo lahko brez težav prestopala mejo, naj bo to vsaj rahlo znamenje, da bo meja tod in drugod enkrat za vselej jasno določena, seveda kakor je treba zgodovinsko, zemljepisno in upravno. Časniki so konec Jorasovega primera najavilo zvečine zgolj informativno.

Reka in možnosti, ki jih ima, se kar neustavljivo širijo dolžinsko in širinsko. Na obisku so imeli delegacije gospodarskih in kmetijskih dejavnosti Brazilije in Južne Afrike. Osrednja tema je seveda bila reška luka, ki za začena resno konkurirati severno-evropskim, saj je tudi na čudovitem geo-strateškem položaju v smeri prometa v srednjo in vzhodno Evropo. Zanimiv je bil tudi pogovor (Brazilija) o možnostih turizma s Kvarnerom, zlasti pa še o sodelovanju z ladjedelništvom v severni Dalmaciji. Sklepe srečanja z Brazilci: Brazilija so pljuča sveta, Reka pa Hrvaške. Delegacija Južne Afrike pa se je zanimala zlasti za promet s sadjem (kar na tisoče ton) in seveda za stanje hladilnikov.

Bliza se turistična sezona, ključno vprašanje pa je seveda varnost. Ergo: v Opatiji so se sešli predstavniki evropskih policij, ki so zvečine podpisali dogovor o sodelovanju. V kratkem bodo to storili tudi zastopniki policijskih direktorij Slovenije, Nemčije in Italije.

BOGATIMO SVOJ JEZIK

Prejšnji teden sem se ustavila ob glagolih sestopiti in sestopati, pa še vzpeti in povzpeti se, poleg samostalnikov sestop (sestopanje) in vzpon (vzpenjanje). Ob zgledih smo videli, da je njihova raba zelo omejena, če odštejemo alpinizem, kjer brez njih ne gre.

Namesto sestopiti ali povzpeti se uporabljamo bolj razširjeni stopiti na kaj in stopiti s česa. Tako stopimo na stopnico in tudi z nje, stopimo na pločnik in z njega. Po nerodnosti lahko kdo stopi na vrtno gredico in tudi z nje, stopimo tudi na stol in z njega. **Ta glagol lahko uporabljamo povsod, kjer višinska razlika ni velika,** medtem ko je za vzpon potrebna strmina.

Drugače pa je, če imamo pred seboj drevo. **Na drevo splezamo in potem z drevesa tudi splezamo. Lahko pa se na drevo tudi povzpne in se potem z drevesa spuštimo na tla.**

S tem smo v glavnem izčrpali možnosti slovenske rabe za ital. salire in scendere. Morda se bo komu zdela, da je mnogo lažje prevajati italijanska samostalnika entrata in uscita, poleg glagolov entrare in uscire, saj vsi vemo, da se za to v slovenščini

uporabljajo besede vhod in izhod, pa še vstopiti in izstopiti.

Tako je tudi res zapisano na raznih vhodnih in izhodnih vratih, a ne povsod. **Na avtobusih bomo brali vstop in izstop. V italijanščini bi uporabili glagola salire in scendere, ne pa entrare (uscire).**

Če se peljemo z vzpenjačo ali žičnico, vstopimo na spodnji postaji in izstopimo na zgornji, ali obratno.

Zgodi pa se nam tudi, da moramo vstopiti zamenjati z glagolom stopiti ali s kakšnim drugim. Poglejmo si nekaj zgledov: stopimo s ceste v hišo in iz hiše na cesto, iz sobe stopimo na hodnik in s hodnika v sobo. Mlado dekle je stopilo v samostan, njena prijateljica pa je iz samostana izstopila. Entrare nell'esercito je stopiti v vojsko ali vojaško službo. Namesto starejše zveze: zakon je stopil v veljavo, dne..., rečemo, da je zakon začel veljati dne...

Toda: Nekdo je vstopil in izstopil pri zadnjih vratih. Na silvestrovo vstopamo v novo leto. Sredi glasbe vstopajo trobente.

Entrare in scena je slovensko nastopiti na odru. Uscire di scena pa izginiti s prizorišča. Poznamo pa tudi vstopno carino, prost vstop, toda službeni, glavni in stranski vhod. Im-

posta generale sull'entrata je v slovenščini prometni davek. **V trgovini je entrata lahko dohodek, prejemek ali izkupiček, medtem ko je uscita izdatek.** Vojaški izraz libera uscita je v slovenščini izhod, kar pa je lahko tudi ital. via d'uscita. V vseh drugih primerih pa bomo rekli, da ima uslužbenec ali šolar prosto, (npr. v soboto). Poznamo pa tudi priti iz zapora ali vrniti se na prostost. Uscire di strada je zapeljati ali zavoziti s ceste, uscire dai binari pa iztiriti. V tisku govorimo, da je knjiga izšla ali da je pred izidom. Uscita pa je lahko tudi iztekanje npr. kake tekočine, bencina ali pa uhajanje npr. plina.

Omenila sem le nekaj zgledov, ki nam potrjujejo, da **moramo biti pri prevajanju in izražanju v slovenščini zelo natančni in previdni**, ker nam slovarji le malokdaj pokažejo pravo pot in točen pomen izrazov.

Lelja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU

Največ lahko za manjšino naredimo sami

Predlagam, da namesto filozofiranja, kaj bo z manjšino v prihodnje (in pričakovanja neke pomoči in rešitve od zunaj) takoj zavijamo rokave in naredimo prvi, morda res majhen a konkreten korak. Prihodnji mesec bomo naredili drugega, do konca leta še kaj.

Konkreten odgovor odločivci Romolijeve uprave, da prežene slovenščino v predmestne predele bi bilo recimo deset dvo ali trojezičnih trgovskih napisov v mestnem središču.

Takoj izvedljiva, ker ne zahteva posebnih naporov (razen seveda prepotrebnih miselnih premikov) bi bila pobuda, da naši trgovci, gostilničarji, obrtniki in podjetniki nasploh, julija in avgusta, izpostavijo večjezične napise "Smo na dopustu", kar sem predlagal že lani, vendar z odzivom, ki ga sploh ni bilo. Res je, da je javna in institucionalna raba slovenščine nekaj, zasebna pobuda pa drugo.

Prav tako pa je res, da sta zavedi zelo zelo tesno povezani.

Zmeraj bolj sem prepričan, da glede uveljavljanja slovenščine največ lahko naredimo sami in z večjo doslednostjo. Če nečemu postati samo folklorni privesek.

Kolega Ace Mermolja je v prispevku v PD 22.t.m. nanizal veliko zanimivih misli, (tisti o TKB bi se sicer lahko izognil), ob tolikem bogastvu pa pozabil dve glavni, in sicer, da manjšina, kot skupnost, nima neke lastne strategije preživetja, kar je povezano s kredibilnim vodstvom (kolikokrat smo že razpravljali o tem?) in da je desetletja dolgo živela pod dežnikom večjih ali manjših strank in reševanje problematike raje prepuščala drugim in ni dojala sprememb, ki so se dogodile v družbi. Živel smo z nekakšnim mitom, da bo "levica" vse razrešila. Nekaj se je začelo res premikati, glavni vozli so pa ostali. Na izkušnjah se žal nismo učili in ničesar naučili. Mit se ni samo zrušil. Obrnil se je na glavo. Včerašnji "tovariši" in soborci za sožitje, sodelovanje in prijateljstvo zagovarjajo danes tezo, za katero so doslej stali predstavniki desnice. Težko je sprejeti, še težje se je, kot kaže upreti. Z uporabo namreč ne narediš kariere...

Rezultati desetletja trajajočega stanja so danes, bolj kot kdaj prej, na dlani.

Morda pa nas bodo nove razmere, kot skupnost in posameznike le zbudile (prisilile!), da začnemo razmišljati (in delati) drugače?"

Vlado Klemš

Objava razglasov v slovenskem jeziku v Gorici

Pravijo, da je Jan Hus 6. julija 1415, ko so prižgali greda, na kateri je potem zgorel, dejal: »Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt!«. Nato pa naj bi dodal: »O sancta simplicitas!«

Te besede so mi prišle na misel, ko sem prebral vest o pobudi goriške občinske uprave glede razglasov v slovenskem jeziku.

Da se bo končalo slabo (to je: ustavno nezakonito), sem razumel takrat, ko sem izvedel, da bodo vključeni v »territorio in cui la minoranza e' tradizionalmente presente« »i comuni o le frazioni di essi indicati in una tabella predisposta« (zdaj 1. odstavek 4. člena). Da bodo posledice izredno hude pa me je prepričala določba o posebnem režimu »nelle zone centrali delle citta' di Trieste e Gorizia e nella citta' di Cividade del Friuli« (zdaj 4. odstavek 8. člena).

Da Slovencem, ki so se ukvarjali z osnutkom navedenega zakona, manjka osnovno znanje, me je prepričal »prevod« izraza »frazione«.

Z besedo »frazione« so že v času Franca Jožefa prevajali nemški izraz »Ortschaft«, za katerega smo Slovenci rabili besedo »kraj«. Besedo »zaselek« pa smo rabili za nemški izraz »Weiler«, ki ga Italijani prevajajo z besedo »casale«, medtem ko sodobni italijanski upravni jezik označuje tako naselje kot »nucleo abitato«. Državna statistična služba opredeljuje tako naselje kot »localita' abitata, priva del luogo di raccolta che caratterizza il centro abitato, costituita da un gruppo di case contigue e vicine, con almeno cinque famiglie..., purché l'intervallo tra casa e casa non superi trenta metri e sia in ogni modo inferiore a quello che intercorre tra il nucleo stesso e la più vicina delle case manifestamente sparse«. Če pogledamo geslo »zaselek« v Enciklopediji Slovenije (15,75) vidimo, da je to po opredelitvi Antona Melika majhno naselje, ki ima praviloma 3-5 in ne več kot 10 domov.

Izraz »frazione geografica« je

svoj čas pomenil »un'area del territorio comunale comprendente, di norma, un centro abitato, nonche' nuclei abitati e case sparse gravitanti sul centro«. Tako je tudi glavno naselje občine tehnično tvorilo »frazione«, čeprav je bil izraz »nel linguaggio comune...spesso ed impropriamente usato per indicare una localita' abitata che non e' capoluogo di comune«. Tako lahko zaključimo, da italijanski parlament ne obvlada italijanskega jezika in je v »zaščitnem zakonu« uporabil izraz »frazione« v nepravem pomenu »(impropriamente)«.

Toda zadeva je bolj zapletena. Državna statistična služba je uporabljala izraz »frazione« do popisa prebivalstva leta 1981, od popisa leta 1991 pa ga ne uporablja več, temveč uporablja izraz »centro abitato«. Po zakonu za varnost v cestnem prometu (zakonodajni odlok št. 285 z dne 30. aprila 1992, 3. člen) mora imeti tako naselje vsaj 25 stavb, po opredelitvi državne statistične službe pa mora biti oddaljeno od drugega naselja vsaj 70 metrov (Kontovel in Prosek imata skupno tablo, ker po navedenem kriteriju nista več naselji). Slovenci pravimo takemu naselju »samostojen kraj«.

Da bo vse skupaj še bolj zapleteno, naj povem, da je bil leta 2001 v občini Gorica en sam samostojen kraj: Gorica. Torej, tudi če poistovetimo pojma »frazione« in »centro abitato«, se morajo goriški Slovenci zadovoljiti z »okencem« v središču mesta.

Vse drugače pa bo, če uspejo doseči, da se zakon popravi v smislu razsodb Ustavnega sodišče št. 28 iz leta 1982, št. 62 iz leta 1992 in št. 15 iz leta 1996.

Toda za uveljavitev ustavnega določila o varstvu jezikovnih manjšin, kot ga je kar trikrat tolmačilo Ustavno sodišče (kot najnižjo raven varstva - tutela minima), je bil čas, ko smo imeli v parlamentu levosredinsko večino od 9. maja 1996 dalje.

Bojim se, da za Slovence, ki so se ukvarjali z osnutkom »zaščitnega zakona«, ne veljajo navedene besede Jana Husa.

Samo Pahor

JAMLJE - 42. redni občni zbor in 5. kongres Zveze slovenskih kulturnih društev

Trubarjevo priporočilo »Stati inu obstati« tudi v bodoče vodilo delovanja ZSKD

Bogat obračun delovanja - Zaskrbljujoče finančno stanje - Priznanja posameznikom in skupinam - Marino Marsič še predsednik

JAMLJE - Trubarjevo priporočilo »Stati inu obstati«, ki je zaznamovalo 42. redni občni zbor in 5. kongres Zveze slovenskih kulturnih društev (-ZSKD) bo spremljalo njeno delovanje tudi v bodoče. Tako so sklenili v soboto delegati, predstavniki včlanjenih društev, ki so se zbrali na sedežu društva Kremenjak v Jamljah za pregled opravljenega dela in izvolitev novega vodstva s predsednikom na čelu. Kongres poteka vsaka tri leta in obsega uvodni slovesnejši del, ki ga je tokrat povezovala Rossana Paliaga. Dobrodošlico je izrekel doberdobski župan Paolo Vizintin. Kulturno točko so oblikovale pevke ženske vokalne skupine Jezero iz Doberdoba pod vodstvom Daria Bertinazzija, v nadaljevanju pa so podelili priznanja najzaslužnejšim posameznikom in skupinam, ki jih na predlog članic na pokrajinski ravni podelijo na kongresu Zveze. Tokrat so zahvalno plaketo med posamezniki prejeli član Beneškega gledališča Renzo Gariup, vsestranska kulturna delavka Živa Gruden, predsednik društva Jadro Karlo Mučič, pevovodja Suzana Zerjali, med skupinami pa društva Karnival, Rozajanski dum in Valentin Vodnik. Za življenjsko delo so bili nagrajeni Jožef Colja za več ko 50-letno aktivno petje in solistične vloge v Moškem pevskem zboru Jezero in drugih pevskih sredinah, Paolo Man-

ja v Bardu ter njegovo dolgoletno predsedniško in tajniško delo v njih, za odmevno predavateljsko, publicistično in literarno delo. Nagrajenci so prejeli sliko, delo mladega goriškega umetnika Ivana Žerjale.

Delegati in gostje so prisluhnili obširnemu predsedniškemu poročilu, ki je obsegalo obračun dela in izhodišča za naslednje triletnje. Marino Marsič je izluščil prioritete, ki so usmerjale delo vodstva v preteklem mandatu: od poglobljanja specifičnih aspektov delovanja, s čimer so se ukvarjale posebne tematske skupine, do pozornosti namenjene mladim. Veliko so vlagali v izobraževalne in izpopolnjevalne pobude, ki pa so žal večkrat ostale brez pričakovanega odziva. Zveza je tudi v tem obdobju v sodelovanju z ZŠSDI-jem nadaljevala z usposabljanjem mladih v okviru prostovoljne civilne službe, kar nameravajo početi tudi v bodoče, saj gre za veliko priložnost tako za mlade kot za organizacijo samo. Glede pokrajinskih realnosti gre beležiti splošno napredovanje in večjo povezanost Zveze s članicami, čeprav obstajajo še težave pri pretoku informacij v obe smeri. Sodelovanje se je okrepilo tudi navzven, v odnosu do Slovenije, do organizacij ostalih slovenskih manjšin in italijanske skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem. Zveza se je, meni Marsič, preveč specializirala

Predsedstvo občnega zbora in kongresa ZSKD (desno), spodaj pa del občinstva v dvorani v Jamljah

BUMBACA

na fiskalnem in knjigovodskem področju in opustila glavno vlogo, to je ustvarjanje kulturnih vsebin in priložnosti, kar bo treba čim prej nadoknaditi. Na osnovi finančnega stanja, ki je v zadnjih letih nekoliko zaskrbljujoče, bo treba razločevati med kulturno in rekreacijsko dejavnostjo, ki je nedvo-

mno tudi pomembna, ne more pa dobiti istih podpor od vsebin, ki dajejo skupnosti dodano vrednost. Z namenom, da dejansko spodbudijo uveljavljanje slovenskega jezika v javnosti, bo Zveza s članicami izvajala program, ki bo težil k uresničevanju zakonskih pravic. Marino Marsič je tudi pozval k sprejetju zamisli Slovenske kulturno gospodarske zveze, da bi ustanovili Zvezo Slovencev Furlanije Julijske krajine. S seznamom prioritet in zahvalo vsem, ki so prispevali k delu Zveze, je Marsič zaključil svoj pogovor, kateremu so sledili pozdravi gostov.

Prisotne je najprej nagovorila senatorka Tamara Blažina, ki je poudarila, da bo treba kulturo dvigniti na raven drugih sektorjev, ki si v današnjem času prisvajajo največ pozornosti in finančnih sredstev, po drugi strani pa je treba stremeti po čim večji kakovosti. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je pozval k razmišljanju o tem, kakšna bo naša organiziranost v tem prostoru čez deset let, ko ni več meje in to dejstvo bo treba upoštevati tudi v ljubiteljski kulturi. Tudi znotraj manjšinske skupnosti bo potrebno odpravljati zapreke, seveda ob spoštovanju pluralnosti in različnosti, zato tudi predlaga Zvezo Slovencev FJK in vabi vse k razpravi na to temo. Deželni svetnik Igor Gabrovec je izpostavil poslanstvo ZSKD in

ljubiteljske kulture ter najavil servis informiranja o vseh zakonih in zapadlostih, ki bo pomagal društvom pri iskanju dodatnih finančnih sredstev. Predsednik Sveta slovenskih organizacij za Goriško Janez Povše je ob čestitkah in voščilih Zvezi za nadaljnje delo obžaloval dogodke zadnjih tednov, ki ponovno vodijo v odklon in zadržek določenih krogov do naše narodnostne skupnosti. V imenu Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti pa je pozdravil Vojko Stopar.

Po tem slovesnejšem delu so delegati prisluhnili še blagajniku Marku Ruplu, ki je opozoril na številne težave pri prejemanju javnega prispevka, kar je otežilo delo ustanove in sili v pozorno finančno upravljanje, kakor priporoča tudi nadzorni odbor. Po krajši razpravi na predstavljeni poročila so delegati opravili še volitve novih vodstvenih organov. Za predsednika je bil potrjen Marino Marsič, deželni odbor pa sestavljajo Luisa Antoni, Luisa Cher, David Clodig, Aleksander Coretti, Igor Černo, Poljanka Dolhar, Luciano Gergolet, Maja Humar, Karlo Mučič, Marko Rupel, Rosana Sabadin, Vesna Tomsič, Lucia Trusgnach, Miloš Tul, Peter Verč in Rinaldo Vremec, za nadzornike so bili imenovani Viljem Černo, Nives Košuta in David Peterin, v razsodišče pa Anna Jussa, Vili Prinčič in Vojko Slavec.

zini za 30-letno delo na področju poklicne in ljubiteljske likovne umetnosti, za sodelovanje pri ustanovitvi Društva beneških likovnih umetnikov in Beneške galerije v Špetru ter za dolgoletno aktivno udejstvovanje v ljubiteljski pevski dejavnosti v zboru Matajur iz Klenja, Zdenko Vogrič za aktivno delovanje v kulturnih organizacijah in društvih od povojnega obdobja, ko se je kot mlad učitelj vključil v kulturno in politično življenje goriških Slovencev, za dolgoletno prostovoljno delo v okviru nekdanje Slovenske prosvetne zveze - današnje Zveze slovenskih kulturnih društev, za pobudo o ustanovitvi goriškega Fotokluba Skupina 75, katerega aktivni član je še danes ter za njegovo fotografsko dokumentiranje o prisotnosti in ustvarjanju Slovencev. Priznanje za življenjsko delo je prejel tudi Viljem Černo za 30-letno vsestransko aktivnost v javni upravi in prizadevanja za družbeno-ekonomsko rast prostora in ljudi, za nepogrešljivo vlogo povezovalca med Slovenci v Benečiji, deželi in z Republiko Slovenijo od začetka njegove družbeno-politične aktivnosti do danes, za osveščanje beneških Slovencev in uveljavljanje jezika v javnosti, predvsem v šolah, kjer je poučeval in organiziral izredne tečaje, za njegovo vlogo pri ustanavljanju Kulturnega društva Ivan Trinko, Centra za kulturne raziskave in muze-

CELOVEC - Predsednik slovenskih socialnih demokratov na avstrijskem Koroškem

Pahor s predstavniki manjšine

Voditelji ZSO, NSKS in SKS Pahorja seznanili z odprtimi vprašanji, ki zadevajo Slovence v Avstriji - Predsednik SD tudi z Gusenbauerjem

Od leve Bernard Sadovnik, Marjan Sturm, Borut Pahor in Rudi Vouk so govorili o položaju slovenske manjšine v Avstriji

LUKAN

CELOVEC - Predsednik slovenskih Socialnih demokratov in evropski poslanec Borut Pahor se je včeraj v Celovcu sestal s predstavniki vseh treh političnih organizacij koroških Slovencev. O aktualnem položaju slovenske manjšine na Koroškem so ga informirali predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm, podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Rudi Vouk in predsednik skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernard Sadovnik. Pahorja je spremljala poslanka v državnem zboru Darja Lavtižar-Bebler.

Še pred tem se je predsednik slovenskih socialnih demokratov na celovškem letališču sestal tudi z avstrijskim kanclerjem Alfredom Gusenbauerjem, ki se je včeraj prav tako mudil na Koroškem. Sogovornika sta pred državnoborskimimi volitvami v Sloveniji izmenjela izkušnje glede uresničevanja socialdemokratskih vsebin, dotaknila pa sta se tudi vprašanj slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem.(I.L.)

DNEVI KMETIJSTVA - V nedeljo se je v Miljah končala 14. prireditev Morje in Kras

Za konec še posebna pozornost osnovnošolcem

Nagradili so zmagovalce tridnevnega tekmovanja - Nastop trebenske godbe

MILJE - Preteklo nedeljo se je v Miljah končala 14. izvedba dni kmetijstva, ribištva in gozdarstva Morje in Kras. Pester program sklepnega dne je vključeval nagrajevanje šolarjev, ki so se udeležili priložnostnega razpisa, in tri vodene ogled miljskega gradu. Nato je bila na vrsti zgodovinsko-naravoslovna ekskurzija po miljskem polotoku z naslovom Milje brez meja, od gričev do morja, ki jo je priredil miljski pododdelek alpinističnega kluba CAI. Ob 18.30 je bil na vrsti nastop trebenske godbe Viktor Parma, ob 21. uri pa si je bilo mogoče v miljskem jadrlnem društvu Circolo della Vela di Muggia ogledati multivizijski posnetek o dragoceni in ogroženi svetovni biorazličnosti.

Naj še enkrat nekoliko podrobneje omenimo sobotno srečanje tržaških proizvajalcev ekstrasveškega oljčnega olja z zaščitenim poreklom (DOP) s koprskimi kolegi. Najprej je besedo prevzel Boris Pangerc, ki je predstavil položaj oljkarstva pri nas in poudaril potrebo po razmisleku o skupni blagovni znamki, o povezavi turistične ponudbe, o izdajanju skupne strokovne literature, o oblikovanju skupnih tržnih strategij za lažji prodor na oddaljene trge in o izmenjavi konkretnih izkušenj. Ob 19. uri je sledilo nagrajevanje zmagovalcev miljskega razpisa za najboljša ekstrasveška oljna olja. Odbornik Bussani je nagradil Bruna Leonardona, ki je osvojil 1. mesto, Mario Anno Cociani, ki se je uvrstila druga, in Oscarja Pecchiarja, ki je zasedel tretje mesto. Priznanje za kakovost so si prislužili Franco Glavina, Kristina Jerman, Fabiana Scheriani in Mario Ciacchi. Tekmovanja so se udeležili še Nadia Sega, Giorgio Ferluga, Paolo Jerman in Pietro Zugna. Nedeljski program se je začel z nagrajevanjem zmagovalcev razpisa za učenje osnovnih šol. Tekmovanje je trajalo tri dni, vsak dan je bil razglašen po en zmagovalec ali zmagovalka, nagrade pa so podelili v nedeljo. V četrtek, 22. maja, si je 1. mesto prislužila Annamaria Vigni, učenka 4. razreda osnovne šole A. Bubnič. Za zmagovalca drugega dne je bil proglašen Besmire Binqi, ki obiskuje 3.A razred osnovne šole Suvich, za najboljšo risbo na nedeljskem tekmovanju pa je bil nagraden izdelek Pierluigija de Rogatisa, učenca 3.A razreda osnovne šole Dardi.

Popravek

V nedeljski številki PD je pri prevajanju sporočila tehnične službe Kmetijskih dni prišlo do lapsusa, ko smo zapisali, da je miljski župan Aleksij Križman. Župan Milj je seveda Nerio Nesladek, kar je bilo v originalnem sporočilu tudi zapisano.

KRAŠKI ZIDAR V Sežani kmalu nova tovarna za suho malto

SEŽANA - Skupina Wietersdorfer in družba Kraški zidar načrtujeta septembra v Sežani odprtje tovarne gradbenih materialov, ki bo proizvajala izdelke blagovne znamke Baumit. Šlo bo za proizvodnjo suhih mešanic za malte, omete, estrije in gradbeno lepila, investicija v tovarno pa je vredna 12,62 milijona evrov. Kot so povedali predstavniki Wietersdorferja in Kraškega zidarja, bo avstrijski partner pokrtil 76 odstotkov investicije, preostalo pa Kraški zidar. Letna zmogljivost novega obrata bo ob polni zmogljivosti presegla 200.000 ton gradbenega materiala. Kot je pojasnil član uprave avstrijske skupine Wietersdorfer Anton Peternel, bo tovarna s svojimi izdelki poleg slovenskega trga oskrbovala tudi Hrvaško in Italijo. Ob začetku obratovanja bo družba Baumit Kraški, v okviru katere bo delovala tovarna, zaposlovala 14 delavcev.

Sklepnemu dejanju kmetijskih dnevov je glasbeno spremljavo zagotovila trebenska godba Viktor Parma pod taktirko Luke Carlja

POSVET - Pobuda Zadrúžne kraške banke s sodelovanjem SDGZ

Vse ostrejša zakonska merila pri upravljanju podjetij in tveganj

OPČINE - Corporate governance in risk management je bil naslov posveta, ki ga je pretekli četrtek v dvorani Zadrúžne kraške banke na Opčinah priredila slovenska banka s sodelovanjem Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in njegovega podjetja Servis. Dokaj številne udeležence je najprej pozdravil predsednik ZKB Sergij Stancih, ki je poudaril pomen obravnavane teme in izrazil pripravljenost banke, da nadaljuje s takšnimi pobudami v korist širše skupnosti. Za pomembno pobudo se je banki zahvalil predsednik SDGZ Boris Siega, ki je dejal, da se takšnih in podobnih tem pogosto lotevamo takrat, ko že nastanejo problemi, namesto da bi se jih lotili že prej.

Srečanje je bilo namenjeno podjetnikom in upraviteljem javnih in zasebnih družb, ustanov in zadrug. Angleški pojem corporate governance zajema splet pravil, ki urejajo upravljanje nekega podjetja, družbe ali zadruge, odnose med raznimi dejavniki in tudi cilje, ki jih neko podjetje zasleduje. Risk management pa bi lahko prevedli z izrazom upravljanje tveganja, kar v bistvu pomeni proces, po katerem neko podjetje ocenjuje in določa rizičnost svojega poslovanja in na podlagi tega razvija obrambne strategije oziroma se varuje pred raznimi nevarnostmi in nesrečami.

Tema je v tem trenutku še posebno aktualna. Veliki gospodarski škandali, ki so pretresli svet (naj omenimo škandal energetske družbe Enron Corporation v ZDA in znameniti škandal Parmalat v Italiji), pa tudi vrsta »manjših prekrškov«, ki gredo od korupcije do prevar, ponarejanja, smrtnih nesreč ipd., so postavili javno in zasebno podjetništvo pod drobnogled. Tema je aktualna tudi zato, ker je bil v Italiji leta 2001 sprejet zakon št. 231, ki uvaja t.i. upravno odgovornost, kar pomeni, da morajo upravitelji odgovarjati pred zakonom za vse prekrške, ki se zgodijo v njihovi strukturi. Zakonsko besedilo, ki je sicer staro že nekaj let, pa stalno nadgrajujejo z novimi, vse strožjimi predpisi. Zadnji je začel veljati 15. maja, zadeva pa predvsem varnost pri delu in obse-

ga zelo stroga določila in kazni, tako upravne, ki predvidevajo začasno preprečevanje poslovanja, kot tudi denarne, ki gredo od 250 tisoč do pol drugega milijona evrov.

Zakon št. 231/2001 ima nekaj pomembnih posebnosti. Najprej velja poudariti, da se odgovornost ne omejuje več samo na posameznike, kot v preteklosti, temveč nosi odgovornost tudi podjetje samo. Druga posebnost zakona je, da je predvidel olajševalno določilo, po katerem se podjetja lahko izognejo sankcijam, če se ustrezno in pravočasno opremijo z notranjimi določili in pripravo t.i. organizacijskih modelov, kot jih predvideva zakonsko besedilo. Skratka, vsako podjetje, pa naj bo veliko, srednje ali majhno, mora sprejeti in urediti svoja pravila in jih seveda dosledno izvajati.

Zakon in njegove implikacije je na četrtkovem posvetu podrobno orisal Giovanni Simonetto, ki na univerzi v Veroni predava revizijo v podjetjih, medtem ko je direktor zavarovalne družba Assicura Sandro Gotti nakazal vrsto možnih zavarovalnih rešitev za kritje tveganj pri podjetniškem poslovanju.

Kdo se mora opremiti z organizacijskimi modeli in kaj morajo ti vsebovati? Sprejeti jih morajo vse družbe in združenja, ki imajo odnose z javnimi upravami. Vanje je treba vnesti sistem analiziranja tveganja pri poslovanju, določiti obvezujoče direktive na osnovi preverjanj, ustvariti ustrezen preventivni kontrolni sistem, določiti nadzorne organe in nekatere druge obveznosti. Tudi o tem je bilo veliko povedanega. Določila so seveda precej zapletena in jih ni mogoče strniti v nekaj besedah, še težje pa jih je uvajati v prakso. Zato je bilo na koncu srečanja poudarjeno, tako s strani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja kot Zadrúžne kraške banke, da bo treba nadaljevati z informativnim delom in priskočiti upraviteljem podjetij na pomoč pri oblikovanju organizacijskih modelov in sploh pri korektnem tolmačenju zakonskih določil.

D. Kalc

Predsednik Zadrúžne kraške banke Sergij Stancih pozdravlja udeležence strokovnega posveta

KROMA

EVRO

1,5761 \$ +0,12

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 26. maja 2008

valute	evro (povprečni tečaj)	26.05.	23.05.
ameriški dolar	1,5761	1,5742	
japonski jen	162,97	162,04	
kitajski juan	10,9328	10,8654	
ruski rubel	37,0945	36,9736	
danska krona	7,4602	7,4612	
britanski funt	0,79655	0,7976	
švedska krona	9,3090	9,2875	
norveška krona	7,8895	7,7885	
češka krona	25,083	25,056	
švicarski frank	1,6156	1,6308	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	243,93	246,23	
poljski zlot	3,3980	3,3850	
kanadski dolar	1,5588	1,5487	
avstralski dolar	1,6420	1,6125	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,6691	3,6235	
slovaška krona	31,145	31,482	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latviski lats	0,6987	0,6985	
braziljski real	2,6154	2,5565	
islandska krona	113,87	114,01	
turška lira	1,9648	1,9177	
hrvaška kuna	7,2563	7,2491	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI 26. maja 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	2,3825	2,64563	2,84875	3,06688
LIBOR (EUR)	4,37375	4,855	4,92313	5,03938
LIBOR (CHF)	2,334	2,775	2,8866	3,115
EURIBOR (EUR)	4,374	4,857	4,922	5,045

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

18.832,55 € +77,43

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 26. maja 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	35,46	-0,89
INTEREUROPA	30,37	+0,60
KRKA	95,04	+0,31
LUKA KOPER	63,23	-0,43
MERCATOR	258,16	-0,81
MERKUR	-	-
PETROL	663,45	-0,46
TELEKOM SLOVENIJE	246,06	-0,22
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ACH	63,00	-
AERODROM LJUBLJANA	101,27	-1,31
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	190,16	+0,33
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	87,02	+1,17
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	30,42	+2,29
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	80,10	-0,06
PROBANKA	-	-
SALLUS, LJUBLJANA	740,00	-
SAVA	440,04	-1,27
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	237,97	+0,30

MILANSKI BORZNI TRG 26. maja 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	2,5375	+1,14
ALLEANZA	7,865	-0,18
ATLANTIA	22,87	+1,19
BANCO POPOLARE	13,18	+0,55
BCA MPS	2,0025	-0,92
BCA POP MILANO	7,165	-1,69
EDISON	1,707	+0,89
ENEL	7,19	+0,24
ENI	26,41	+0,04
FIAT	14,17	-1,46
FINMECCANICA	19,35	-0,41
FONDIARIA-SAI	23,61	-2,32
GENERALI	26,25	-0,15
IFIL	5,3	-0,64
INTESA SAN PAOLO	4,1475	-0,54
LOTTOMATICA	18,00	-0,28
LUXOTTICA	17,29	-0,05
MEDIASET	5,175	-0,92
MEDIOBANCA	11,94	-0,50
PARMALAT	1,882	+1,07
PIRELLI e C	0,543	-0,26
SAIPEM	29,33	+0,31
SNAM RETE GAS	4,2075	+0,56
STMICROELECTRONICS	7,995	-0,50
TELECOM ITALIA	1,412	-0,63
TENARIS	19,06	+0,03
TERNA	2,8925	-0,46
UBI BANCA	16,18	-0,68
UNICREDITO	4,27	-1,82
UNIPOL	1,625	-0,55

SOD NAFTE

(159 litrov)

132,95 \$ +0,57

IZBRANI BORZNI INDEKSI 26. maja 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	8.489,57	-0,14
SBITOP, Ljubljana	1.875,08	-0,09
PIX, Ljubljana	5.889,42	-3,15
BIO, Ljubljana	116,38	-0,21
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	3.800,31	-2,98
BIRS, Banjaluka	1.862,89	-0,63
FIRS, Banjaluka	3.975,29	-3,14
Belex 15, Beograd	1.804,19	-2,03
SRX, Beograd	1.000,25	-1,34
BIFX, Sarajevo	4.760,71	-2,05
NEX 20, Podgorica	22.504,62	-0,53
MBI 10, Skopje	5.750,02	-0,44
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	-	-
Nasdaq 100	-	-
S&P 500, New York	-	-
MSCI World, New York	-	-
DAX 30, Frankfurt	6.953,84	+0,14
FTSE 100, London	-	-
CAC 40, Pariz	4.937,84	+0,08
ATX, Dunaj	4.344,87	-0,61
PX, Praga	1.657,9	-0,80
EUROSTOXX 50	3.724,90	-0,02
Nikkei, Tokio	13.690,19	-2,30
STI, Singapur	3.103,30	-0,60
Hang Seng, Hongkong	24.127,31	-2,37
Composite, Šanghaj	3.364,54	-3,13
Sensex, Mubaj	-	-

KOROŠKA - Razprava o skupnem zastopstvu slovenske manjšine v Avstriji

NSKS in EL odklanjajata skupni predlog ZSO in SKS

Za predsednika NSKS Grilca je predlog za razširitev KOKS-a neresen in aroganten - EL se čuti izrinjena

CELOVEC - Petkov predlog Zveze slovenskih organizacij (ZSO) in Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS), da naj bi sedanji Koordinacijski odbor koroških Slovencev (KOKS) med ZSO in NSKS razširili še na tretjo politično organizacijo, SKS, je očitno že po nekaj dneh propadel.

Predsednik NSKS Matevž Grilc je včeraj skupen predlog ZSO in SKS zavrnil kot »neresen in arogantnega«, edina stranka koroških Slovencev, Enotna lista (EL) pa je ostro kritizirala, da ne upošteva »EL kot najbolj legitimirane in na podeželju najbolj zasidrane strukture koroških Slovencev« in da jo skuša izriniti iz procesa soodločanja v zadevah slovenske narodne skupnosti.

Grilc je samo potrdil svojo zadržano reakcijo takoj po petkovi tiskovni konferenci Sturma in Sadovnika in ponovil, da njegova organizacija o pobudi sploh ni bila informirana. Poudaril je tudi, da NSKS nzagovarja načelo, po katerem morajo biti predstavniki koroških Slovencev izvoljeni v manjšini na volitvah. Trenutno, tako Grilc, ta kriterij izpolnjujejo samo predstav-

MATEVŽ GRILC

niki NSKS, ne pa ZSO in tudi ne SKS.

Poslovodja EL Adrian Kert pa je kritiziral Sadovnikovo skupnost, češ da je ta med koroškimi Slovenci kot krovna organizacija »dvomljivo legitimirana«. V najnovejšem predlogu o KOKS-u pa EL tudi vidi »nevarno igro SKS na plečih manjšine«. Stalno spreminjanje predlogov za KOKS s strani SKS je »znak negotovosti«. SKS očitno išče krčevito svojo politično pozicijo znotraj narodne skupnosti, a je ne najde, piše v tiskovni izjavi EL.

EL tudi zavrača argument ZSO in SKS, da KOKS ni strankarsko-politični

ADRIJAN KERT

gremij in naj bo zaradi tega brez EL. Kert opozarja, da EL v tem sklopu ni običajna stranka, ampak zbirna stranka koroških Slovencev, ki s številnimi odborniki iz dneva v dan zastopa interese koroških Slovencev po južnokoroških občinah. »-ZSO in SKS z izrinjanjem EL netita prepir med koroškimi Slovenci,« očita Kert ZSO in SKS in sprašuje, ali gre obema »samo za ohranitev struktur in stolčkov, ne pa za smiselno reformo.«

S tem v zvezi poslovodja EL še opozarja na model Enotne liste, ki v ožjem KOKS-u predvideva poleg obeh osrednjih

organizacij (NSKS in ZSO) tudi zastopnost EL tudi SKS: »Naš predlog upošteva najširši politični spekter narodne skupnosti, vrhu tega so v razširjenem KOKS-u upoštewane vse merodajne krovne organizacije koroških Slovencev. Seveda pa gre samo za prehodni model na poti do demokratično izvoljenega političnega zastopstva koroških Slovencev.«

Kot je znano, sta predsednika ZSO Marjan Sturm in SKS Bernard Sadovnik v pretek predstavila model Koordinacijskega odbora koroških Slovencev, po katerem naj bi novi, za SKS razširjeni KOKS, sestavljala po dva zastopnika (in po dva namestnika) vseh treh političnih organizacij koroških Slovencev. KOKS bi koordiniral v glavnem vprašanja, ki so povezana z uresničitvijo 7. člena Avstrijske državne pogodbe, kot že sedanjí pa bi tudi na Sadovnikovo skupino razširjeni KOKS deloval po načelu soglasja. V primeru nesoglasja pa se bi ustanovil še širši KOKS, ki bi večinsko odločal. V njem bi bilo po 15 predstavnikov NSKS, ZSO in SKS.

Ivan Lukan

LJUBLJANA - Na včerajšnji seji mestnega sveta

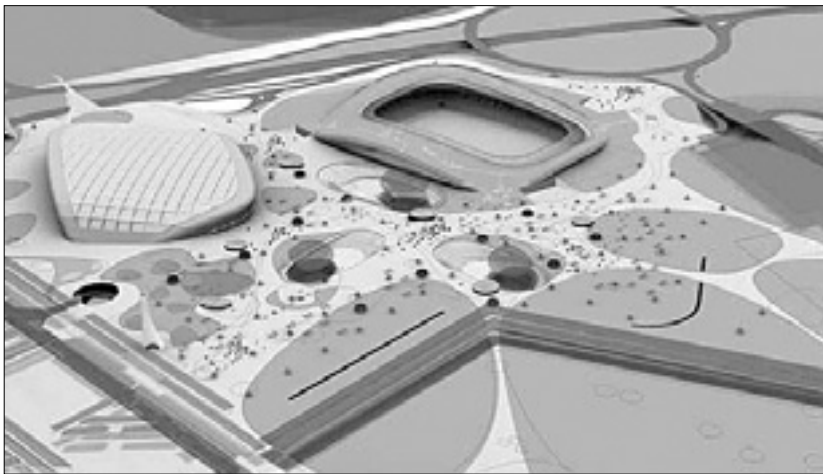
Zelena luč za Športni park Stožice

Do konca junija 2010 bodo zgradili nogometni stadion s 16 tisoč sedeži in športno dvorano za 12 tisoč gledalcev

LJUBLJANA - Mestni svetniki so dokončno sprejeli prostorski akt za območje Stožic, kjer bo Ljubljana v skladu s pogodbo o javno-zasebnem partnerstvu do 30. junija 2010 dobila nogometni stadion in športno dvorano. Sprejeli pa so tudi vse potrebne prostorske akte, ki podjetjema BTC in Urbani center omogočajo gradnjo hotela in poslovnih stolpnice na območju BTC.

Predlog občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje Športno rekreacijskega parka Stožice je bil na včerajšnji seji uvrščen naknadno, ker je okoljsko poročilo prišlo na Mestno občino Ljubljana (MOL) po sklicu seje. Vodja odseka za prostorske izvedbene akte in prenovi Alenka Pavlin je pojasnila, da bo Športni park Stožice (na posnetku maketa) umeščen med Vojkovo cesto, severno obvoznico in novo štajarsko vpadnico, ki bo povezala krožišče Tomačevo s Kranjčevo ulico.

Nogometni stadion s 16.000 sedeži in večnamenska športna dvorana z 12.000 sedeži bosta umeščena na dno

gramozne jame. Stadion bo imel dve podzemni etaži, pritličje in eno nadstropje ter bo lahko visok največ 20 metrov nad terenom. Športna dvorana pa bo imela dve podzemni etaži in pritličje ter bo lahko segala do 30 metrov nad terenom.

Vmesni prostor med stadionom in

dvorano bo pod nivojem terena zapolnil trgovsko-poslovni objekt z 80.000 kvadratnih metrov bruto površin, na nivoju pa bo ostala zelena ureditev. Območje bo dostopno z Vojkove ceste, z načrtovane Štajarske ceste in s servisne ceste severne obvoznice.

Parkirišča bodo zagotovljena v

podzemnih parkirnih hišah, dopustna pa je tudi ureditev parkirnih površin za potrebe P+R. V sklopu parkirnih površin v osrednjem delu med stadionom in dvorano je treba zagotoviti najmanj 3500 parkirnih mest za osebna vozila, od tega najmanj 2500 za trgovsko-poslovni program, in 88 parkirnih mest za avtobuse ter dostavna vozila. V parkirni hiši med Vojkovo cesto in servisno cesto severne obvozne ceste pa je predvidenih še najmanj 1300 parkirnih mest.

Mestni svet je sprejel tudi predlog sprememb in dopolnitev odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje urejanja javna skladišča in predlogu opremljanja za to območje. Predlog odloka predvideva, da bo podjetje BTC lahko na območju BTC za Kolosejem ob Bratislavski cesti gradilo hotel, južno od poslovne stavbe Simobil še drugo poslovno stolpnico, podjetje Urbani center pa namerava na območju trgovine Topdom med Kajuhovo in Letališko cesto postaviti objekt z javnim programom in dveh poslovni stolpnica. (STA)

IZOLA - Ali bodo Izolani na predčasnih volitvah izbirali novega župana in nov občinski svet?

Odstopilo 12 občinskih svetnikov

Poziv županu Klokočovniku, naj odstopi - Prvi meščan, kot sam pravi, o odstopu ne razmišlja in trdi, da za nekaterimi odstopi stoji koprski župan Boris Popovič

IZOLA - Dvanajst izolskih občinskih svetnikov je včeraj nepreklicno odstopilo s poožaja občinskih svetnikov, je za STA povedal Aleksej Skok iz izolske stranke SD. Gre za svetnike SD, LDS, Liste Izola zbudil se, DeSUS, Mladi za Izolo in svetnika Aleksandra Kreblja. Kot je pojasnil Skok, so ocenili, da nimajo druge izbire.

Kot so v SD zapisali v sporočilu za javnost, so se svetniki po tehtnem in skrbnem premisleku odločili za odstop s funk-

cije občinskih svetnikov. Hkrati so izolskega župana Tomislava Klokočovnika pozvali, da glede na nastalo situacijo, ki naj bi bila posledica prav njegove "odsotnosti, neprilagodljivosti in nepripravljenosti priti naproti občinskemu svetu", čim prej ponudi svoj nepreklicni odstop s funkcije župana in s tem omogoči Izolanom, da na predčasnih volitvah izberejo novega župana in nov občinski svet, ki bi se nemudoma lotila pomembnih projektov za razvoj Izole.

Skok je v pogovoru za STA še dejal, da naj bi izolski občinski svet na izredni seji, ki jo bodo svetniki predlagali za četrtek, najprej ugotovil odstop omenjenih svetnikov, kar posledično pomeni, da občinski svet ni sklepčen. Naslednji korak naj bi bil razpis volitev novega občinskega sveta s strani občinske volilne komisije. Nadomestne volitve se po njegovih besedah lahko razpiše najprej 40 dni po ugotovljenem odstopu svetnikov. V SD pričakujejo, da bi do morebitnih volitev lahko prišlo v času med 10. julijem in 5. avgustom. Po njegovih besedah pri proračunih ni bil storjen nikakršen korak, zato so svetniki ocenili, da nimajo druge izbire.

"V SD se zavedamo pomena usklajenega delovanja župana in občinskega sveta predvsem v luči velikih razvojnih priložnosti, pred katerimi stoji Izola (urejanje prostora, nov kulturni center, garažne hiše, športne površine). Najbolj smotrna in načelna poteza, ki jo lahko v trenutni situaciji naredimo, je zato ta, da tako župan kot občinski svet hkrati odstopita in novemu občinskemu vodstvu omogočita izvajanje

projektov, ki so v interesu občanov," so še zapisali v sporočilu za javnost.

12 občinski svetniki so poleg omenjenih 12 svetnikov, ki so podali odstop, sestavljen še iz 11 drugih svetnikov iz strank Izola je naša, predstavnikov italijanske narodnostne skupnosti in svetnika Slavka Samotorčana iz liste Izolani, ki naj bi po Skokovih besedah tudi razmišljal o odstopu.

Klokočovnik je v pogovoru za STA pojasnil, da je odstop dokaz, da svetniki proračuna niso želeli sprejeti. "Sam sem jim ponudil vse možnosti, od različnih sestankov in drugih možnosti, ki bi pripeljale do sprejetja proračuna," je dejal. Po njegovih besedah gre za to, da nekdanja županja Breda Pečan (SD) skupaj s stranko ne more sprejeti, da je na volitvah izgubila.

Kot drugi razlog za odstop svetnikov DeSuS in LDS pa je Klokočovnik navedel, da naj bi ti "odšli pod Popovičevo kapo". "Koprski župan Boris Popovič si ni mogel nikoli oprostiti, da je izgubil Izolo. Ugotovil je namreč, da z menoj ne more ravnati kot z drugimi, zato imamo sedaj takšno situacijo," je dejal Klokočovnik. Kot je še po-

Na gori San Pietro

že stoji spominsko znamenje

AJACCIO - Na mesto, kamor je 1. decembra 1981 strmoglavilo Adriino letalo, so včeraj pritrdili še spominsko znamenje, ki ga bo v soboto na slovesnosti odkril slovenski minister za obrambo Karl Erjavec, je povedal vodja operacije asanacije gore San Pietro na Korziki Bojan Kopač.

Včeraj popoldne je poveljnik civilne zaščite Miran Bogataj novemu županu Petreta Bicchisana Antoinu Nicolaiju, prejšnjemu županu Fieschu Toussaintu Petru Pukšiču in lokalni gasilski enoti podelil priznanja civilne zaščite. Pukšič je sicer Korzičan slovenskega rodu, ki je ekipi pomagal pri navezovanju stikov ob akciji.

Ob Euro 2008 pobuda za učenje slovenščine

CELOVEC - Podpredsednik koroškega deželnega šolskega sveta Rudolf Altersberger kritizira, da se Korošci premalo učijo jezikov sosedov. K pouku slovenščine je sicer na ljudskih šolah prijavljenih nad 2000 učencev, v glavnih šolah pa se jezika uči le še 348 dijakov.

Italijanščine pa se koroški otroci lahko učijo le v izjemnih primerih, saj jo kot zbirni predmet ponujajo le v izjemnih primerih, na glavnih šolah izključno kot prosti predmet, na gimnazijah pa načeloma šele od tretjega razreda naprej.

Altersberger v izjavi za javnost opozarja, da je znanje jezikov ključnega pomena. Tega na Koroškem zaradi nacionalne ozkosrčnosti niti ne zaznajo, slovenščina ob tem po besedah Altersbergerja pri mnogih velja za s koroško nekompatibilen jezik. Podpredsednik deželnega šolskega sveta zahteva, naj se po politični železni zavesi odpre na Koroškem tudi »pedagoška železna zavesa«. (I.L.)

V Ljubljani 16-letnik z nožem do denarja v trgovinah

LJUBLJANA - Na območju Šiške v Ljubljani je konec aprila in maja z nožem po trgovinah ropal 16-letni Ljubljančan. V štirih uspehlih ropih je odnesel 1100 evrov, zdaj pa je v priporu. Ni bil odvisnik, šolo pa je redno obiskoval, so na Policijski upravi Ljubljana povedali na včerajšnji novinarski konferenci. Najstnik je ropal vedno na enak način - prodajalki je zagrozil z nožem in zahteval denar. Na takšen način je skušal do denarja priti kar šestkrat, štirikrat pa mu je tudi uspelo.

Po podatkih policije se je število ropov na ljubljanskem območju od lani zmanjšalo za 23 odstotkov. V povprečju pa 20 odstotkov ropov zagrešijo mladoletniki.

Ali se v Izoli obetajo predčasne občinske volitve?

NABREŽINA - V nedeljo je potekala proslava ob 30-letnici poimenovanja osnovne šole po Virgilu Ščeku

Jubilej naj dodatno utrdi nabrežinsko šolsko stvarnost

Govornik Marko Tavčar: Zgledovati se po Ščeku, velikem idealistu - Prava veselica s slovenskimi plesi in pesmimi

»Ljubil sem slovenski narod, nisem iskal ne časti ne denarja, ampak le srečo našega naroda. Nikdar nisem naroda goljufal, lažnivo obljubljal.« S temi besedami moralne oporoke Virgila Ščeka, ki so vklesane na kamniti plošči z njegovim reliefom na hodniku nabrežinske osnovne šole, ki že trideset let nosi Ščekovo ime, se je v nedeljo popoldne v občinski telovadnici v Nabrežini začela proslava tridesetletnice poimenovanja, ki je bila, kot so prireditelji (šola in Združenje staršev v sodelovanju z domačimi organizacijami) napovedovali, prava slovenska veselica. Dogodek je namreč v telovadnico privabil množico otrok, staršev, sorodnikov in prijateljev ter tudi večje število uglednih gostov, od konzula Republike Slovenije v Trstu Božidarja Humarja in deželnega svetnika Igorja Gabrovca pa do devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Reta, podžupana Massima Romito in odbornico za šolstvo Tjašo Švara, slovesnosti pa so se med drugim udeležile še predsednica SKD Igo Gruden Mariza Škerk ter bivši didaktični ravnateljici Marina Castellani in Stanka Čuk.

Navzoče je uvodoma pozdravil nabrežinski didaktični ravnatelj Marko Jarc, ki je jubilej označil za velik trenutek, preko katerega naj se še dodatno utrdi nabrežinska šolska realnost in se še dodatno poseže po kakovosti. Župan Ret pa je, podobno kot na četrtkovi predstavitvi priložnostne brošure ob poimenovanju (tisk je podprla občinska uprava, ki bo po besedah ravnatelja Jarca kmalu tudi popravila šolo), poudaril pomen ohranjanja spomina na lastno zgodovino in preteklost.

Slavnostni govornik, novinar in raziskovalec naše polpretekle zgodovine Marko Tavčar, pa je v svojem posegu poudaril skrb Virgila Ščeka, tega duhovnika in narodnoobrambnega delavca, za izobraževanje v slovenskem jeziku, ki je prišla do izraza tako pri pobudi za odprtje zasebne slovenske osnovne šole v Gorici kot pri prizadevanju za odprtje in ohranitev slovenskih šol po italijanski zasedbi Primorske po prvi svetovni vojni v obdobju, ko je bil poslanec v Rimu, ter predvsem pri zbiranju slovenske mladine v obdobju fašistične konfinacije v Avberju na Krasu: »Šola in vzgoja novih generacij,« je dejal Tavčar, »sta bili gotovo ena glavnih skrbi Virgila Ščeka,« ki si je za končni cilj svojega dela postavjal splošni duhovni in materialni na-

Učenci so se predstavili tudi s slovenskimi ljudskimi plesi (na sliki desno), katerim je prisostvovalo številno občinstvo (na sliki spodaj)

KROMA

predek slovenskega naroda, zato se je treba zgledovati »po tem velikem idealistu, ki je svoj duhovniški poklic razumel kot službo, v kateri lahko človek za svoj narod največ naredi,« je še dejal govornik.

Kot že rečeno, je v nabrežinski telovadnici stekla prava slovenska veselica, na kateri je občinstvo najprej prisostvovalo spletu štajerskih in belokranjskih plesov, ki so jih učenci naštudirali pod mentorstvom Jelke Bogatec. S slovenskimi ljudskimi in umetnimi pesmimi sta nastopila Dekliški zbor Kraški slavček in šolski zbor šole Šček pod vodstvom Mirka Ferlana, slovesnost pa se je zaključila s skupnim nastopom nabrežinske godbe, učencev OŠ Šček in dijakov NSS Iga Grudna pod vodstvom kapelnika Sergia Grattona in prof. Vihre Kodrič. Vsem, ki so pripomogli k uspešni izvedbi proslave, se je zahvalila predsednica Združenja staršev Veronika Logar, ob tej priložnosti pa so tudi nagradili učence petega razreda, saj je bila to njihova zadnja prireditve na osnovni šoli. Na jubilej nabrežinske osnovne šole pa bo spominjala priložnostna brošura.

ČEZMEJNI PROJEKT - Šoli iz Trsta in Kopra

Razvijanje modelov trajnostnega razvoja

Okoljska vzgoja in vzgoja k miru sta bili temi letošnjega sodelovanja med italijansko nižjo srednjo šolo Codermatz iz Trsta in osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom Pier Paolo Vergerio il Vecchio iz Kopra v okviru tri leta trajajočega čezmejnega projekta Agorà. Šoli sodelujeta že dalj časa, v lanskem šolskem letu pa se je začel omenjeni projekt, ki je lani kot temo imel pravice in dolžnosti, medtem ko je bila letošnja tema kot že rečeno okoljska vzgoja oz. vzgoja k miru, saj so se učenci obeh šol posvetili preučevanju vprašanj o okolju s ciljem razvijati projekte modelov ekološko trajnostnega razvoja. V ta namen se je kakih 60 učencev v preteklosti že srečalo v Trstu in pred slabim mesecem dni v Kopru, v četrtek pa bo ponovno v Trstu na šoli Codermatz zaključno srečanje v okviru letošnjega šolskega leta.

Kot so na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci na šoli Codermatz dejali ravnateljica Paola Sigmund in nekateri učenci, so se na omenjenih srečanjih učenci obeh šol posvetili preučevanju vprašanj v zvezi z zvočnim in elektronskim onesnaževanjem, zaradi aktualnosti pa so vzeli v pretres tudi vprašanje odpadkov, pri čemer so se seznanili s postopki obdelave odpadnih zdravil v bolnišnicah in odpadnih živiliških izdelkov v veletrgovinah. Tako so se tudi seznanili z načini obdelave odpadkov v Italiji in Sloveniji in skupaj razmišljali o strategijah za reševanje okoljskih vprašanj. Srečanje z učenci manjšinske šole v Sloveniji pa je bilo tudi priložnost za vzgojo k miru oz. za sožitje med mladimi različnih kultur.

Četrtekovo zaključno srečanje, ki se bo na šoli Codermatz začelo ob 10.30. Najprej bo stekel kulturni spored z uprizoritvijo posebne vrste baleta, v nadaljevanju pa se bodo učenci obeh šol podali na plovbo po Tržaškem zalivu z ladjo Zeleni Delfin. Na srečanju bodo tudi predstavili videoposnetke s primeri čistega in onesnaženega okolja, ki ga nameravajo tudi razmnožiti, učenci šol Codermatz in Pier Paolo Vergerio il Vecchio pa se bodo ponovno sestali v prihodnjem šolskem letu, ko bodo razpravljali o čustvenosti. (iž)

GROPADA - Na cesti, ki vodi v Slovenijo

Bor zapretil avtu

Drvo padlo na ograjo hiše, meter od avta in njegovega lastnika - To ni prvič: treba bo posekati vrsto suhih borovcev

Gropajci imajo zadnje čase težave z borovci. Pri zadnjih hišah ob cesti, ki vodi v Slovenijo, je cela vrsta suhih dreves, ki so zaradi svoje preprelosti in nestabilnosti nevarna, saj od časa do časa padajo na cesto. V nedeljo zvečer, okrog 21. ure, je na cesto zgrmel 15 metrov visok bor, ki je le za slab meter zgrešil parkiran avtomobil in podrl ograjo neke hiše (na sliki). Čisto blizu je bil tudi lastnik vozila: za las ga iglavec ni oplazil. Openski gasilci so sežagali hloh in veje ter jih odstranili.

Do podobnega dogodka je prišlo v marcu, ko je suho drevo padlo na ograjo in jo poškodovalo. Nevarna drevesa bi bilo treba posekati in odstraniti s pomočjo žerjave: predsedniku vzhodnokraškega rajonskega sveta Marku Milkoviču so gozdni čuvaji povedali, da je to delo v pristojnosti Občine Trst. Slednja je od leta 1929 lastnica tamkajšnjih zemljišč. Milkovič je včeraj obvestil pristojnega občinskega funkcionarja, ki si bo v kratkem ogledal območje.

TRŽAŠKI OBČINSKI ODBOR - Sklep zaradi »primanjkljaja« v obračunu 2007

Občina Trst noče odpisati obresti na posojilo SSG

V resnici je deželna uprava zagotovila kritje primanjkljaja

Zgodba o mučnem odnosu med Občino Trst in Slovenskim stalnim gledališčem se ponavlja. Tržaški občinski odbor tudi letos ne namerava odpisati slovenskemu teatru plačila obresti za posojilo v višini 2 milijona 500 tisoč evrov, ki mu ga je podelila 14. marca 2005. Tako piše v odloku, ki ga je mestna uprava soglasno sprejela na seji 16. maja. Razlog: Slovensko stalno gledališče naj bi v obračunu 2007 izkazalo 378.521,37 evra primanjkljaja, medtem ko je v pogodbi med občino in gledališčem o posojilu zapisano, da bo občina plačala obresti le v primeru pozitivnega obračuna gledališkega delovanja.

V občinskem dokumentu je zapisano, da bo moralo Slovensko stalno gledališče v predvidenih rokih 30. junija in 31. decembra letos odplačati skupno 103.760,56 evra. To je 41.670,28 evra kapitalnega deleža in 62.090,28 evra obresti. Ju-

nijski »obrok« naj bi znašal 52.258,75 evra (20.835,14 evra kapitalnega deleža in 31.423,61 evra obresti), decembrski pa 51.501,81 evra (20.835,14 evra kapitala in 30.666,67 evra obresti).

V premisi, ki jo je predstavil novi občinski odbornik za finance Giovanni Battista Ravidà, je sicer zapisano, da je za primanjkljaj krivo pomanjkanje javnih prispevkov, kar so ugotovili tudi sami revizorji v svojem poročilu. Obenem pa je omenjeno »pomanjkanje primerne dejavnosti za znižanje stroškov v teku leta.«

Vodstvo gledališča je zaprosilo občino za »priznanje nadaljnjih posebnih prispevkov, ki bi jih uporabili za posojilo, s katerim naj bi krili primanjkljaj, in za posojilo za investicije«. Občinski odbor je v sklepu ocenil, da »ne obstajajo pogoji za zadovoljitev teh prošenj.« Obenem je v dokumentu omenjeno,

da »ni bilo še dokončno rešeno vprašanje spremembe statuta, za kar je izrecno zaprosila občina ob podelitvi posojila.«

Vprašanje domnevnega primanjkljaja Slovenskega stalnega gledališča tiči v javnih prispevkih, ki bi jih po zakonu o stalnih italijanskih gledališčih moral prejeti slovenski teater. Na novembrski skupščini je predsednik upravnega odbora Slovenskega stalnega gledališča Boris Kuret opozoril predstavnike javnih uprav na zadevo: javni prispevki so »zmanjkali«. Deželna uprava Furlanije-Juljske krajine ni pravočasno odobrila prispevka, da bi krila razliko primanjkljaja. Predstavniki dežele so zagotovili svoj poseg, kar se je tudi zgodilo.

Deželna uprava je konec decembra vendarle poslala vodstvu gledališča pismo z zagotovitvijo, da bo prispevek za slovensko gledališče vključen v deželni proračun 2008,

kar se je tudi zgodilo: prispevek je bil odobren v začetku letošnjega leta. Tako je bil »de facto« krit primanjkljaj, o katerem sedaj tržaška občinska uprava, da obstaja, zaradi česar noče odpisati Slovenskemu stalnemu gledališču plačila obresti.

Slovenski teater se je zaradi zgolj formalnih proračunskih zapletov spet znašel v zagati. A ne po svoji krivdi, temveč po krivdi tistih (beri: krajevnih uprav), ki bi mu morale posredovati po zakonu predpisane prispevke. Številka ni majhna: najmanj po 400 tisoč evrov letno (kolikor znaša vsedržavna dotacija), čemur bi morali dodati še stroške za upravljanje dvorane.

Tržaška občina plačuje italijanskemu stalnemu gledališču za upravljanje gledališča Rossetti po 300 tisoč evrov letno. Slovenskemu stalnemu gledališču za upravljanje dvorane v Kulturnem domu pa... nič. *M.K.*

ZAHODNI KRAS - Obisk znanega italijanskega glasbenika in pevca

Luttazzi se je vrnil na Prosek

Sedaj 85-letni avtor pesmi El can de Trieste je preživel na Proseku 6 let svoje mladosti in se naučil igranja na klavir

Znani italijanski glasbenik Lelio Luttazzi se je včeraj vrnil na Prosek in si ogledal kraje, v katerih je kot kratkohladeček preživel šest let svojega življenja: »dom« v nekdanjem sedežu občinske izpostave, osnovno šolo čez cesto, ki jo je obiskoval do 10. leta starosti, in farovž, kjer se je pod večšim očesom takratnega proseškega župnika Josipa Križmana prvič seznanil s črno belimi tipkami.

Luttazzi ni prispel v vas sam. S sabo je pripeljal filmsko ekipo. Ta je posnela kraje njegove mladosti, da bi jih nato vključili v DVD-film režiserja Pupija Avatija, ki bo priložen Luttazzijevi avtobiografiji.

Sedaj 85-letni italijanski pianist, pevec, skladatelj in voditelj radijskih in televizijskih oddaj, se je rodil v Trstu, s četrtrim letom (1927) pa se je družina preselila na Prosek, kjer je mama Sidonia poučevala na italijanski osnovni šoli Felice Venezian (slovenska je bila prav to leto ukinjena...). Luttazzi je ostal v vasi šest let. Večkrat je ponovil, da so bila ta leta zanj zelo pomembna, predvsem zato, ker se je pri župniku Križmanu naučil igrati na klavir.

Že pred prihodom na Prosek se je snemalna ekipa obrnila na predsednika zahodnokraškega rajonskega sveta Bruna Rupla. Luttazzijeva žena Rosanna mu je po elektronski pošti posredovala staro fotografijo nekdanjega »doma« Lelia Luttazzija. Rupel je na fotografiji takoj prepoznal svoj »poprejšnji domicil«, nekdanji sedež rajonskega sveta. Tako je včeraj z rajonsko tajnico Rosanno Ravbar in vodjo svetniške skupine Demokratske stranke Nikom Tenzetom pospremil avtorja znane El can de Trieste, zgodovinskega pomožnega režiserja Pupija Avatija Cesareja Bastelija in vso snemalno ekipo najprej pred nekdanjo občinsko izpostavo, ki jo je Luttazzi preimenoval v »svoj dom«. Tu je filmska ekipa posnela nekaj kadrov, Luttazzi pa je privolil v fotografijo z domačini. Zatem je bilo že na vrsti snemanje v prostorih osnovne šole, nazadnje pa še v farovžu ob proseški cerkvi sv. Martina.

Lelio Luttazzi je bil ob snemanju vidno zadovoljen. Na rodni Trst je bil vedno zelo navezan. Nenazadnje so mu tržaški kronisti leta 1991 podelili tudi svoje najvišje priznanje, zlatega sv. Justa. Zadnje desetletje je skorajda »izginil« z italijanske glasbene scene, pred nekaj meseci pa je doživel z gostovanji na radiu (pri Fiorellu) in na televiziji (pri Faziu) pravi preporod, katerega sad bo tudi avtobiografija, ki je popeljala Luttazzija včeraj popeljala na Prosek.

M.K.

Lelio Luttazzi (drugi z leve) pred svojim nekdanjim »domom« na Proseku. Ob njem levo predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel, desno tajnica rajonskega sveta Rosanna Ravbar in načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Niko Tenze

NARODNI DOM - Ob prisotnosti Janeza Stanovnika, Jožeta Pirjevca in Boža Repeta

Jutri predstavitev angleške knjige o slovenskem odporništvu, trpljenju in upanju

Resistance, Suffering, Hope - Odporništvo, trpljenje, upanje je naslov zbornika, ki ga je v sodelovanju z Založništvom tržaškega tiska in ob podpori Slovenske kulturno gospodarske zveze pravkar izdala Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Cilj urednikov prof. Jožeta Pirjevca in Božeta Repeta je mednarodni javnosti predstaviti slovensko partizansko gibanje med leti 1941 in 1945. Knjiga je namenoma izšla v angleščini, v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji, da bi z njo opozorili na temo, ki je izven naših meja še slabo poznana. Avtorji zbornika, ki ga bogatijo arhivske fotografije iz vojnega obdobja, so z različnih zornih kotov orisali življenje med narodno osvobodilnim bojem. Kratek opis gibanja je v uvodni besedi podal Janez Stanovnik, predsednik ZZZB NOB, sledi poglavje o zgodovini Slovencev, ki ga je napisal Janko Pleterski. Jože Pirjavec je avtor besedila z naslovom Strategija okupatorja, izpod peresa Božeta Repeta pa je besedilo o delovanju slovenske Osvobodilne fronte. Damijan Guštin je prispeval zapis, ki nosi naslov Partizanska četa - oborožen odpor v Sloveniji med drugo svetovno vojno, Gorazd Bajc pa se je zaustavil pri odnosu med pripadniki OF-a in zavezniki. Knjiga predstavlja tudi organizacijo zdravstvenega sistema med partizani (avtor Janko Kosnapfel), kulturno in umetnostno podobo v času odporniškega gibanja (Matjaž Kmecl) ter sliko odporniškega gibanja, ki jo nudi slovenska odporniška poezija (Boris Paternu). Zbornik zaokrožata še besedilo o fotografiji med osvobodilnim bojem (Franc Fabec) in Kronološki pregled slovenske zgodovine, od začetkov do danes (Darja Kerec).

Izredno bogata in pestra knjiga dodaja kamenček k mozaiku raznolikega materiala, ki govori o kulturi in zgodovini Slovencev, ter bo prav gotovo pripomogla k popolnejšemu poznavanju našega sveta s strani bližjih in bolj oddaljenih sosedov. Tržaškim bralcem jo bodo avtorji predstavili jutri ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu. O delu bodo spregovorili Janez Stanovnik, Jože Pirjavec in Božo Repe.

Zbornik so že predstavili v Ljubljani, mogoče pa ga bodo tudi v Bruslju. Knjigo bodo vsekakor poslali evropskim predstavnikom in institucijam. V Ljubljani je predsednik SKGZ Rudi Pavšič napovedal, da jo bo organizacija poslala tudi nekaterim italijanskim predstavnikom, med drugim predsedniku italijanske republike Napolitanu.

Tudi tuji bralci bodo končno spoznali zgodovino slovenskega odporniškega gibanja

V petek stavka avtobusov

Uslužbenci prevoznega podjetja Trieste Trasporti bodo v petek, 30. maja, ostali križem rok. Šoferji avtobusov bodo stavkali od 9. do 13. ure, medtem ko bodo popoldne protestiralo uradno osebje. Stavko so razglasili področni sindikati Filt-Cgil, Fit-Cisl, Uiltrasporti, Faisa-Cisal, Ugl Autoferrotranvieri in osnovni sindikati Rdb.

Poletni večeri pod zvezdami: rok za prošnje zapade v petek

Občina Devin-Nabrežina bo sredi julija že petič priredila Poletne večere pod zvezdami, v okviru katerih bo več glasbenih, gledaliških in filmskih dogodkov. Na trgu pred županstvom bodo svoje proizvode nudili domači proizvajalci, odprli bodo tudi kioske s hrano in pijačo. Društva in drugi, ki želijo sodelovati, morajo nasloviti prošnjo na Urad za javno šolstvo, kulturo, šport, mladino, turizem, okence za stike z javnostjo in evropske projekte Občine Devin-Nabrežina, Nabrežina št. 102 (fax 040-201307), najkasneje do petka, 30. maja, ob 12. uri. Informacije nudi zgoraj omenjeni urad, tel. 040-201772.

Proces za videmski pokol

Danes se bo na tržaškem prizivnem porotnem sodišču nadaljeval proces za pokol v Vidmu - 23. decembra 1998 je ročna bomba ubila tri policiste. Obtoženci so Italijan Nicola Fascicolo, Albanca Ilir Mihasi in Saimir Sadria ter Ukrajinka Tatjana Andrejčik. Peti osumljenec Giuseppe Campese je februarja letos umrl v mafijemskem obračunu pri Vibu Valentii. Na prvem procesu so peterico obsodili zaradi združevanja v mafijske namene, oprostil pa obtožbe pokola. Drugostopenjsko razsodbo naj bi izrekli oktobra.

Motor in avto v ograji

Včeraj sta se zgodili dve prometni nesreči, prva že ob 6. uri. 32-letni motorist A. R. je s svojim cbr 600 trčil v levo cestno ograjo drž. ceste 202 pri Boljuncu. Nato ga je odbilo v zidek desno od ceste. Ob 15.30 pa je v ograjo Obalne ceste (nad Botanjekom) zaneslo avtomobilista. Oba so odpeljali na Katinaro, huje se je poškodoval motorist.

Usoden korak

Iz Trnovce je prišla včeraj zjutraj žalostna vest o smrti Slavka Švare, lastnika vaše turistične kmetije. Dalj časa ga je pestila huda bolezen, ki ga je telesno in psihično izmučila do take mere, da si je doma vzel življenje. Danes bi bil moral oditi v bolnišnico, zadnjemu kirurškemu poskusu naproti. Pred leti ga je močno prizadela smrt žene, ki je podlegla podobni bolezni.

KRIŽ - 40-letnica revije Pesem ne pozna meja

Praznik petja in prijateljskih vezi

Jubilejno srečanje pevskih skupin iz matice in zamejstva - Osrednji govornik je bil Bruno Rupel

V soboto je SKD Vesna iz Križa v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Združenjem za Kríž priredilo jubilejno 40. revijo pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva, *Pesem ne pozna meja*. Začetki te pobude segajo v pozna šestdeseta leta prejšnjega stoletja, ko so pevski zbori in kulturna društva iz Trbovelj, Križa in Branika sklenili pobratenje in sooblikovali revijo, ki je s časom prerasla v srečanje pevskih sestavov iz matice in takrat še obmejnih krajev.

Letošnja revija je bila namreč prva po padcu meja med državami, iz katerih prihajajo sodelujoči zbori, in je bila torej prva dejansko »brez meja«. Naslov zborovskega srečanja pa bo ostal tudi v bodoče nespremenjen v spomin na čase, ko so pregrade ločevale slovenski jezikovni prostor in ko je bila revija med redkimi znanilci boljših in prijaznejših časov.

Križani so si lani naložili nalogo organizacije štiridesetega srečanja. V soboto popoldne se je na dvorišču pred kriškim kulturnim hramom začela zbirati pisana množica pevk in pevcev s Tržaškega, Goriškega, Koroškega, Prekmurja, Pomurja, Primorske in Zasavja. To je bila prva priložnost za obnove prijateljskih stikov in poznanstev. Nastopajoči so segreli svoje glasilke na skupnih in posameznih vajah, nakar so v družbi pričakali začetek koncerta.

Večer se je začel z nastopom malih gostov iz vrst kriških Glasbenih ustvarjalcev, uradni del koncerta pa so nato odprli gostje in soustanovitelji revije, pevci MoPZ Vesna, ki so pod vodstvom Marka Sanci na zapeli O kresu Petra Golarja in Pracekovo Predraga lahko noč. Nastope je povezovala Mairim Cheber, ki je v nadaljevanju povabila na oder še žensko vokalno skupino Jezero iz Doberdoba z dirigentom Dariom Bertinazzijem, moško skupino Un s Trboul z umetniškim vodjo Marjanom Knezom na čelu, domačinke ŽPZ Vesna, ki jih letos vodi Zulejka Devetak, MoPZ Franc Zgonik iz Branika pod vodstvom Mirana Rustje, Pomurce MePZ Avgust Pavel iz Gornjega Senika z dirigentko Marijo Trifus, MoPZ Društvo vinogradnikov Goričko iz Murske Sobote s prof. Jožefom Slavičkom, Korošce iz Pliberka iz vrst MoPZ Folte Hartman pod vodstvom Dominika Hudla, MoPZ Jezero z dirigentom Marijem Pavlico in nazadnje soustanovitelj revije, pevke in pevce MePZ Svoboda iz Trbovelj z dirigentko Alenko Ramšak. Sporedi vseh desetih krajskih nastopov so zaobjemali tako slovenske narodne pesmi kot znane skladbe Vrabca, Vodopivca, Adamiča ter drugih priznanih slovenskih

Kriške pevke z Nikom Sirkom

KROMA

skladatelj. Združeni zbori so ob koncu izvedli še Ipavčevo Slovenec sem, skladbo Mirana Rustje na besedilo Anite Hudl Naša Pesem in Simonitijsvo himno Vstajenje Primorske.

Prisotne, ki so do zadnjega kottička napolnili dvorano, je nagovoril predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel; izpostavil je seveda pomen revije *Pesem ne pozna meja*, ki je že štiri desetletja pred padcem meja povezovala Slovence iz štirih držav. Množična udeležba obiskovalcev sobotnega srečanja priča o priljubljenosti zborovskega petja v naših krajih (kljub kronični kadrovski stiski zamejskih pevskih sestavov) in o navezanosti domačinov na revijo, ki od nekdanj združuje petje z gojenjem narodne zavesti in prijateljskih stikov med Slovenci, ki živijo v matici in izven nje.

Nastopajoči so se po končanem nastopu zbrali ob zakuski v kriškem Slomškovem domu in preživeli nekaj ur v družbi prijateljev, ob zlahtni kapljici in veselem petju. Trud, ki so ga v organizacijo sobotnega srečanja vložili pevci in pevke iz Križa, je bil seveda poplačan z odličnim obiskom publike in z brezhibno izvedbo večera. Pobuda se bo seveda nadaljevala tudi v naslednjih desetletjih, v novem svetu ki, podobno kot revija, ne bo (več) poznal meja.

DEVIN-NABREŽINA - Projekt

»Pogodba za malico« v prid zdravi prehrani

Občina Devin-Nabrežina in zdravstveno podjetje sta ta teden sprožila projekt Pogodba za malico, katerega cilj je nuditi otrokom v šoli dobro in hranljivo malico, kot so sadje, jogurt ali kruh, brez odvečnih kalorij. Pobuda je nastala iz prepričanja, da je zdrava prehrana v otroštvu najpomembnejši faktor za dobro in zdravo odrasčanje in da je prehrabna vzgoja lahko toliko bolj učinkovita, če hkrati preprečuje, da bi otroci prevzemali slabe prehrabne navade, tako da usklajuje prehrabne navade v šoli in doma.

Projekt so ob podpori staršev že uspešno preizkusili na nekaterih šolah in zavodih v Vidmu. Temelj projekta je sodelovanje med starši in učnim osebjem pri vzgajanju otrok k uživanju zdrave in okusne malice, ki bo primerna tudi s prehrabne-

ga vidika. V okviru pobude dobivajo tako vsi učenci za malico jogurt, kruh ali sadje trikrat tedensko. Učeno osebje spodbuja učence k pridobivanju zdravih prehrabnih navad in jim stoji ob strani, starši pa se obvežejo, da bodo njihovi otroci imeli za malico sadež in ne česa drugega.

Poskusni teden je od 26. do 31. maja, ko otrokom brezplačno delijo jutranjo malico. Starši bodo nato odločili, ali sprejeti dokončno Pogodbo za malico, v kateri bodo navedeni vsi »pogoji« za nadaljno sodelovanje (eden od pogojev za dobavo malice v vsakem razredu je 60-odstotni pristop učencev šole k pogodbi). Proizvodi, ki jih bodo ta teden prejeli otroci za malico, so kruh (včeraj), sadje (danes), jogurt (jutri), kruh v četrtek, sadje v petek in jogurt v soboto.

Poletni tečaji slovenščine

Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture prireja poletne tečaje slovenščine. Namenjeni so začetnikom, odvijali pa se bodo v popoldanskih in večernih urah. Za informacije in vpis lahko pokličete na telefonski številki 040 761470 ali 040 366557: tajništvo italijansko-slovenskega središča v Ul. Valdirivo 30 je odprto od ponedeljka do petka, od 17. do 19.30.

Tržaška kultura na spletu

Kulturno bogastvo nekaterih občinskih ustanov je po novem dostopno tudi na spletu. Občinski kulturni resor je namreč uredil spletni katalog, preko katerega nudi prost dostop do najrazličnejšega materiala: fotografij, knjig, periodičnega tiska, slik, arhivskih fondov, a tudi informacij o občinskih palačah in tistih, ki so pod zaščito spomeniške varnosti.

Spletni katalog bodo danes ob 18. uri predstavili v dvorani Bobi Bazlen v Palači Gopcevih (Ul. Rossini 4).

Starši, otroci in mediji ...

Televizija, internet, mobilni, videoigrice predstavljajo pravo »vzgojno agencijo« za otroke in najstnike. Zato odigravajo pomembno vlogo in nosijo velike odgovornosti, ki jih je v svoji najnovejši knjigi analiziral novinar Daniele Damele. Publikacija »Genitori, figli, media e non solo - Per un uso corretto degli strumenti di comunicazione« bodo danes ob 17. uri predstavili na tržaški fakulteti političnih ved (Trg Europa 1 - stavba A).

Slastna Istra

Med, sladice, olje, vino, pršut, a tudi tartufi in ribe: dobrote hrvaške Istre bodo jutri obiskale Prečnik. Združenje Slow Food iz Trsta in Istre prireja namreč danes degustacijo kvalitetnih istrskih pridelkov, ki pa bo tudi priložnost za srečanje z istrsko kulturo in gastronomsko zgodovino. Prirediteljev Slastna Istra se bo odvijala med 16. in 19. uro v prečenski restavraciji Sardoč, uživa pa tudi podporo zadružne kraške banke.

Renzo Maggiore v Knulpu

V knjigarni Knulp (Ul. Madonna del Mre 7/A) bodo danes ob 20.30 predstavili najnovejši knjig Renza Maggiora. Tržaški pesnik, ki se poklicno ukvarja s prirejanjem seminarjev »emotivne inteligence«, je nedavno izdal pesniško zbirko Ascesi sulla via della Poesia, medtem ko je z esejem Saggio sull'energia cosmica zmagal na natečaju Il Golfo (v mestu La Spezia).

OMERO - Stališče

»Nobena ulica za Almiranteja«

»Doba ideoloških in kulturnih nasprotij se je končala. Občinski svet se je torej v znak sprave in spoštovanja mrtvih spomni smrti Giorgia Almiranteja. Toda nihče ne more tolmačiti, da je to pomenilo soglasje s predlogom po poimenovanju mestne ulice po bivšem tajniku stranke Msi.« To je v tiskovni noti izjavil načelnik DS v občinskem svetu Fabio Omero, ki je nasprotovanje predlogu podkrepil z utemeljitvijo, na osnovi katere je 3.11.1947 pokrajinska komisija iz Rima pregnala Almiranteja. V njej je zapisano, da je bil Almirante nevaren za demokratske svobode, in to ne le zaradi fanatizma med fašizmom in še zlasti pod Salojško republiko, temveč tudi zaradi političnih manifestacij v prid fašizmu in propagande protidemokratskih načel. Dejstvo, da je bil kasneje izvoljen v parlament in v tržaški občinski svet, še pravi Omero, pa še ne pomeni, da lahko Trst pozabi na hudodelstva Salojčev na tem območju.

NABREŽINA - Mazaška akcija na Trturju ob rdeči prvomajski zastavi

Najprej popisali skalovje nato pa izobesili črno zastavo

Če ste se v preteklem mesecu vozili po obalni cesti v smeri proti Trstu, ste jo v višini nabrežinskega brega prav gotovo opazili. Kot pokončen stebra je rdeča zastava ponosno plapolala na najbolj navpični skali nad obalno cesto, na obronku, ki mu Nabrežinci pravijo Trtur. Kot velevala tradicija, se namreč ob prvem maju rdeče zastave pojavijo skorajda v vsaki kraški vasi oziroma predmestnem zaselku. In prav tako je bilo tudi letos na Trturju, kjer so domačini na trden drog povzdignili rdečo zastavo.

Že v preteklosti so sicer nepridipravi skušali sneti prvomajski simbol, tokrat pa so se znesli najprej na skalovje v neposredni bližini droga in za seboj pustili vidno sled: črn keltski križ in napisi so na belih skalah opozarjali, da je bila rdeča zastava komu pravi trn v peti. Okrog 15. maja so jo Nabrežinci sneli z droga na Trturju, nekaj dni zatem pa jih je pričakalo spet novo presenečenje. Neprijetni gostje so bili spet na obisku, saj je na istem drogu namreč visela črna zastava, ki pa so jo medtem baje že odstranili.

Sled, ki ne dopušča dvomov o obiskovalcih ...

SLOVENSKI KLUB - Nocoj ob 20.30

Volčič o Putinu

Novinar bo predstavil svojo najnovejšo knjigo »Il piccolo zar«

Danes zvečer bo v prostorih Slovenskega kluba potekala predstavitev najnovejše knjige Mitje Volčiča. Gre za delo »Il Piccolo zar« (Mali car), ki jo je pred kratkim izdala založba Laterza in je posvečena dvakratnemu ruskemu predsedniku in sedanjemu premierju Vladimirju Putinu.

Volčič je znan ne le kot bivši senator in evroposlanec, temveč tudi ali verjetno predvsem kot dolgoletni dopisnik prve mreže RA; služboval je, med drugim, v Pragi, Bonnu, Moskvi in na Dunaju. S svojimi reportažami je Volčič spremljal dogajanje v državah vzhodnega bloka od madžarske vstaje do padca Berlinskega zidu ter na podlagi svojih opazovanj napisal številna dela, med katerimi naj omenimo »Mosca. I giorni della fine« (Moskva. Dnevi konca), »Sarajevo. Quando la storia uccide« (Sarajevo. Ko zgodovina ubija), »1956. Krusciov contro Stalin« (1956. Hruščov proti Stalinu). S svojim najnovejšim delom se Volčič vrača k sodobni Rusiji, ki je po desetih letih zatišja s svojim liderjem Putinom spet v središču mednarodne pozornosti kot velesila, ki se nikakor ne misli odpovedati svoji vlogi na svetovnem prizorišču.

O Putinovi preteklosti najbrž na Zahodu ne vemo veliko; presenetljivo pa je dejstvo, da o njej vsaj do leta 2000 – ko se je Putin sam odločil, da bo dovolil objavo svoje avtobiografije – tudi v Rusiji niso vedeli skoraj nič. Potreba po posredovanju javnosti Putinove biografije je prišla jasno na dan med nekim forumom G8 v Davosu, ko so predstavniki ruske delegacije na poziv ameriškega novinarja, naj mu opišejo svojega predsednika, lahko odgovorili le z nadvse nerodnim molkom.

Od tedaj je minilo nekaj let, v katerih je javnost izvedela marsikaj o dečku, čigar ded je bil Leninov kuhar, oče vojni heroj in ki je sam že pri 16 letih, pod vtisom branja vohunskih romanov, potrkal na vrata palače KGB-jar in vprašal, kako bi lahko tudi sam postal vohun. Zdaj je Putin velik vodja, ki s svojo avtoritarnostjo in uporabo vse prej kot kristalno čis-

tih in demokratičnih metod vzbujaja v zahodnih državah občutek nelagodja in bolj ali manj eksplisitno neodobravanje. V Rusiji pa ga imajo radi, in to tudi intelektualci, ki so s slavnim režiserjem Nikito Mikhalkovom na čelu prav pred kratkim podpisali odmevno peticijo Putinu v podporo. To pa zato, ker mu je, tako vsaj trdijo, uspelo Rusom vrniti nacionalni ponos, Rusiji pa preteklo veličino in dostojanstvo. Kljub temu, da v njej vladata cenzura in korupcija ter da je razlika med revnimi in bogatimi čedalje bolj v nebo vpijoča.

O dečku, ki je prebiral vohunske romane, o možu, ki je z jekleno pestjo ustvaril t.i. »vodeno« demokracijo ter o spletkah, vojnah, umorih, pučih, nenadnih vzponih in padcih, ki so zaznamovali polpreteklo in sodobno Rusijo, bo spregovoril Mitja Volčič. Njegovo najnovejše delo »Il piccolo zar« je privlačna mešanica biografije, zgodovine in družbeno-politične analize, ki bralca prevzame kot prava »spy story«.

Srečanje z Mitjo Volčičem in njegovim delom bo nocoj v Gregorčičevi dvorani s pričetkom ob 20.30.

PANTOMIMIK

Valdés jutri v Boljuncu

Jutri bo v občinskem gledališču Prešeren v Boljuncu na sporedu res izjemen nastop. Ob 20.45 se bo občinstvu namreč predstavil svetovno znani mojster pantomime Andrés Valdés.

Pobuda je nastala v okviru projekta »Capirsi senza parole« - »Razumeti se brez besed«. S pokroviteljstvom Pokrajine Trst je SKD France Prešeren priredilo tako predstavo, ki bi bila lahko dostopna tako slovenskemu kot italijanskemu občinstvu. Valdesova govorica telesa bo namreč element, ki povezuje obe komponenti našega območja.

Poleg večernega nastopa se bo v prostorih gledališča Prešeren odvijala tudi predstava v jutranjih urah, namenjena učencem osnovnih šol Frana Venturinja in Umberta Pacifica iz Boljunca.

Andrés Valdés, umetnik, ki bo v sredo očaral boljunsko publiko, se je rodil v Havani, na Kubi. Že kot štiriletni deček je nastopal v cirkusu. V mladostnih letih je po končani igralski akademiji odpotoval v Mehiko in v ZDA, kjer je nastopal kot komik v kubanskem ansamblu. Pantomimi se je približal, ko je leta 1960 prišel v Pariz. Tu se je izpopolnjeval pri Etienneu Decrouxu, umetniku, ki je postavil temelje sodobni pantomimi. Poleg tega je bil asistent Marcela Marceaua, ki velja za enega najuspešnejših pantomimikov vseh časov.

V šestdesetih letih se je stalno naselil v Ljubljani. V slovensko okolje je prinesel še nepoznano gledališko zvrst – pantomimo. Leta 1987 je v Ljubljani ustanovil studio, namenjen pantomimskemu šolanju in ustvarjanju, ki nosi njegovo ime. Danes se umetnik posveča predvsem ustvarjanju za otroke.

Posebni večer v društvu Prešeren je namenjen vsem ljubiteljem gledališča, a tudi vsem, ki bi radi izkoristili priložnost, da spoznajo mojstra, kakršen je Valdés.

16.00, 18.30, 21.30 »Iron Man«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.15, 21.15 »L'altra donna del re.**EXCELSIOR AZZURRA** - 16.30, 18.30, 21.00 »In Bruges - La coscienza dell'assassino«.**FELLINI** - 18.40 »Il cacciatore di aquiloni«; 17.00, 20.40, 22.20 »Il treno per Darjeeling«.**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Gomorra«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 17.00, 19.30, 22.00 »Sangue pazzo«.**KOPER - KOLOSEJ** - 16.20, 19.00, 21.40 »Indiana Jones in kraljestvo kristalne lobanje«; 16.50, 19.20, 21.30 »Dokler naju Jackpot ne loči«; 17.10, 19.40, 22.10 »Skrivnost megle«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Superhero Movie«; Dvorana 2: 16.30, 20.15, 22.15 »Notte brava a Las Vegas«; 18.15 »Alla scoperta di Charlie«; Dvorana 3: 16.30, 20.15, 22.15 »Rise - La setta delle tenebre«; 18.15 »Certamente, forse«; Dvorana 4: 16.30, 20.15, 22.15 »Iron Man«; 18.30, 20.30, 22.15 »Reservation road«.**SUPER** - Prepovedano mladim pod 18. letom starosti.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; Dvorana 2: 18.30 »Mongol«; 21.10 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.15 »Gomorra«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »Superhero movie«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.00 »I demoni di San Pietroburgo«.

Projekt

RAZUMETI SE BREZ BESED

SKD FRANCE PREŠEREN
s pokroviteljstvom
POKRAJINE TRSTvabi na predstavo svetovno
znanenega mojstra pantomime

Andrésa Valdésa

v sredo, 28. maja, ob 20.45
v občinskem gledališču
»Prešeren« v Boljuncu

TOPLO VABLJENI

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji vljudno vabi na posvet

Preživetje ali RAZVOJ?

Posvet se bo odvijal po sledečih točkah, katerim bo sledila debata

a) vpetost našega športa v strategije ohranjanja slovenske identitete naših ljudi na teh tleh

b) združevanje, sodelovanje ali območni centri: kateri je pravi ključ dvigovanja kvalitete našega športa na višjo, kvalitetnejšo raven?

c) kam naj ZŠSDI usmerja večino svojih sredstev in predvsem kako naj jih usmerja: trenerski dnevniki ali projekti?

v četrtek, 5. junija 2008 ob 19.30
v dvorani Iga Grudna, Nabrežina 89

Šolske vesti

DRŽAVNA ŠOLA IVAN CANKAR v Trstu sporoča, da so v tajništvu šole na razpolago diplome za šolsko leto 1999/2000.

ČETRTO MEDNARODNO SREČANJE FLAVTISTOV »FLAVTA-FLAUT08« Vsi flavtisti so vabljeni v sredo, 28. maja, ob 16. uri v prostorih nižje srednje šole z glasbeno smerjo Sv. Cirila in Metoda (ul. Caravaggio, 4), kjer bo četrto mednarodno srečanje flavtistov »Flavta-flaut08«, ki ga organizira Glasbeni laboratorij. Prisotni bodo profesorji in študenti glavnih glasbenih institucij v Trstu, Starancanu, v Kopru in v Sežani.

OŠ FRAN MILČINSKI s Katinare prireja zaključno prireditev v sredo, 4. junija, ob 17.30, v športno kulturnem centru v Lonjerju. Vljudno vabljeni.

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira naslednje poletne tabore: naravoslovni »Živijo Kekec« v Kranjski Gori, od 8. do 14. junija (od 1. do 5. razreda); biološki »Morska zvezda« v Piranu, od 16. do 21. junija (od 4. razreda dalje); krasoslovni »Netopir« v Postojni; jezikoslovni »Krpanova kobila« v Sevnem, od 29. junija do 5. julija (od 10. do 15. leta) slovenščina in jahanje; Kemijski »Čarobni napoj« v Ljubljani, od 6. do 11. julija (od 2. razreda dalje); angleški »Jezikajte!« v Postojni, od 24. do 29. avgusta (od 8. do 15. leta); računalniško in šahovsko delavnico »Mišk@« v Trstu, od 1. do 5. septembra (od 3. razreda dalje). Za dodatne informacije prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751, ali mobi: 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: franmilcinski@gmail.com.

OBČINA
DEVIN NABREŽINA

Občina Devin Nabrežina razpisuje zakup za poveritev vzgojnih in animacijskih dejavnosti v poletnem centru 2008. Morebitne informacije ter izvod celotnega dražbenega razpisa je mogoče dobiti v Uradu za šolstvo, Nabrežina 102 (TS) tel. 040 2017375 ter pri okencu Urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši v Nabrežini 158 (TS) – tel. 040.200824.

Nabrežina, 26. maja 2008
Odgovorna za OP: Rada SUBANI

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

davčna številka

80015350327

podpri svoje gledališče
s prispevkom
petih tisočink
davka IRPEF

abonmajska
sezona
07/08

www.teaterssg.it

SSG

v sodelovanju z Občino Zgonik

Scipio Slataper

MOJ KRAS

REŽIJA IN PRIREDBA

MARKO SOSIČ

IGRA

PRIMOŽ FORTE

Četrtek
29. maja 2008
ob 21. uriv kamnolomu
pri Repniču

Včeraj danes

Danes, TOREK, 27. maja 2008

AVGUŠTIN

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.43
- Dolžina dneva 15.21 - Luna vzide ob 1.24 in zatone ob 11.54.

Jutri, SREDA, 28. maja 2008

EMIL

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 23,4 stopinje C, zračni tlak 1019 mb raste, veter 5 km na uro severo-zahodnik, nebo jasno, vlaga 70-odstotna, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,7 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 19.,
do sobote, 24. maja 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Gioberti 2 (040 54393). Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A.Sesljan (040 208731) - samo s

predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Baiamonti 50 (040812325).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.00, 19.00, 21.00 »I demoni di Sanpietroburgo«.**AMBASCIATORI** - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.**ARISTON** - 17.30 »Mongol«; 20.00 »Un tocco di zenzero«.**CINECITY** - 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 19.30, 20.30, 21.30, 22.00 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »La setta delle tenebre«; 16.10, 22.00 »Superhero«; 16.00, 18.40, 21.30 »Gomorra«; 18.00 »Ultimi della classe«; 16.00, 20.00 »Notte brava a Las Vegas«;

Gajino moško
teniško ekipo
čaka
za obstanek
v B-ligi
pravi podvig

16

Šahistke liceja Prešeren tretje
na državnem prvenstvu v Jesolu

17

Giro: Pellizzotti
»gospodar«
Kronplatz,
Contador
še povečal
prednost

18

AcegasAps vendarle ostal v B2-ligi

12

Šport

torkova priloga Primorskega dnevnika

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Torek, 27. maja 2008

KOŠARKA - Po prvi polfinalni tekmi Jadrana Mark za napredovanje v C1-ligo

Poseben prizvok

TADEJ VALJAVEC

Slovenski kolesar je zelo dobro prestal prvi dve dolomitski etapi Gira. V soboto je bil 18., v nedeljo pa celo 10., tako da se je pred včerajšnjim kronometrom povzpел na 12. mesto skupnega vrstnega reda.

JOSE' MOURINHO

Kontroverzni portugalski trener bo - kot kaže in kot pišejo portugalski mediji - v prihodnji sezoni le treniral v Italiji. Angažiral naj bi ga Interjev predsednik Moratti, ki mu ponuja 9 milijonov evrov za vsako sezono (triletna pogodba). Z njim naj bi k Interju prišla še Deco in Lampard.

SCOTT DIXON

Novozelandski dirkač je zmagovalec tradicionalne dirke 500 milj Indianapolis, najpomembnejše dirkaške preizkušnje sezone v ZDA. Dvesto krogov je v letošnji 92. izvedbi prevozil v treh urah in pol s povprečno hitrostjo 231 km na uro!

Na sobotni prvi polfinalni tekmi končnice za napredovanje v državno C1-ligo je Jadran Mark pometel z goriško Ardito in jo ob zvoku sirene prekosil za kar 36 točk. Nasploh je bil to rekord letošnje sezone. Takı prednosti so se jadrancı približali edinole na tekmi predzadnjega kroga rednega dela proti San Vitu, ki je naposled izpadel v D-ligo. Takrat je Jadran zmagal z 94:59. Sobotni rezultat pa ima še poseben prizvok, saj so

ga delno podpisali tudi Jadrancı mladinci, ki so igrali skoz celo četrto četrtino. To je neposreden dokaz, da je delo na mladinskem področju kakovostno. Nenazadnje so mladinci to dokazali tudi z uvrstitvijo na meddeželno fazo prvenstva under 19. Je torej prihodnost članske ekipe že zagotovljena ali pa bo domače društvo, kot se zdaj večkrat dogaja v različnih športih, le odskočna deska za igranje v drugih okoljih?

POGLED Z VEJE Bodočnost je na ramah starcev

MARIJ ČUK

Prihodnost sloni na ramenih tistih, ki vlečejo za sabo že kar zajetno bero življenjskih križev! Min Bahadur Šerhan je šestinsedemdesetletni Nepalca, ki je v nedeljo postal najstarejši človek na strehi sveta. Povzpел se je na Everest in podrl rekord Japonca Janagisave, ki je lani najvišjo goro preplezal v starosti le 71 let. Hoja na himalajske ga očaka je postala prava igrca in 'starčki' dobesedno smešijo nekdanje zgodovinske odprave, čeprav je treba vedeti, da kdor orje ledino ima največ zaslug za rodovitno polje. Svojemu nekdanjemu profesorju Borisu Pahorju bi predlagal, naj se še sam preizkusi v podobnem plezanju, saj je prožen in adrenalinski kot le malokdo in svet bi se mu čudil tudi na športnem, ne le na literarnem področju, ki pa je veliko bolj zahtevno od alpinističnega. Skratka, plezanje na Everest ne predstavlja več enkratnosti, zato ljudje raje plezajo po drugačnih hribočkah in dolinicah. Pa še v kako gostilno zavijejo.

Veliko bolj zahteven podvig je sestaviti zamejsko žensko nogometno reprezentanco, kar sem obljubil prejšnji teden. Pravijo, da obljuba dela dolg, a če obljub ne držimo zaradi ljube miru, je bolj pametno in pošteno narediti okrog obljube ovinek, jo preklcati, kot držati besedo za vsako ceno in riniti v po-

gubo. Že z izborom selektorice bi nastale težave, da ne govorim o vratarici, katere vloga bi bila bilo rečeno dvoumna. Zato bom to nalogo zavrzel, saj je plezanje na Everest v primerjavi z njo pravi mišji spolni ud (da ne uporabim udomačene tujke...). Skratka, otroška igrca, podobna puzzlu (Leljo Rehar, Jolko Milič in vse svetnike prosim za slovensko inačico), ki ga še sam sestavim v dveh treh dneh, čeprav na škaltli piše od treh do pet let... Uhh, kako sem pameten!

Velika pamet pa mi ne preprečuje razočaranja. Konec koncev sem nerazpoložen zaradi uspeha košarkarjev Acegasa, ki so se rešili izpada iz B2 v C1 ligo. Le pomislite, kaj bi bilo prihodnja sezono: v isti skupini Bor, Jadran (upajmo) in nekdanji slovit tržaški prvoliškaški klub. Slaba volja me načenja tudi zaradi Aleša in Boruta, ki preživljata težke trenutke v drugoligaškem teniškem prvenstvu. Ko čas in obveznosti preganjajo, pač nimaš časa za trening (to krvavo občutim tudi sam). In konec koncev - kaj bi s treningi! Pomembno je živeti in življenje jemati poskočno, ne preveč resno. Kdor je preresen ima vedno za bregom kako zvijačo, za hrbtom skrit nož. Zaradi tega je na primer nogomet tako zanimiv, ljudski in privlačen: ker je najbolj neresna resna stvar na svetu!

športna oblačila

prosti čas

use za morje

NEW TROPICAL STORE
SESLAN 43. - TEL. 0402907046

ALTERNATIVNI POGOVOR

Gregor Geč

13

360°

Veronika Danev

17

Danes v prilogi skupina

EURO2008

Austria-Switzerland

16

KOŠARKA - Konec dobro vse dobro

Obstanek AcegasAps pozdravilo skoraj 4000 ljudi

Letos manjkal pravi center - V prihodji sezoni bi morali bolj zaupati tržaškim igralcem

Krilni igralec Bartolucci je odigral solidno prvenstvo, usodi kluba je na tribuni napeto sledil tudi njegov predsednik župan Dipiazza

KROMA

Neposrečena sezona tržaškega AcegasAps-a se je vendarle zaključila srečno. V zadnji in odločilni tekmi playoutu so Pasinijevi varovanci vendarle premagali Bassano in ga obsodili na izpad v C1-ligo. Tekmi je sledilo skoraj 4000 gledalcev, ki so napolnili parter do zadnjega kotička in lep del prvega izmed dveh gornjih obročev. Tolikšne publike ni bilo videti od časov A lige in skoraj ni dvomov, da gre za četrtooligaško konkurenco za pravi rekord. Trst torej skoraj ni mogel izgubiti, vseeno pa so bili igralci obeh ekip skozi celo tekmo zelo živčni in veliko grešili. Prišlo je spet do nekaj kartkih stikov med igralci, še posebej pa med Bassanovim temnopoltim playmakerjem Sannesijem in publiko, predvsem skupinico navijačev Triestine, ki se občasno pojavi tudi v športni palači.

Kljub odsotnosti Losavia in zelo omejenim doprinosom Muzia in Pilata, ki še nista sanirala poškodb, so domačini kaj kmalu prevzeli vodstvo in ga niso izpustili vse do konca, čeprav so se nasprotniki konec tretje četrtine nevarno približali.

Za zmago so bili najbolj zaslužni Guerra, Pigato in predvsem mlada Godina in Tonetti, ki sta zaslužila zaupanje trenerja Pasinija. Pravilno bi bilo, da jima društvo zaupa tudi v naslednji sezoni (če bo še vedno B-2), publika pa bi prav gotovo vesela še kakega drugega Tržačana, ki igra sedaj širom po Italiji. Od starejših igralcev je največ pokazal Pilat, medtem ko je Pigato bil odločilen le na koncu sezone. Na krilnem položaju je Bartolucci zaigral solidno prvenstvo, medtem ko je ekipi manjkal močan center. Losavio ni na ravni najboljših, a tudi preveč nediscipliniran. Muzio je še vedno luksuz za to kategorijo, njegova igrska parabola pa že nekaj časa pada, tako da bi bilo treba že razmisliti o zamenjavi.

Izid zadnje tekme: **AcegasAps-Fiorese Bassano 72:63 (22:17; 39:29; 56:52)**

ACEGASAPS: Bartolucci 4 (2:4 prosti meti, 1:2 za 2 točki, - za 3 točke, 9, Guerra 16 (9:11, 2:3, 1:9), Pigato 18 (8:9, 5:8, 0:3), Tonetti 14 (4:6, 2:4, 2:4), Muzio (-, -, 0:1), Metz 8 (3:5, 1:4, 1:4), Godina 8 (-, 4:4, -), Pilat 4 (-, 2:3, -), Crevatin n.v., Salvador n.v., trener Pasini.

FIORESE: Sanesi 12 (1:2, 1:5, 3:7), Stopiglia 10 (2:4, 1:1, 2:7), Carniato 12 (1:2, 4:6, 1:4), D'Inca (0:2, 2:3, 0:6), Dal Bello 7 (1:4, 3:4, -), Fiorendi 3 (1:2, 1:3, 0:4), Mussolin 13 (2:2, 4:4, 1:1), Bordignon 2 (0:2, 1:2, -), Petrucci n.v., Metlica n.v., trener Sanesi.

Marko Oblak

NOGOMET - Nečastno slovo od svojih navijačev

Triestina ni hotela zagreniti življenja Trevisu...

Treviso je v nedeljo potreboval zmago in z golom Barreta sredi prvega polčasa je celotni izkupiček tudi iztržil. Belomodrim iz Veneta poti do zmage ni preveč otežkočila Triestina, ki nasprotniku ni želela zagreniti življenja v boju za obstanek. Nekajkrat so Tržačani tudi poskušali streljati proti голу, a netočno in brez pravega prepričanja. Tržačani so v teh zadnjih tekmah vidno popustili s psihološkega vidika, a zadnji blede nastopi ne bodo spremenili končne ocene o prvenstvu, ki ostaja vsekakor pozitivna.

O ČAKALNI DOBI IN RESNOSTI

- Da je bil zgoraj opisani razplet pričakovan pa le potrjuje nizko kreditibilnost italijanskega nogometa v zadnjih krogih. Kredibilnost je na še nižji ravni, odkar je v prvenstvih tako število ekip, zaradi katerega je vsaj polovica ekip že nekaj krogov pred koncem brez ciljev in motivacij. Čakati je bilo treba dolge minute preden bi lahko tekmo sploh začeli, saj so morali sodniki na vseh enajstih igriščih istočasno odpiskati začetek srečanja. Nekdo pa bi nam moral razložiti, čemu sploh rabi istočasni začetek vseh tekem, če potem se srečanje skoraj vedno zaključuje z zmago tistega, ki je bolj potreboval točke. Drugi polčas je začel celo z desetimi minutami zamude, tako da je šel rakom žvižgat tudi nogometni pravilnik, ki predvideva petnajst minut od-

NAMESTO A-LIGE

Pokal na dobri poti

DIMITRIJ KRIZMAN

S finalom italijanskega pokala je nad klubsko sezono (končno) padel zastor in prostor tako ostaja le še za "calciomercato" in reprezentanco. Prvi je sicer že nekaj let precej manj bombastičen kot nekoč, saj si zveneče nakupe tu pa tam omisli le Inter, Milan varčuje, Juventus pa tudi ne cilja na igralce, katerih ime na prvi strani rožnatega dnevnika te včasih že napelje k nakupu časopisa. Tako lahko le nemočno in nekoliko nevoščljivo zremo v tujino, kjer je celo vedno premišljeni Bayern začel staviti na močne karte, Real pa burri domišljijo svojih navijačev z lovom na Cristiana Ronalda. Izdatno mu pri tem (namišljenem?) dvorjenju pomaga športni dnevnik Marca, ki ima na zalogi resnično neomejeno količino trikov, da bi obdržala visok prag pozornosti. Recimo: pred dnevi so v športnem centru Reala slikali luksuzen športni avtomobil, na katerem je bil listek "dostaviti Cristianu Ronaldu". Kot da bi portugalski as čez par ur priletel v Madrid...

V deželi smeti, narcizističnega predsednika vlada in zimzelenih vedno poraženih politikov, ki se mu skušajo zoperstaviti, prostora za šale ni. Če dve lepotici pritečeta na igrišče, kjer trenirajo »azzurri«, se varnostniki čez nekaj sekund že zapodijo za njima. Ko je lov končan se pojavi še policija, ki v vsej Italiji očitno nima pametnejših stvari, s katerimi bi se ubadala.

Ob vsem tem se je zaključno dejanje italijanskega pokala vendarle izkazalo za žarek upanja. Kot je že postalo skoraj samo po sebi umevno sta se udarila Roma in Inter. Po napetostih zadnjih tednov bi lahko pričakovali, da bo finale le epilog brez varčevanja prepovedanih udarcev pred, med in po tekmi, tako na igrišču, kot izven njega. A ozračje je bilo mirno, tekma korektna (morda ker je bil Materazzi na tribuni), Roma je dobila svoje zadoščenje, Inter pa vendarle majhen razlog, da se z lažjim srcem odpove trenerju, katerega uspešnost ostaja vprašljiva. Z opustitvijo igranja dveh tekem in obiskom predsednika države je pokal nedvomno pridobil na ugledu. Prav gotovo bi bilo treba v tej smeri vztrajati in zadnja leta neugledno tekmanje pripeljati vsaj blizu renomeja, ki ga pokalna lovorika ima ponekod drugod. Recimo v Angliji, kjer si finale med malim Portsmouthom in nebogljenim tretjeli-gašem Cardiffom ogleda 89 tisoč ljudi; recimo v Španiji, kjer (svoj) pokal podeli sam kralj - konec koncev gre za Copo del Rey; nenazadnje je podobno bilo tudi v Jugoslaviji, kjer je "pokal maršala Tita" že zaradi imena bil zelo prestižen. Edino ne vem, po komu bi ga lahko pomenovali v Italiji: Berlusconi, sicer oče, ima že svojega, če bi ga imenovali po tistih z drugega brega pa se bojim, da bi marsikdo ne hotel nastopati... (dimkrizman@yahoo.it)

TAKO V NEDELJO

NOGOMET

B-liga

IZIDI 41. KROGA: Albinoleffe - Rimini 0:4, Bari - Avellino 1:0, Brescia - Frosinone 2:2, Cesena - Piacenza 2:2, Grosseto - Chievo 1:1, Mantova - Bologna 0:1, Messina - Lecce 1:3, Modena - Ascoli 2:1, Pisa - Spezia 1:0, Triestina - Treviso 0:1, Vicenza - Ravenna 1:0. VRSTNI RED: Chievo 84, Bologna 81, Lecce 80, Albinoleffe 77, Brescia in Pisa 71, Rimini 66, Mantova in Ascoli 59, Frosinone 55, Bari 54, Triestina 51, Messina 49, Grosseto 48, Piacenza 46, Modena in Vicenza 45, Treviso 44, Avellino 35, Ravenna 34, Spezia 32, Cesena 31.

PRIHODNJI KROG (1.6. ob 15.00): Ascoli - Triestina

KOŠARKA

A1-liga

V drugi tekmi polfinala končnice je rimska Lottomatica v gosteh s 78:85 premagala Air Avellino (Tržačan Cavaliero je dosegel 8 točk) in vodi v zmagah z 2:0, tretja tekma pa bo danes v Rimu.

VATERPOLO

B-liga

Tržaško moštvo Pallanuoto Trieste je v odločilni tekmi za končno 2. mesto v gosteh s 14:15 premagal Brescia in si tako zagotovil pravico do igranja dodatnih tekem za napredovanje v A2-ligo. Blizu napredovanja je tudi ženska ekipa tržaškega kluba.

HOKEJ IN LINE

A1-liga

V prvi tekmi finala končnice državnega prvenstva je tržaško moštvo Edera Officine Belletti šele po »zlatega gola« v podaljšku s 4:3 klonila pred prvakom Asiagom. Druga tekma bo danes zvečer v tržaški dvorani na Čarboli, s pričetkom ob 21.u uri.

ODBOJKA

Moška B2-liga

V odločilni tekmi končnice B2-lige za napredovanje je Bibione, za katerega igra tudi slogaš Kristjan Stopar, doma s 3:1 (23:25, 25:21, 27:25, 26:24) premagal Carpi in napredoval v B1-ligo.

TENIS

Turnir Go&Go

Italijanka Lisa Sabino je zmagovalka čezmujnega teniškega ITF turnirja z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. V finalu je s 6:2, 6:1 odpravila rojakinjo Stefanio Chieppa. Sabinova je v 2. krogu po treh setih odpravila gajevko Paola Cigui.

GIMNASTIKA

Državno prvenstvo

Tržačanka Federica Benolli (Artistica '81 Il Mercatino) je na državnem prvenstvu osvojila 2. mesto. V preskoku je bila prva.

MOTOCIKLIZEM

Črn konec tedna za Mitjo Emilija

VALLELUNGA - Po seriji uspešnih nastopov, na katerih se je vsakič povzpел na zmagovalni oder, je proseški motociklist Mitja Emili, na dirki prvenstva Yamaha, moral požreti grenko pilulo. Na dirkališču v Vallengi pri Rimu je šlo bolj ali manj vse narobe in je dirko dokončal za začetju. Zataknilo se je že med obema treningoma: na enem zaradi dežja, na drugem pa zaradi težav z gumo. Rezultat tega je bil, da je bila nastavitelj motorja za dirko neustrezna, kar je prišlo do izraza že med kvalifikacijam, ko se je moral zadovoljiti s 14. časom in startom iz četrte vrste.

Med samo dirko si je prizadeval, da bi z dobro uvrstitvijo obdržal stik z vrhom skupne lestvice, vendar mu je v četrtem krogu spodrsnilo, tako da se je znašel na zadnjem mestu. Spet je zajahal železni konjiček, vendar je bil zaostanek velik in je na koncu pristal na 23. mestu, na skupnem vrstnem redu pa je zdaj tretji.

Kljub spodrsljaju se lahko še vedno poteguje za končno zmago v prvenstvu, ki se bo končalo šele oktobra v Mugellu.

Čez dva tedna bo Emili v Misanu nastopil na dirki za Trofejo Kawasaki.

Iztok Furlanič

KOŠARKA - Obračun in načrti Brega in združene ekipe Kontovel Sokol

Pri obojih za zdaj prevladuje razočaranje

Breg: »Puške še nismo vrgli puške v koruzo« - Kontovel- Sokol: »Mladi razen izjem niso izkoristili priložnosti«

Sezona četrtoligaških ekip je mimo. Splošno oceno je za Breg podal odgovoren za košarkarsko sekcijo Boris Salvi, za združeno ekipo Kontovel Sokol pa predsednik Kontovela Marko Ban ter referent za člansko ekipo pri Sokolu in igralec Marko Hmeljak.

Halo Breg

OCENA - Da je v Bregovem taboru razočaranje nad potekom letošnje sezone članske ekipe veliko, je potrdil tudi odgovoren pri košarkarski sekciji Boris Salvi: »V ekipo smo letos vložili res veliko, ker smo želeli, da bi bila kompetitivna. Naposled pa se ni izteklo na najboljši način. Bilo je več odsotnosti, nekatere so bile upravičene, druge pa ne.« Med upravičene odsotnosti je Salvi uvrstil predvsem tiste iz zdravstvenih razlogov in delovnih obveznosti, med neupravičene pa je omenil obljube slovenskega centra Jermana, Trampuža in Arene, da bi se ekipi pridružili, naposled pa teh niso izpolnili: »Predvsem center Jerman, ki je z nami treniral nekaj časa na začetku sezone, je zapustil veliko vrzel pod košem. Vse do povratka Škorje smo bili na tistem mestu zelo ranljivi.«

K splošnemu neuspehu Bregove ekipe so vplivali tudi kratki stiki med igralci, odborniki in trenerjem, ki so jih sicer sproti reševali.

NAPOVED -Želja, da bi v naslednji sezoni še vedno krojili vrh lestvice D-lige, še ni izpuhtela. »Nismo še vrgli puške v koruzo. Želimo sestaviti kompetitivno ekipo, ki bi jo dopolnjevali ambiciozni mladi igralci,« je napovedal Salvi in nadaljeval: »Z letošnjim kadrom nismo šli dlje od petega mesta, tako je nujno, da poiščemo okrepitve, najbrž onstran meje«. Z igralci se klub še ni sestel, tako da še ni znano, kdo bo sestavljal igralski kader: »Igralcem bomo predstavili projekt, ki bo slonel na kakovosti in resnosti. Poglavitni pogoj za nastop v ekipi bo zagotovljena prisotnost.« Starejši igralci, kot so Lorenzi in Laudano naj ne bi več sestavljali ekipe: »Najbrž smo od Lorenzija pričakovali preveč. Če bomo šli še v take investicije, si želimo kvalitetnega mladega igralca,« je pojasnil Salvi, ki je potrdil, da David Pregarc zapuša klop. »Trenerju se

sicer zahvaljujem za opravljeno delo in upam, da bo ostal še pri društvu. Kontaktirali smo Toma Kraševca, ni pa še potrjen.«

Halo Kontovel Sokol

OCENA - Predsednik Kontovela Marko Ban in referent za člansko ekipo Marko Hmeljak sta se pri ocenjevanju letošnje sezone v marsičem strinjala. Obstanek je bil seveda pozitiven, celoten potek prvenstva pa je bil komaj zadošten. Da bi morala ekipa s takim igral-skem kadrom doseči miren obstanek, sta potrdila oba sogovornika. Tudi pristop igralcev ni bil idealen. »Negativno bi ocenil resnost do dela vseh igralcev, vključno z svojim doprinosom,« je priznal Hmeljak in nadaljeval: »Verjamem, da bi si lahko sami izborili obstanek, ne da bi ga dosegli po srečnem razpletu zadnjega kroga. V končnici prvenstva smo namreč dokazali, da smo se lahko borili tudi z najboljšimi (v predzadnjem krogu so premagali San Vito, ki se sedaj bori za napredovanje v C2-ligo, op. a.).« Predsednik Ban je potrdil, da so si resno prizadevali, da bi igrali mladi igralci, ravno tu pa se je po mnenju Hmeljaka zataknilo: »Mladi so dobili priložnost, ampak razen redkih izjem je niso izkoristili. Starejši, ki bi jim morali le nudili pomoč, smo bili še vedno glavni nosilci. Mislim, da bi morali mladi igralci izkoristiti priložnost, ki jih je klub nudil,« je pojasnil Hmeljak.

NAPOVED -Pri Kontovelu in Sokolu o načrtih za naslednjo sezono še ne razpravljajo. Usoda ekipe je neposredno povezana z razpletom končnice za napredovanja Jadrana, saj sta oba kluba vključena v projekt SPKDJ (Sokol, Polet, Kontovel, Dom, Jadran), ki ima piramidarno strukturo. Predsednik Ban je povedal, da se bo sodelovanje med Kontovelom in Sokolom nadaljevalo: »Najprej pa moramo počakati, kakšen bo razplet v končnici C2-lige, šele nato bomo začeli sestavljati ekipe. Prednost ima Jadran. Zdajle še ne vemo, kateri igralci bodo prišli v pošteve za člansko ekipo Jadrana, katere pa bomo imeli na razpolago za D-ligo,« je pojasnil Ban. Nekaj več bomo torej izvedeli šele v drugi polovici junija. (V.S.)

Med perspektivnimi mladimi igralci je tudi Peter Lisjak, ki je letos igral v D-ligi pri združeni ekipi Kontovel Sokol. Po zaključku četrtoligaškega prvenstva pa so ga vpoklicali v člansko ekipo Jadrana, kjer je v soboto proti Arditi opravil krstni nastop v C2-ligi

KROMA

HOKEJ NA ROLERJIH - Mladinski ekipe na finalu za državni naslov

Drugo mesto je lep uspeh

Dečki izgubili proti Turinu, ekipa »pomlad« pa proti ekipi iz Piemonta

Mladi hokejisti ŠD Polet so v nedeljo v Sacileju zaključili uspešno sezono. Dečki in ekipa »primavera« so nastopili na finalu za naslov državnega naslova, obe ekipi pa je v odločilnem srečanju izdala trema.

Ekipa dečkov (letniki 1996/97) se je pomerila z ekipo Real Torino in izgubila s 6:1. V prvih desetih minutah so »kwinsi« imeli kar nekaj priložnosti v napadu, po dveh zaporednih napakah v obrambi pa je Torino povedel na 2:0. V nadaljevanju pa so bili poletovci v napadu preveč predvidljivi, nasprotniki pa so neodločnost izkoristili in zaključili srečanje v svojo korist. Edini zadetek je dosegel Grusovin.

Ekipa »primavera« (letniki 1992/93, **na sliki**) pa je visoko izgubila proti ekipi iz Piemonta Monleale (16:5). Mladi poletovci so začeli zelo agresivno in povedli na 2:1, nato pa so vaje v svoje roke prevzeli nasprotniki. Pri izidu 4:2 za Monleale so open-ski hokejisti popolnoma popustili in do konca zatresli mrežo le še trikrat. Strelci: Marsili, Berquier, Vocchi, Zampa in Spreanza po en gol.

Kljub porazu obeh ekip so pri Poletu zadovoljni, saj je bila uvrstitev v državni finale dveh mladinskih ekip odlični izkupiček letošnje sezone.

V Italiji nastopa v vsaki mladinski kategoriji približno trideset ekip, ki so razdeljene v šest con. Poletove mladinske ekipe nastopajo v drugi coni, ki vključuje ekipe iz Furlanije Julijske krajine in Veneta (tudi Tridentinskega Gornjega poadiža, kjer pa ni ekip). Prva ekipa vsake cone (v drugi coni je v kategoriji dečkov nastopilo osem, v kategoriji pomlad pa devet ekip) se je uvrstila v polfinalno fazo, zmagovalce slednje pa je igral še finalno srečanje za naslov državnega prvaka. Ekipa pomlad je bila v rednem delu prvenstva prva, v polfinalu je tudi zmagala. Ekipa dečkov je bila druga v Trivenetu, zveza pa jo je vključila še v drugo fazo prvenstva. V polfinalu je prejšnji teden na Opčinah premagala goriško Fiammo in si tako zagotovila nastop tudi finalu za naslov prvaka.

POLET ZKB KWINS - dečki: Biason, Pitacco, Grusovin, Speranza, Ballarin, Rocco, Panizon, Zol. **TRENER:** Acì Ferjanič.

Primavera: Bilucaglia, Perossa, Sironich, Marsili, Panizon, Berquier, Vocchi, Cavalieri, Zampa, Speranza. **TRENER:** Acì Ferjanič.

ALTERNATIVNI POGOVOR

V »ekipi« dramske skupine Jaka Štoka sem začutil veliko profesionalnosti

Gledališki igralec Gregor Geč je iz rodnega Ormoža prišel v Trst po končanem študiju na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Skoraj deset let je bil član igralskega ansambla Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, trenutno pa je »igralec brez ekipe«.

No, katero je zdaj vaše igrišče?

Ne vem, kako naj bi odgovoril s športno metaforo. Recimo, da nimam igrišča oziroma igram kar na ogromnem »svobodnem« igrišču, ki ni omejeno samo na Ulico Petronio. **Zakaj ste slekli dres SSG-ja?** Zato ker ni bilo več ekipe, s katero bi profesionalno »športali« naprej. **SSG je po nedavnem član-ku v tržaškem Il Piccolo znova v središču pozornosti. Govor je o poslovnem (ne)uspehu, plačah ... Ste spremljali celotno zadevo?** Sem.

In?

Nisem dovolj zraven, da bi lahko sodil. Nekaj pa bo vseeno na tem, če so mediji poročali. Novinarji si najbrž ne izmišljate stvari kar tako, iz zraka. Lahko pa gre pri tem tudi za politične igrice, a če je politika vmes, potem ne bom res rekel ničesar, ker me politika absolutno ne zanima. **Kaj pa šport?**

Recimo, da me šport zanima »rekreativno«. Včasih mu sledim po TV, če ujamem kaj zanimivega.

Poznate nogometaša Adriana in Kakaja?

Ne.

Oba sta iz Brazilije prišla v Milan. Prvega je razjedalo domotožje, drugi pa se je takoj odlično znašel. Ob svojem prihodu v Trst komu ste bili bolj podobni? Z domotožjem sem že opravil, ko sem študiral na Akademiji. Zato sem se ob prihodu v Trst kar hitro znašel. Še sreča, da se ob vsakem

padcu vedno znova postavim na noge.

V Trstu ste nekaj let sodelovali tudi z amatersko dramsko skupino Jaka Štoka s Proseka in Kontovela. Kako ste se znašli v vlogi »trenerja mladinskih ekip«?

Še vedno zelo zelo v redu. V teh rekreativnih ekipah sem zaslužil veliko profesionalnosti. V prvi vrsti so to odnosi in pogoji dela, ki so boljši oz. bolj pristni kot nekeje druge.

Kaj bi se moralo spremeniti, da bi se vrnili v ansambel SSG-ja?

Moralo bi se marsikaj spremeniti in zamenjati: pogoji dela, ljudje ... Nenazadnje bi me morali tudi povabiti ... (smeh)

V vašem življenjepisu je tudi vloga v igri »Nemogoči otrok«. Zdi se, da je za vas slovensko tržaško gledališče ravno to ...

Ne, to nikakor ne drži, ker

Gregor Geč

sem (in sem bil) jaz sam Nemogoči otrok (smeh). Glede tržaškega gledališča in mene pa mislim, da gre za zaključeno poglavje.

Katere od številnih vlog, ki ste jih odigrali v svoji karieri, ste se najbolj veselili? To je bila vloga gospe Martin v Plešasti pevki, ki sem jo pred leti igral v mariborski Drami. **Bi radi odigrali vlogo kakega športnika?**

Ne sledim toliko športu, da bi poznal tudi življenjepis športnikov, zato težko odgovorim.

V Cannesu so predstavili filma o Diegu Armandu Maradoni in Miku Tyson. Katero od teh dveh vlog bi izbrali?

Ojoj, samo ti dve izbiri imam? No, recimo, da bi raje igral Taysona. Tam je najbrž več krvi, kajne? (Perče)

Obvestila

SD VESNA obvešča, da bo v petek, 30. t.m., ob 20. uri ob prvem in ob 20.30 ob drugem sklicanju, na nogometnem igrišču v Križu redni občni zbor.

AŠD SOKOL v sodelovanju z ZŠSDI vabi vse člane, starše, prijatelje in simpatizerje na Zaključno športno akademijo z družabnostjo, dne 30. maja ob 18. uri v nabrežinski telovadnici. Nastopali bodo vsi najmlajši društveni športniki.

ŠZ POMLAD obvešča, da bo občni zbor društva v torek, 3. junija ob 20.30 na sedežu Primorja na Proseku.

ZŠSDI razpisuje likovni natečaj namenjen učencem osnovnih, ter literarni natečaj namenjen dijakom nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na temo športa z naslovom Drobci iz športnega sveta 2008. Najboljši prispevki bodo objavljeni v letnem Zborniku slovenskega športa v Italiji, avtorji del in njihovi mentorji pa bodo ob predstavitvi Zbornika tudi nagrajeni. Rok za predstavitev prispevkov zapade 31. maja 2008. Podrobnejše informacije na www.zssdi.it.

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja od 7. do 12. julija 2008 Planinsko šolo na Planini pri jezeru za osnovnošolsko mladino. Informativni stanek bo v sredo, 11. junija ob 19. uri na Stadionu 1. maja (Vardelska cesta 7). Za informacije pišite na mladinski@spdt.org, ali pokličite na tel. 338 5953515 (Katja).

SKUPINA C - Francija, Italija, Nizozemska in Romunija

Dva gostitelja, ena

V najtežji skupini se vloga žrtvenega jagnjeta obeta Nizozemcem in Ro

FRANCIJA. TAKO DOSLEJ NA EP: 117 TEKEM, 67 ZMAG, 29 NEODLOČENIH IZIDOV, 21 PORAZOV, RAZMERJE V GOLIH 236:109

ITALIJA. TAKO DOSLEJ NA EP: 111 TEKEM, 59 ZMAG, 35 NEODLOČENIH IZIDOV, 17 PORAZOV, RAZMERJE V GOLIH 175:77

Letzigrund Stadion v Zuerichu je bil odprt septembra lani, premore pa 30.000 pokritih sedežev in ima tudi atletsko stezo. Od letališča je oddaljen 14 km. Zuerich ima 340.000 prebivalcev

ANSA

Da ima gostitelj tega ali onega prvenstva, v nogometu ali katerem drugem športu, določen bonus pri sestavi svoje skupine, je jasno. Ko sta gostitelja celo dva morata nekoliko lažji biti kar dve skupini. In logično, potem mora ena skupina biti taka, da bi lahko vsaka od štirih ekip bila finalist prvenstva. Odkar sledim nogometu se ne spominjam skupine, ki bi bila tako močna kot ta, ki je v skupno družbo pahnila finalista zadnjega svetovnega prvenstva ter drugi dve moštvi, ki gotovo spadata v celinski vrh. Pri vsem tem se mi ne zdi nezanimiv način, kako je prišlo do take sestave: za nosilca skupine je bila poleg dveh gostiteljev in prvaka Grčije bila določena prav Nizozemska. Tu je precej umestno vprašanje, kaj je Nizozemska, kljub določenim predvsem srednje-zgodovinskim nespornim odlikam, pravila, da si je zaslužila tak »privilegij«. Francoski selektor Raymond Domenech, ki ga v Italiji radi blatijo na vse pretege, je ob priliki žreba pošteno dejal, da je pravzaprav skandal, da med nosilci v vlogi svetovnega prvaka ni Italije. Seveda te njegove izjave v Italiji nismo zasledili. Še en podatek je tu zelo zanimiv. Nizozemska je bila izbrana za nosilca skupine, slučajno pa se je v njej znašla z Romunijo, ki je v kvalifikacijski skupini zasedla prvo mesto... pred Nizozemsko!!! Birokrati Uefe očitno imajo neka svoja skrajno skrotovičena merila o tem, kdo je bolj in kdo manj upravičen biti nosilec, ali pa so povsem defektni v seštevanju, množenju, deljenju in vsem tistem, kar še prihaja v poštev za računanje količnikov, ki prinašajo teoretično prednost pri žrebu.

Bosta Nizozemska in Romunija žrtveni jagnji, ki bosta mimogrede potegnili krajšo v merjenju z Italijo in Francijo? Priznam, da bi osebno stavil kak evro kvečjemu na Romunijo, nikakor pa ne na Nizozemsko. Nizozemci so v kvalifikacijah imeli opravka tudi s Slovenijo in moram reči, da so od vseh tako imenovanih »velikih« reprezentanc, ki jih je doslej srečala Slovenija, tulipani naredili daleč najslabši vtis. No, seveda, če izvzamemo Italijo, ki je proti Sloveniji v prejšnjih kvalifikacijah (in ne samo) izgubila. »Oranžni« so na čelu s svojim selektorjem Marcom Van Bastenom praktično skozi cele kvalifikacije iskali kompas. Pomenljiv je recimo podatek, da je zelo kritizirani Van Basten v 12 tekmah izluščil le dva standardna igralca. To sta Giovanni van Bronckhorst, ki je vse prej kot vrhunski bočni branilec in Wesley Sneijder, ki je pri Real Madridu sezono začel solidno, vendar nato postopoma ugašal. Tretji nogometaš, ki uživa simpatije bivšega Milanovega golgeterja je Ryan Babel. Bil je vedno prisoten, a resnici na ljubo redko v začetni enajsterici. Njegova vloga nekakšnega jollyja je tako enaka kot tista, ki jo ima pri Liverpoolu. Van Basten je največ kritik požel zaradi slabe igre in dejstva, da je precej zanemarljiva Jana Klasa Huntelaarja, ki ima na Nizozemskem malodane status božanstva. Ob teh kritikah bi Van Bastenovim kritikom postavil dve vprašanji. Prvo: kdaj je Nizozemska po letu 1988 sploh igrala lepo? Ali pa se vam zdi, da je lepa igra tisto neskončno podajanje na lastni polovici igrišča? Drugo: ste prepričani, da je Huntelaar resnično tako dober in da njegov izkupiček skoraj gola na tekmo ni povezan z ne-

oporečnim dejstvom, da se tekme v nizozemski ligi končujejo 6:0, 7:1 ali 8:3? Pričakujemo pa lahko, da bo Huntelaar letos poleti odšel iz Ajaxa, kajti k Ajaxu kot trener prihaja ravno njegov »prijatelj« Van Basten! Če k temu dodamo, da si je Van Basten za pomočnika izbral Denisa Bergkampja bi vsakdo rade volje odšel od Ajaxa, pa čeprav v 3. islandsko ali 4. grško ligo. Tako »simpatični« trenerski dvojec se mi namreč zdi toliko duhamoren, da bodo pri amsterdamskih »suličarjih« morali najeti tudi psihoterapevta. No, iz strokovne plati so vsaj pri nečem kritike Van Bastnu upravičene, in sicer pri dolgem kratkem stiku z Van Nistelrooyem. Tako povprečna ekipa kot sedanja Nizozemska si izostanka Ruuda »van gola« enostavno ne more privoščiti. V nemilosti pri nekdanjemu Milanovemu »labodu« je dalj časa bil tudi Seedorf. Se je pa izboljšalo vzdušje na ravnem področju – minilo je že nekaj let, odkar sta rasne zakone v nizozemski slačilnici diktirala dvojčka De Boer in stanje je na poti k normalni.

Ravno nasprotno kot Nizozemska je Romunija sila nepredvidljivo moštvo, ki zna ob pravem dnevu premagati vsakogar. Simpatije do romunske igre so pri mnogih nekako obratno sorazmerne simpatijam do romunskih mikro-kriminalcev, ki so po vstopu svoje domovine v Evropsko unijo preplavili Italijo. Po Hagiju so Romuni reprezentančno klop zaupali še eni domači legendi, Victorju Piturci, ki je bil v vodenju bistveno uspešnejši kot nekdanji tovariš pri Steaui, tisti iz zlatih časov zmage v pokalu prvakov. Če je »Maradona izpod Karpatov« pred leti pod vplivom igranja v tujini vsiljeval preveč discipline v romunsko igro, se je Piturca zatekel k enostavnemu receptu: svojemu Maradoni, Adrianu Mutuju, je dal proste noge. Tako kot Bilardo pravemu Maradoni na SP v Mehiki. Mutu seveda ni Maradona, je pa letos pri Fiorentini pokazal širok izbor mojstrskih potez. Krivično bi bilo, če bi omenili le Mutuja. Najbolj na očeh bosta še 23-letna Banel Nicolita, vezist Steaue in najbolj priljubljen romunski nogometaš ter Cipran Marica, napadalec ofenzivnega Stuttgarta.

Oslovnovno vprašanje je zdaj to, ali bodo

Skupina	Češka
A	Portugalska
	Švica
	Turčija

Sobota, 7. junija
18.00 v Baslu: Švica - Češka
20.45 v Ženevi: Portugalska - Turčija

Sreda, 11. junija
18.00 v Ženevi: Češka - Portugalska
20.45 v Baslu: Švica - Turčija

Sobota, 15. junija
20.45 v Baslu: Švica - Portugalska
20.45 v Ženevi: Turčija - Češka

Skupina	Avstrija
B	Hrvaška
	Nemčija
	Poljska

Nedelja, 8. junija
18.00 na Dunaju: Avstrija - Hrvaška
20.45 v Celovcu: Nemčija - Poljska

Četrtek, 12. junija
18.00 v Celovcu: Hrvaška - Nemčija
20.45 na Dunaju: Avstrija - Poljska

Ponedeljek, 16. junija
20.30 v Celovcu: Poljska - Hrvaška
20.45 na Dunaju: Avstrija - Nemčija

Četrtnfinale - Četrtek, 19. junija: ob 20.45 v Baslu (25): zmagovalec A - drugo uvrščeno
Sobota, 21. junija: 20.45 v Baslu (27): zmagovalec C - drugo uvrščeno
Polfinale - Sreda, 25. junija: ob 20.45 v Baslu: zmagovalec 25 - zmagovalec 26. Če
Finale - 20.45 na Dunaju.

a težka skupina

omunom, tudi Francija in Italija pa nista povsem brez slabosti

Največ
nastopov
v finalni fazi

Nemčija	10	(3)
Rusija/SZ	9	(1)
Nizozemska	8	(1)
Španija	8	(1)
Anglija	7	(0)
Danska	7	(1)
Italija	7	(1)
Francija	7	(2)
Češka/ČSSR	7	(1)
Jugoslavija	5	(0)
Portugalska	5	(0)

v oklepaju število naslovov

Romuni, s svojo smolo na velikih tekmovanjih, uspeli presenetiti objektivna favorita skupine. Za Francijo je vladalo določeno pričakovanje, kako bo prebolela nedvomen šok zadnjega svetovnega prvenstva, na katerem je v finalu nadigrala Italijo, toda izgubila, obenem pa se poslovlila od svoje ikone Zinedina Zidana, ki je francoski nogomet zaznamoval še bolj kot svoj čas Michel Platini. Lahko rečemo, da se je Francija vsaj v kvalifikacijah odzvala dobro in jih prebrodila povsem suvereno. Domenech je potrdil svojo alergijo za Italijo, ki jo je rad zbadal s pekočimi izjavami. Ne le to, nekoliko sumljivo je tudi njegovo vztrajno zanemarjanje treh

gol resda povsem enakovredno konkurenco v Henryju, Benzemaju in Anelki, bi vsaj Mexes bil kar koristen – na sredini francoske obrambe igra namreč Thuram, ki je svojim boljšim letom že pomahal v slovo in ima za sabo katastrofalno sezono v Barceloni. Tudi za mesto vratarja so pomisleki, ali ni morda Frey boljši od golmana skoraj izpadlega PSG-ja, povsem na mestu. Vratarsko mesto je nasploh šibka točka

Francozov odkar pomnim: resda so 11-metrovke po podaljških loterija, toda Francozi in tudi njihovi klubi (recimo Olympique proti Crveni Zvezdi) so izjemoma dobivali tekme pri tovrstnem odločanju.

Olmeta, Barthez sta se mi zdeli garancija, da bo nasprotnik zadel vseh 5 strel.

Pravi klasik zadnjega desetletja Francija – Italija bi znal na žalost biti brez pravega čara, če bosta obe ekipi do tretjega kola, v katerem se bosta srečala, svojo uvrstitev v četrtfinale že spravila na varno. Italija je kot zgodovina uči sila sila nezanesljiva in na začetku redko kdaj igra dobro ter se posledično večkrat znajde tudi v škripcih. Prejšnje EP je glede tega eminenten primer: čim so nasprotniki čvrsti in ne ravno nebogljene, se »azzurrom« rado zalomi. Tudi tradicija po dobljenem SP ni prav spodbudna. V tem pogledu se zdi zamenjava na selektorskem mestu odličen način, da se prevetri okolje, ne da bi se posegalo v preverjeno dobro igralskoasedbo. Roberto Donadoni je ob opovedi Tottija ter agresivni samopromocijski kampanji Casana, ki ga pri-

dno podpira dementnejši del italijanskega nogometnega novinarstva, zelo spretno krmaril in se izognil diplomatskim zapletom, končni vpoklic pa odpira vprašanje: res verjame vanj ali je le prevladal lobi »filo-pajacov«? Na preži je vseka kor slaba sezona marsikaterga pred dvema letoma ključnega igralca: Pirla, Gattusa, Zambrotte, Cannavara, Materazzija, da omenimo pomembnejše. Na zadnje a nenazadnje: kako bo delovala ekipa brez motivacijskega naboja Moggiopolija, ki ga je Lippi znal pretvoriti v zmagovalno formulo?

Dimitrij Križman

NIZOZEMSKA. TAKO DOSLEJ NA EP: 117 TEKEM, 72 ZMAG, 22 NEODLOČENIH IZIDOV, 23 PORAZOV, RAZMERJE V GOLIH 241:91

ROMUNIJA. TAKO DOSLEJ NA EP: 105 TEKEM, 52 ZMAG, 27 NEODLOČENIH IZIDOV, 26 PORAZOV, RAZMERJE V GOLIH 191:104

BO PROTAGONIST?

Pri komaj 21 letih je Karim Benzema že eden izmed najbolj vročih evropskih napadalcev. Zrasel je v mladinski šoli Lyona, ki ga je izbral za prvo violino in tudi prvo marketinško podobo kluba. V ta namen mu je pripravil za francoske razmere povsem brezglavo pogodbo, po kateri sin alžirskih staršev služi »angleških« 4,8 milijona evrov letno. Za svojo reprezentanco ga je že pred več leti snubila tudi Alžirija, Benzema je vendarle izbral Francijo – bo morda v francoskem nogometu odigral podobno vlogo, kot jo je z enansko zgodbo Zinedine Zidane?

Skupina C

Francija

Italija

Nizozemska

Romunija

Skupina D

Grčija

Rusija

Španija

Švedska

Ponedeljek, 9. junija
18.00 v Zürichu: Romunija - Francija
20.45 v Bernu: Nizozemska - Italija

Petek, 13. junija
18.00 v Zürichu: Italija - Romunija
20.45 v Bernu: Nizozemska - Francija

Torek, 17. junija
20.45 v Bernu: Nizozemska - Romunija
20.45 v Zürichu: Francija - Italija

Torek, 10. junija
18.00 v Innsbrucku: Španija - Rusija
20.45 v Salzburgu: Grčija - Švedska

Sobota, 14. junija
18.00 v Innsbrucku: Švedska - Španija
20.45 v Salzburgu: Grčija - Rusija

Sreda, 18. junija
20.45 v Salzburgu: Grčija - Španija
20.45 v Innsbrucku: Rusija - Švedska

ščeni B. **Petek, 20. junija:** 20.45 na Dunaju (26): zmagovalci B - drugo uvrščeni A. i D. **Nedelja, 22. junija** (28): zmagovalci D - drugo uvrščeni C. **Trtek, 26. junija:** zmagovalci 27 - zmagovalci 28.

Stade de Suisse Wankdorf v Bernu je dom znanega kluba Young Boys in je bil prizorišče zmage Nemčije na finalu SP leta 1954 proti Madžarski. V njem je prostora za 30.000 pokritih sedežev. Ima restavracijo, komercialni center in javno šolo. Na strehi je vgrajen največji sistem sončnih panelov na svetu. Bern, glavno mesto Švice, ima 130.000 prebivalcev

ANSA

TENIS - Dodatne tekme za obstanek v B2-ligi

Za Gajo usodna slaba igra obeh dvojic

Veliko izgubljenih setov s 5:7 in 6:7 - Na drugi tekmi v Bairju jim bo trda predla

Aleš Plesničar (levo) suvereno dobil dvoboj z nasprotnikovo št. 1, Matjaža Pogačnika (desno) pa je izdala živčnost

KROMA

CHEERDANCE MILLENIUM - Na DP

Generalka za nastop na evropskem prvenstvu

V nedeljo se je v športni palači v bližini Cesenatica odvijalo prvo Odprto državno prvenstvo v navijaštvu in Pom pon plesu, v organizaciji italijanske Zveze akrobatskih in koreografskih športov (FISAC) s pomočjo AŠD Cheerdance Millenium (na sliki tekmovalki Nikol Križmančič in Ester Gregori). Po pričakovanjih organizatorjev je bila udeležba skromna, vendar je bila organizacija takega tekmovanja obvezna točka programa, ki si ga je zastavila zveza. Po velikonočnem seminarju o tehnikah navijaštva in pom pon plesa, ki so ga vodili nekateri člani Milleniuma je bilo razvidno, da je v Italiji veliko zanimanja za to športno panogo, vendar je bilo za tem premalo časa za pripravo ekip in društev za tako tekmovanje.

Vabilu so se odzvali Slovenci, in sicer Žabice iz ŠSD Log Dragomer iz Loga pri Brezovici, ki so se pravkar vrnili iz mednarodnega tekmovanja v Botropu (Nemčija) in AŠD Cheerdance Millenium, ki je prijavilo kar 11 ekip v raznih kategorijah. Prvenstvo so sodili 4 sodniki, 3 iz Slovenije in Petra Krizmancic. Evropsko prvenstvo bo 5. in 6. julija v Ljubljani.

VRSTNI RED: Otroška navijaška kategorija: 1. mesto Zajčki (AŠD Cheerdance Millenium). **Članska navijaška kategorija:** 1. mesto Škrati (AŠD Cheerdance Millenium). **Posamezni člani:** 1. mesto Lisa Meriggioni (AŠD Cheerdance Millenium), 2. mesto

Niki Meriggioni (AŠD Cheerdance Millenium). **Članski partnerski dvig:** 1. mesto Sara Gruden in Matej Kavčnik (ŠSD Log Dragomer - Log pri Brezovici), 2. mesto Irena Magliacane in Niki Meriggioni (AŠD Cheerdance Millenium), 3. mesto Lara Iscra Skerl in Mitja Kemperle (AŠD Cheerdance Millenium). **Mladinske mešane peterke:** 1. mesto Žabice (Lucija Jeršin, Eva Žos, Rebeka Mrzlikar, Luka Samotorčan, Matvež Remškar - ŠSD Log Dragomer, Log pri Brezovici). **Članske mešane peterke:** 1. mesto Škrati (Lisa Meriggioni, Irena Magliacane, Niki Meriggioni, Martin Kovač, Mitja Kemperle - AŠD Cheerdance Millenium). **Članske ženske peterke:** 1. mesto - Žabice (Sara Gruden, Urša Ramuta, Špela Rojec, Vanja Potočnik, Anita Kavčnik - ŠSD Log Dragomer - Log pri Brezovici), 2. mesto Sprites (Jasna Kneipp, Tina Krizmancic, Nikol Krizmancic, Nastja Milič in Kristina Žerjal - AŠD Cheerdance Millenium). **Mladinske Pom pon skupine:** 1. mesto Drops (Sara Žerjal, Sanja Sossi, Stephanie Furlan, Kristina in Milena Legiša, Petra Carli - AŠD Cheerdance Millenium), 2. mesto Strele (Martina Zubalič, Francesca Carli, Alessia Prata, Alice Testa, Ester Gomizelj, Alice Crevatin in Valentina Trevisan - AŠD Cheerdance Millenium). **Članske Pom pon skupine:** 1. mesto Faires (Nikol Krizmancic, Ester Gregori, Daša Ukmar, Nastja Milič, Deborah Samsa in Jasna Kneipp - AŠD Cheerdance Millenium).

Prvo srečanje play-outa proti Angiulliju iz Barija se za Gajine tenisače ni končalo na najboljši način. V prvem izmed dveh srečanj proti moštvu iz Apulije je bilo treba izkoristiti predvsem prednost domačih igrišč, saj se bo povratno srečanje odvijalo na oddaljenem gostovanju na jugu Italije, kjer bo za grobajsko-padriško ekipo še težje spreobrniti negativni nedeljski rezultat in si s tem zagotoviti status drugoligaša tudi za prihodnjo sezono.

Kljub temu, da nasprotnik ni bil nepremagljiv, so bili gostje na igrišču boljši od tega, kar so gajevci pričakovali; ekipa je bila homogena s solidnima igralcema tudi na zadnjih dveh deskah, gajevci pa so mogoče zamudili nekaj priložnosti, ki so jih na koncu stale končno zmagali, ali pa vsaj remi.

Po končanih srečanjih posameznikov je bilo stanje izenačeno: točki sta Gaji zagotovila Aleš Plesničar in Paolo Surian, ki sta odigrala suvereno, čeprav sta oba v drugem setu občutila pritisk svojih nasprotnikov. Solidni nasprotnik je Boruta Plesničarja prisilil v dolge in zahtevne izmenjave, ob koncu katerih je žal gajevce prevečkrat grešil. Pogačnik pa je tokrat nastopil zelo nervozno in mu je po dobrem začetku padla koncentracija, medtem ko

ga je nasprotnik prevečkrat kaznoval z udarnim backhandom, s katerim je dosegel večino svojih točk.

V igri dvojic so gajevci pričakovali, če že ne obe točki, vsaj tisto dvojice Surian/Pogačnik. Proti šibkejši nasprotnikovi dvojici sta slednja začela dobro, pred koncem seta pa sta zagrešila nekaj preveč napak in igralca iz Barija sta izkoristila priložnost ter zaključila prvi niz. V drugem sta gajevca že zaostajala z 1:4, nato sta se zbrala in odigrala dobro do tie-breaka. V odločilni igri, ki so jo vsi odigrali dokaj napeto sta žal prevladala gosta. Aleš in Borut Plesničar sta proti boljši dvojici začela igrati dobro komaj v drugem setu. Zagrizeno sta nizala točke, toda nasprotnika nista nameravala nikakor popustiti. Tie-break drugega seta, ki bi dal možnost gajevcema, da odigrata še dodatni set, se je zaključil na rezultatu 9:7 v korist gostov, kar priča o izredni izenačenosti igre.

Gaja - Angiulli (Bari) 2:4

A. Plesničar - Bagaloni (2.3) 6:1, 6:4; Pogačnik - Marinelli (2.7) 5:7, 2:6; Surian - D'Adamo (2.7) 6:3, 7:5; B. Plesničar - Cassano (2.8) 3:6, 1:6. Dvojice: Pogačnik/Surian - Bagaloni/D'Adamo 5:7, 6:7; Plesničar A./B. - Marinelli/Cassano 3:6, 6:7

MLADINSKI NOGOMET - Na turnirju »Il Giulia« pri Svetem Ivanu v Trstu

Sežanski Tabor boljši od naraščajnikov Pomladi

Naraščajniki - Turnir Il Giulia Pomlad - Tabor 0:2 (0:1)

POMLAD: Mattiassich, Radovich, Purič, Pečar, Pahor, Carli (Pottleca), Candotti (Brass), Zeriali, Kerpan (Cadez), Hoffer, Jarc; trener Marino Kragelj.

Naraščajniki Pomladi so na tekmi veljavni za turnir Il Giulia, ki ga organizira svetoivansko društvo San Giovanni, izgubili proti sežanskemu Taboru. Sežanci so bili vseskozi boljša ekipa in so zasluženoma zmagali. Pomlad so prekašali bodisi na fizični kot na tehnični ravni. S tem porazom se je ekipa Pomladi poslovila od turnirja Il Giulia.

Naraščajniki Pomladi bodo v petek nastopili na turnirju v Ogleju.

Začetniki 11:11 - Zaostala tekma Pomlad A - Montebello Don Bosco B 3:5 (1:2, 2:1, 0:2)

STRELCA ZA POMLAD: Bologna 2, Arduini.

Na zaostali prvenstveni tekmi je

Pomlad izgubila proti tržaški ekipi Montebello Don Bosco. Pomlad tokrat ni igrala najboljšo. Oranžno-plavi so dobro igri prikazali le v drugi tretjini.

Cicibani - Turnir Gallery Breg A - Terzo 2:3 (2:0, 0:0, 0:3)

BREGOVA STRELCA: Genzo in Gregori.

BREG: Kofol, Baggedda, De Luisa, Segulin, Žerjal, Mesar, Gregori, Glavina, Genzo; trener V. Križmančič.

Brežani so na turnirju Gallery v Vižovljah tesno izgubili proti Terzu. Nasprotnik je vse tri zadetke dosegel v zadnji tretjini.

Kras - Villesse 0:1 (0:1, 0:0, 0:0)

KRAS: Gregori, Perelli, Cherin, Kosovel, Kocman, Vidali, Udovič, Leghissa, B. in R. Samsa, Suppani; trener Pahor.

Gostje iz Vile si edini zadetek na tekmi dali v prvi minuti. Krasovci so se zatem srčno borili in skušali

NOGOMET Vesna potrdila štiri stebre

Nogometna »kupoprodajna borza« še ni eksplodirala. Prav gotovo bo v naslednjih dveh-treh tednih. V nedeljo se je končal play-off v raznih amaterskih ligah. Iz prve amaterske lige je v promocijsko ligo napredovala tržaška Ponziana, ki jo trenira Rosolo Vailati (vratarje trenira slovenski trener Marjan Babuder iz Bazovice). Promocijska liga v sezoni 2008-09 bo torej precej tržaško obarvana. Poleg Krasa in Vesne bosta tržaško pokrajino predstavljali še Ponziana in San Sergio.

Nekaj novosti za prihodnjo sezono pa je prišlo iz tabora kriške Vesne. Pri »plavih« so potrdili zvezna igralca Martina Chebra in Emilana Leoneja ter branilca Feruccia Degrassija in Riccarda Bertocchija. »Tomizza je še pod vprašajem, saj ga snubijo številna društva iz elitne lige. Nekateri igralci pa bodo prav gotovo odšli drugam,« je povedal športni vodja Paolo Vidoni. Venerja močno snubi miljska Muglia.

Nič novega nismo izvedeli pri štandreški Juventini in repenskem Krasu. V Repnu se bodo v petek z večerjo uradno poslovili od beloruskega trenerja Sergeja Alejnikova. V promocijski ligi se je v finale končnice za napredovanje uvrstila Pro Gorizia, pri kateri igra nekdanji branilec Vesne Sežančan Žarko Arandželović. Goriška ekipa bo v finalu igrala proti Lignanu. Usoda zmagovalca finala pa bo odvisna od uspehov Manzaneseja v elitni ligi, ki je v nedeljskem 1. krogu play-offa igral neodločeno 1:1 proti piemontski ekipi Airaschese. Na kratko: če bo Manzanese napredoval v D-ligo, bosta Pro Gorizia ali Lignano napredovala v elitno. V 2. AL je v 1. AL napredoval Domio, pri katerem igrata brata Žigon iz Milja.

Od trebenskega Primorca (1. AL) se je poslovil branilec Michele Braini, ki bo v prihodnji sezoni obdelal dres San Sergia v promocijski ligi.

Pri Primorju se še naprej spopadajo z kadrovskimi težavami. V četrtek bo na Proseku izredni občni zbor. V igri je samo preživetje društva. Nič novega tudi v Sovodnjah, pri Bregu in pri Zarji Gaji. Kdo bo treniral Zarjo Gajo v prihodnji sezoni bo najbrž znano danes. (jng)

na vse načine izenačiti, a to jim ni uspelo.

TURNIR POKRAJIN - Videmska mladinska selekcija 2. in 3. amaterske lige je na 16. trofeji pokrajin osvojila končno prvo mesto. V zadnjem krogu so Videmčani po strelah iz enajstih metrov s 6:5 (1:1) premagali Pordenon. Gorica, pri kateri igra četverica nogometašev doberdobske Mladosti (Simone Bressan, Jurij Devetak, Daniel Ferlez in Emanuel Radetič), je v zadnjem krogu premagala Trst (3:0) in se tako uvrstila na končno 2. mesto, kar je lep uspeh. Na zadnji tekmi je Červinjan s 3:2 premagal Tolmeč. Za Videm je bil to četrti uspeh. Videmčani so pokal osvojili tudi v lanskem sezoni. Za Trst ostaja za pokal pravi tabu.

ŽENSKA SELEKCIJA - Mladinska ženska selekcija FJK, s katero igra tudi slovenska igralka Nicoletta Dessi, se na Turnirju dežel ni za nas uvrstila v finalni del. Igralke iz naše dežele so proti Laciju izgubile z 2:1.

ŠOLSKI ŠPORT - Državni šahovski finale v Jesolu

Tekmovalci naših šol najboljši iz naše dežele

Naraščajnice liceja Prešeren tretje, licejski pol Trubar-Gregorčič in OŠ Doberdob blizu 2. mesta

Od 22. do nedelje je v Jesolu pri Benetkah potekalo državno ekipno šolsko šahovsko prvenstvo. Od šestindvajsetih ekip slovenskih šol (7 v Gorici in 19 v Trstu), kar jih je sodelovalo na pokrajinskem prvenstvu, so tri ekipe na aprilskem deželnem finalu v Maniagu osvojile prvo mesto. Na državnem tekmovalstvu so se dobro odrezale, saj so igralkke Prešerna osvojile odlično tretje mesto, ostali dve ekipi pa bi lahko z zmago v zadnjem krogu posegli celo po drugem.

Med osnovnošolci se je ekipi iz Doberdoba za las izmuznilo drugo mesto. V zadnjem krogu so namreč igrali proti na koncu drugouvrščeni ekipi šole »Sibilla Ale-ramo« iz Turina in tesno izgubili z 1,5:2,5 in tako pristali na nevhvalnem osmem mestu, medtem ko bi bili z zmago celo drugi najboljši na državni ravni. Mladi Doberdobci bodo stopničko na zmagovalnem odru gotovo naskakovali tudi v naslednjih sezonah. Duša doberdobskega šaha Lady Gergolet pa bo prav gotovo kmalu prebo- lel razočaranje in snoval načrte za bodoč- nost, saj se bo kolo sreče prej ali slej usta- vilu tudi na goriškem Krasu.

Med mlajšimi višješolci sta obe dežel- ni prvenstvi osvojili slovenski ekipi: med ženskami tržaški licej F. Prešerna, v meša- ni konkurenci pa goriški pol Gregorčič-Tru- bar. Dijaki goriškega licejskega pola so pr- venstvo začeli zelo dobro in po treh tekmah delili prvo mesto s končnimi zmagovalci. Po porazu s to ekipo so še enkrat remizirali in nato izgubili odločilno tekmo za drugo mes- to. Robert Devetak je bil s petimi točkami in pol četrti najboljši igralec tega turnirja, z enakim izkupičkom pa je Jan Gergolet do- segel odlično tretje mesto v državi na tret- ji deski. Bivša mladinska državna prvakinja Elena Costariol je s petimi točkami dose- gla prav tako tretje mesto na drugi šahov- nici.

Najboljše so se odrezale dijakinje tr- žaškega liceja »F. Prešeren«, ki so z dobro igro Tjaše Oblak (druga najboljša igralka tur- nirja z enim samim porazom v sedmih dvo- bojih) in Roberte Chissich (druga na dru- gi šahovnici) še izboljšale lansko uvrstitev. Pozitiven je bil tudi nastop novink Cristine Sustersich in Jasmin Franza, ki bosta na- slednje leto s Tjašo Oblak lahko še vedno igrali v tej konkurenci, kjer se bosta prav go- tovo spet potegovali za uvrstitev v finale, ki bo na sporedu v Palermu. Dobro je opravi- la svoj edini nastop tudi rezervna igralka

Naraščajnice liceja
Prešeren Jasmin
Franza, Tjaša
Oblak, Roberta
Chissich in Cristina
Sustersich

Tina Malalan. V primerjavi z lanskim letom je bila letos konkurenca tudi v tej kate- goriji prav gotovo ostrejša, saj je bilo prvih pet ekip na zelo dobro ravni. V zadnjih letih se namreč šah, nekdanji izrazito moška pano- ga, vedno bolj uveljavlja tudi med dekleti.

Tretje in peto mesto naših višješolcev sta vsekakor najboljša izida, kar so jih do- segle ekipe Furlanije-Juljske Krajine na le- tošnjem državnem prvenstvu, kar priča o kakovostnem delu pedagogov, ki sta jim le- tos priskočila na pomoč strokovnjaka Aljo- ša Grosar iz Nove Gorice v Gorici in Alek- sander Uršič iz Sežane v Trstu. Tu je ve- liko pripomoglo k rasti našega šaha tudi ZSSDI, saj je poleg sponzorstva z družbo Fincat za udeležbo na državnem finalu Pre- šernovk skozi celo leto gostilo šahovski kro- žek za slovenske šole, ki ga je obiskovalo ve- liko število naših dijakov. Izidi:

Osnovne šole

Večstopenjska šola v Doberdobu: Omar Cusma (3,5/7), Elia Saggin (4,5/7), Luka Gergolet (1/2), Saša Gergolet (2,5/4), Francesco Papais (3/4), Davide Trevisan (2/4).

Višje srednje šole

NARAŠČAJNIKI: licejski pol Trubar Gregorčič: Robert Devetak (5,5/7), Elena Costariol (5/7), Jan Gergolet (5,5/7), Gre- gor Gergolet (1,5/4), Matej Gergolet (0,5/3).

NARAŠČAJNICE: licej F. Prešeren: Tjaša Oblak (6/7), Roberta Chissich (5/7), Cristina Sustersich (3/7), Jasmin Franza (2,5/6), Tina Malalan (1/1).

Mitja Oblak

Spoznajmo Kras s kolesom

Po uspešni končani smučarski sezoni je SK Devin v aprilu in maju priredil no- vo rekreacijsko pobudo Spoznavajmo Kras s kolesom, ki je potekala vsako nedeljo zjutraj. Ljubitelji gorskega kolesa so se podali po lepi in čudoviti naravi in prevozili kolesarske steze na vzhodnem in zahodnem Krasu, dodati pa je treba, da tudi le- tošnje muhasto spomladansko vreme, jim je skoraj povsem omogočilo, da so izpel- jali zastavljene cilje. Zbralo se je lepo število otrok – nekateri od teh so tudi izkušeni smučarji – ter odraslih ljubiteljev gorskega kolesarjenja. Zadnji izlet je potekal v ne- deljo 25. maja, ko so z Opčin kolesarili mimo Banov, Trebč do Gropade, kjer so ime- li postanek za prigrizek in se nastavili za skupno sliko. Prihodnji konec tedna pa je že pripravljen program dvodnevnega izleta v Dolino Pustertal na Južnem Tirolskem, kjer obstajajo zelo znane kolesarske poti. Eno od ten, od Innichena do Lienza, ki ob- sega preko 40 km in je v celoti izpeljana ob Dravi, bodo opravili prihodnjo nedeljo, naslednji dan pa se bodo preizkusili na bolj zahtevni kolesarski progi do Brunecka.

ODBOJKA - 1.MD

Olympia v finalni seriji ni imela sreče

Olympia - Mossa 0:3 (12:25, 14:25, 25:27)

OLYMPIA: Terpin 5, Fajt 3, Polesel (L), Mucci 5, M. Komjanc 15, Dorni 2, P. Brotto, L. Brotto 3 Trener: Rinaldo Dor- ni

Goričani so morali tudi na povratni finalni tekmi priznati premoč odbojkarjev iz Moša, ki so igrali precej boljše kot v red- nem delu prvenstva, ko je bila vedno boljša Olympia. Nasprotniki so tako kot na prvi tekmi igrali zelo motivirano in domačine v prvih dveh nizih povsem nadigrali. Za- nimiv je bil tako le zadnji niz, v katerem so Goričani do konca grenili pot do zma- ge gostom, ki pa so bili v napeti končnici bolj odločni. Na splošno je bila verjetno v finalni seriji odločilna večja želja po zma- gi Mosse, saj je bila finalna serija za Olym- pio le prestižnega značaja, ker ima že eno ekipo v deželni ligi in zato ne bi mogla na- predati.

3. ŽENSKA DIVIZIJA

Na Tržaškem

S. Andrea - Breg 0:3 (15:25, 19:25, 18:25)

BREG: Sancin, Berzan, Preprost, Slavec, Zeriali, Babudri, Mauro, Pettiros- so (L). Trener: Breda Berzan

Brežanke so z gladko zmago za- ključile svoje prvenstvo in si tako zagoto- vile tudi končno prvo mesto. Tudi tokrat so varovanke trenerke-igralke Brede Ber- zan brez večjih težav uveljavile svojo pre- moč, čeprav se je poznalo, da je bila to zad- nja prvenstvena tekma in so zato igrale ne- koliko slabše.

UNDER 12

Na Tržaškem

Azzurra B - Breg 0:3 (13:25, 13:25, 10:25)

BREG: Barut, Grudina, Kalin, Klun, Kraljič, Novello, Zaccaria. Trener: Danie- la Zeriali

Brežanke so igrale zelo dobro in ta- ko z lahkoto odpravile skromne nasprot- nice. Tokrat so še posebno dobro spreje- male in napadale, v vsakem setu pa so igra- le z različno postavo in v drugih vlogah. Potrdile so, da so med sezono zelo napre- dovale, tako da res zaslužijo pohvalo.

Sokol - Volley 3000 1:2 (16:25, 25:16, 18:25)

SOKOL: Zidarič, A. in M. Pertot, Ferfoglia, Trobec, Rauber, Daneluzzo, Kante, Moro, Leghissa, Vescovi. Trener: Norči Zavavlad

Sokolovke so se v drugem delu pre- cej boljše upirale svojim nasprotnicam, ta- ko da je bilo srečanje v glavnem izenačeno in zanimivo. Po zmagi v drugem nizu pa domačinkam ni uspelo svojih nasprotnic presenetiti še v odločilnem tretjem in so se morale tako zadovoljiti s točko.

ŠOLSKI ŠPORTI

Prvaka Kampanije in Kalabrije boljša od šole Trinko

Odbojkarji goriške nižje srednje šole Ivan Trinko so včeraj v Gaeti začeli z nastopi na državnem finalu Di- jaškega prvenstva za nižje srednje šole v odbojki. Goriška ekipa, ki jo se- stavljajo odbojkarji Soče in Olympia, ni začela najboljšo: zjutraj se je po- merila proti tehnično precej boljšim odbojkarjem iz Kampanije in izgubi- la 3:0 (25:10, 25:11, 25:13), popoldne pa je bila povsem enakovredna pred- stavnikom iz Kalabrije, a je na koncu izgubila 1:2 (25:20, 20:25, 20:25). Da- nes čaka odbojkarje šole Trinko še spopad s prvakom Apulije. »Verjetno bomo izgubili tudi jutri (danes, op.ur.), saj so odbojkarji iz Apulije boljši. Poz- na se, da predstavljajo druge ekipe ze- lo velike šole, tako da imajo večji izbor igralcev. Poleg tega je v naši ekipi tu- di precej dijakov prvih razredov, tako da smo povprečno mlajši, kar se se- veda pozna. Bomo pa zato lahko čez dve leti bolj uspešni. Danes (včeraj, op.ur.) smo bili zjutraj brez moči, po- poldne pa bi lahko naše nasprotnice premagali, če ne bi na koncu zaradi ve- like vročine (v Gaeti je trenutno kar 32 stopinj) popustili. Kljub porazom se imamo vsekakor zelo lepo,« je po prvih tekmah povedal profesor Alek- sander Kodrič. (T.G.)

ŠOLSKI ŠPORT - 1-2-3VOLLEY

Mešana ekipa šole Levstik na 1. mestu

Nastopila tudi šola Kosovel in pristala na 5. mestu

Pokrajinski odbor odbojcarske zve- ze FIPAV je tudi letos priredil tekmovalno »1-2-3 Volley«, ki ga pod pokroviteljstvom podjetja Kinder (glavni sponzor italijanske odbojcarske reprezentance) zveza prireja po vsej Italiji.

Tekmovalno je propagandnega zna- čaja, namenjeno izključno učencem prvih razredov nižjih srednjih šol. Ekipe so me- šane, sestavljene iz osmih učencev oziro- ma učenk. Na igrišču so trije (torej gre za superminivolley), obvezno pa morajo med samo tekmo igrati vsi.

Vabilu odbojcarske zveze se je odzva- lo 8 šol: Divisione Julia, Bergamas, Dante, Codermatz, Addobbati/Brunner, Lucio ter openski Kosovel in proseški Levstik. Or- ganizator je ekipe razdelil na dve izločilni skupini, v kateri so se pomerile vsaka pro- ti vsaki (igrali so na en zmagani set). V fi- nalnem delu sta se tretjeuvršeni pomeri- li v finalu za peto mesto, četrtovrščeni pa za sedmo, medtem ko sta prvi in drugi iz vsake izločilne skupine imela daljšo pot: najprej sta bili na vrsti obe polfinalni tek- mi, nato pa finale za 1., oziroma 3. mesto.

Mladi odbojkarji proseškega Levsti- ka so se odlično odrezali, zmagali v svoji izločilni skupini in nato gladko še v polfi- nalni in finalni tekmi in tako povsem za- služeno osvojili končno prvo mesto. Za nastop zaslužijo vso pohvalo, saj so bili ze-

lo požrtvovalni, pokazali pa so tudi že kar dobro odbojcarsko znanje.

Manj sreče so imeli njihovi vrstniki z openskega Kosovela, ki so bili v svoji iz- ločilni skupini tretji in so se tako potego- vali za osvojitve petega mesta, kar jim je tu- di uspelo.

Izidi:

Vrstni red izločilne skupine A: 1. Lev- stik, 2. Bergamas, 3. Lucio, 4. Addobba- ti/Brunner. Izločilna skupina B: 1. Divi- sione Julia, 2. Dante, 3. Kosovel, 4. Coder- matz. 7.-8. mesto: Codermatz – Addobba- ti/Brunner 1:0, 5. – 6. mesto: Kosovel – Lu- cio 1:0.

Polfinale: Levstik – Dante 1:0, Divi- sione Julia – Bergamas 1:0, finale za 3. me- sto: Bergamas – Dante 1:0, finale za 1. me- sto: Levstik – Divisione Julia 2:0.

Končni vrstni red: 1. Levstik, 2. Di- visione Julia, 3. Bergamas, 4. Dante, 5. Ko- sovel, 6. Lucio, 7. Codermatz, 8. Addobba- ti/Brunner.

LEVSTIK: Breda Ban, Katerina Bra- na, Isabel Cassanelli, Ksenja Daneu, Filip Ferluga, Johana Milič, Nicholas Miniussi, Tibor Racman. Profesor: Ivan Peterlin.

KOSOVEL: Tereza Cernecca, Petra Grgič, Irina Goruppi, Vedran Guštin, Ma- tej Jazbec, Greta Kralj, Lorenzo Mazzole- ni, David Stojković. Profesor: Ivan Peterlin.

360 STOPINJ Veronika Danev

Bodoča učiteljica je bila vedno zvesta oranžni žogi

V otroških letih je preizkusila kar nekaj športov, od vedno pa je bila Veronika zaljublje- na v košarko. Pri šestih letih je z Marti- no, Matejo in Karin začela trenirati mini- basket z deklet. Kmalu se je na Opčinah zbra- la skupina deklet, ki je začela redno trenirati pod taktirko Marine Brollo. Po nekaj letih je vodstvo ženskih ekip prevzel Andrej Vremec, ki je letos treniral tudi žensko C-ligo. V deželnem tretjeli- gaškem prvenstvu je nastopala tudi Veroni- ka: z ekipo je osvojila drugo mesto: »Še ved- no nam zveza ni spo- ročila, ali smo napre- dovali tudi mi,« je po- jasnila Veronika, ki z Erikom Piccini vsako soboto vodi motoriko pri športni šoli Polet

Kontovel.

Najboljši športni do- sežek: 2. mesto v Ita- liji z ekipo kadetinj

Datum rojstva: 9. 10.

1987

Društvo: Polet

Bivališče: Opčine

Stan: prosta

Zaposlen/študent:

študentka na peda- goški fakulteti

Ostali športi: tenis,

bordanje, smučanje

Moj trener: Andrej

Vremec

Ostale dejavnosti in konjički: vodim mo- toriko pri ŠŠ Polet

Kontovel, Tečaj an- gleščine, igranje kitara

Dnevnik, revije, TV- dnevnik, TV-oddaja:

Primorski dnevnik,

Piccolo/ TG3/ Will & Grace

Knjiga na nočni oma- rici: je nimam

Najljubša glasba: vse,

posebno Vasco Rossi

Najljubši film: Peter

Pan

Ob sobotah zvečer

grem najraje ... h Sa- votu

Najljubša jed: čokola- da

Najljubša pijača: pivo

Navijam za: mir

Najljubši zamejski športnik: Dean Ober- dan

Najljubša zamejska osebnost: Boris Pahor

Moja zastava: miru

Najljubše počitnice:

raba bi potovala po

Latinski Ameriki

Če ne bi izbrala svo- jega športa, bi rada

bila ... teniška igralka

Zgled v športu: trener

Skrita želja: rada bi

zaključila študij in od-

potovala v Latinsko

Ameriko

KOLESARSTVO - V težki etapi na kronometer odločala surova moč

Italijani kralji etap, Contador pa večja prednost

Na vrh Kronplatza najhitreje prisopihal Pellizotti, Španec pa je povečal prednost pred Riccojem

KRONPLATZ - Italijanski kolesarji nadaljujejo niz zmag na dirki po Italiji. V 16. etapi, 12,9 kilometra dolgem kronometru na Kronplatz so dosegli celo trojno zmago, najmočnejši je bil Franco Pellizotti (Liquigas), ki je za šest sekund premagal junaka zadnjih dveh gorskih etap Emanuela Sello, še 11 sekund več pa je zaostal Gilberto Simoni.

Čeprav Italijani nizajo zmage, pa vodilni v skupnem seštevku ne prihaja iz njihovih vrst. Španec Alberto Contador (Astana) je namreč v »uri resnice« zasedel četrto mesto (+0:22), kar je bilo dovolj, da je v boju za rožnato majico še povečal svojo prednost. Pred Ricardom Riccom, tokrat petim, ima zdaj 41 sekund prednosti, tretjevršeni Simoni pa zaostaja minuto in 21 sekund.

Pred zasluženim prostim dnevom je kolesarje na Giru čakala še ena zahtevna naloga. Po mnenju mnogih celo najzahtevnejša na letošnji dirki, saj so se morali kolesarji povzpeti na 2273 kilometrov visoki Kronplatz. Nekaj manj kot 13 kilometrov dolgem vzponu so morali kolesarji premagati kar 1086 metrov višinske razlike, vzpon pa je imel tudi do 24 odstotno naklonino. Naloga je bila še težja, ker sta bili za njimi dve težki gorski etapi, ki sta mnogim pobrali večji del moči.

Pričakovati je bilo, da to najbolj velja za dvakratnega zaporednega etapnega zmagovalca Emanuela Sello, ki pa je še enkrat dokazal, da se neverjetno hitro regenerira, kar je mnogim tudi »kost za glodanje«, saj je bilo ob karavani že slišati očitke o domnevnih sumljivih pripomočkih.

Sella je bil tudi na samostojnem vzponu blizu zmage, na polovici proge je imel 12 sekund prednosti pred Albertom Contadorjem, v zadnjem delu pa ga je vendarle nekoliko pobralo, bolje rečeno na koncu je imel daleč največ moči 30-letni Franco Pellizotti, ki je bil na vmesnem času peti, za Sello je zaostajal 22 sekund. »Dobro sem porazdelil moči in pokazal, zakaj sem imel pred začetkom dirke v mislih zmago. Čeprav najbrž ne bom zmagal, pa sem vseeno zadovoljen, da sem na dirki že zapustil velik pečat,« je bil zadovoljen Delfin, kot je vzdevek Pellizottija.

Contador je storil še en velik korak h končni zmagi, čeprav vztrajno trdi, da ni najmočnejši v karavani. »Od včeraj se

Pellizotti dobil etapo na kronometer, kolesarje pa so med vzponom pred pretiranim navdušenjem ljubiteljev kolesarstva ščitili alpinci

KROMA

moje razmišljanje ni dosti spremenilo. Tudi zaostanki največjih konkurentov so podobni. Prav gotovo so premajhni, da bi že lahko govoril o zmagi. Na sporedu je še nekaj etap, tudi zahtevnih, tako da se lahko še marsikaj spremeni,« še noče govoriti o zmagooslavju lanske zmagovalce Toura.

Slovenski tekmovalci so bili znova solidni. Najbolje je začel Špilak, ki je bil na vmesnem času 22., nato pa je izgubil pet mest. Obratno je bilo pri Valjavcu, ki je bil na vmesnem času 27., nato pa je pet mest napredoval. Ob progi je Besničana spodbujal nekdanji trener Marko Polanc, ki nad vožnjo nekdanjega varovanca ni bil ne navdušen ne razočaran.

»Vozil je tako, kot je trenutno sposoben. Tukaj je odločala surova moč, ker pa Tadeju ta dirka ni glavni cilj, je razumljivo, da ni bil videti tako kot v njegovih najboljših predstavah. Vsekakor pa je 22. mesto zelo lep dosežek, kakor tudi 27. mesto Špilaka,« je dejal selektor slovenske mladinske reprezentance.

Vrstni red 16. etape, gorski kro-

nometer (12,9 km; povprečna hitrost: 19,142 km/h): 1. Franco Pellizotti (Ita/Liquigas) 40:26; 2. Emanuele Sella (Ita/CSF) +0:06; 3. Gilberto Simoni (Ita/Serramenti PVC) 0:17; 4. Alberto Contador (Špa/Astana) 0:22; 5. Riccardo Ricco (Ita/Sainier Duval) 0:30; 6. Jose Rujano (Ven/Caisse d'Erpagne) 0:49; 7. Marzio Bruseghin (Ita/Lampre) 1:04; 8. Domenico Pozzovivo (Ita/CSF) 1:43; 9. Danilo Di Luca (Ita/LPR Brakes) 1:45; 10. Denis Menčov (Rus/Rabobank) 1:49 .. 22. Tadej Valjavec (Slo/AG2r) 3:08; 27. Simon Špilak (Slo/Lampre) 3:24; 50. Jure Golčer (Slo/LPR Brakes) 4:21

Skupno: 1. Alberto Contador (Špa) 68:47:31; 2. Riccardo Ricco (Ita) 0:41; 3. Gilberto Simoni (Ita) 1:21; 4. Marzio Bruseghin (Ita) 2:00; 5. Franco Pellizotti (Ita) 2:05; 6. Danilo Di Luca (Ita) 2:18; 7. Denis Menčov (Niz) 2:47; 8. Emanuele Sella (Ita) 4:25; 9. Jurgen Van Den Broeck (Bel) 4:26; 10. Domenico Pozzovivo (Ita) 5:25 ..; 12. Tadej Valjavac (Slo) 8:44; 42. Jure Golčer (Slo/) 40:20; 55. Simon Špilak (Slo) 57:54

ODBOJKA »Azzurre« izgubile šele po »tie-breacku«

ABU DHABI - Italijanskim odbojkaricam v polfinalu ni uspel podvig. Na mednarodnem turnirju Abu Dhabi International so Kontovelka Sandra Vitez in ostale »azzurre« s 3:2 (27:29, 21:25, 25:18, 26:24, 18:16) izgubile proti Kubi. Na prvem polfinalnem srečanju je Nizozemska premagala Nemčijo s 3:1. Danes bosta na sporedu finale Kuba - Nizozemska in tekma za 3. mesto Italija - Nemčija. Dan prej je Italija v zadnji tekmi rednega dela brez težav s 3:0 (25:20, 25:11, 25:13) premagala Avstralijo. Vitezova je stopila na igrišče v drugi polovici drugega seta in se do konca tekma izkazala, dosegla je tudi 6 točk.

Znane vse udeleženke OI

PEKING - Znanih je vseh 12 ženskih odbojcarskih reprezentanc, ki se bodo merile na olimpijskem turnirju na avgustovskih olimpijskih igrah v Pekingu. Kot zadnje so si mesto na OI 2008 na kvalifikacijskem turnirju v Tokiu zagotovili Poljska, Srbija, Japonska in Kazahstan. Že pred tem so imele mesto na olimpijskih igrah rezervirani svetovni prvak Rusija, evropski prvak Italija, Brazilija, ZDA, Alžirija, Kuba, Venezuela in gostiteljica ter branilka naslova Kitajska.

Na OI Nemčija

DUSSELDORF - Na olimpijskih kvalifikacijah je Nemčija s 3:2 premagala Španijo in si zagotovila uvrstitev na OI v Pekingu.

NOGOMET - Prijateljska tekma: Švedska - Slovenija 1:0 (Linderoth v 41. min.).

KOŠARKA - 3. polfinalna tekma play-offa A1-lige: Montepaschi Siena - Armani Milano 99:76 (Lavrinić v 22. Sien v finalu.

Hamilton

MONTE CARLO - Britanec Lewis Hamilton je zmagovalac šeste letošnje dirke v formuli ena. Za tri sekunde je prehitel Poljaka Roberta Kubica (BMW), tretji pa je bil Braziljec Felipe Massa (Ferrari), ki je zaostal slabih pet sekund. Hamilton, ki je na svojem najljubšem dirkališču vknjižil prvo zmago, je hkrati postal prvi britanski voznik po Grahamu Hillu (ta je slavil leta 1969), ki je zmagal na prestižni preizkušnji po ulicah Monte Carla.

Hamilton se je z odličnim startom iz druge vrste takoj prebil na drugo mesto tik za Masso. Ko pa je začelo močnejše deževati, se je dirka sprevrgla v pravcati kaos. Turki so se vrstili kot po tekočem traku. Dvakratni svetovni prvak Španec Fernando Alonso je bil v nezaželeno bližnja srečanja vpleten kar dvakrat, že v šestem krogu pa se je zidu dotaknil tudi Hamilton, ki je predrl zadnjo desno gumo in moral v boks. Svetovni prvak Räikkön je v 68. krogu ob izhodu iz tunela zadell Sutila. Slednji je končal dirko, Finec pa je ostal brez točk na devetem mestu. Naslednja dirka bo 8. junija v kanadskem Montrealu.

Ferguson še 3 leta

MANCHESTER - Sir Alex Ferguson, trener nedavno okronanega evropskega klubskega prvaka Manchester Uniteda, bo šel v roku treh let v pokoj. Ferguson, ki je na Old Traffordu že vse od leta 1986, je dejal, da ga ob 70. rojstnem dnevu (december 2011) zagotovo ne bo več na čelu rdečih vravog. Ferguson naj bi se sicer upokojil že pred šestimi leti. »Takrat me je žena Cathy prepričala, naj še vztrajam, tokrat pa si niti ona ne želi več tega,« je v šali povedal Ferguson.

Cesar prvi Brajkovič sedmi

BARCELONA - Letošnja kolesarska dirka ProToura po Kataloniji se je v nasprotju s tradicijo na drugih dirkah odločila v zadnji etapi. Z drugim mestom v etapi si je skupno zmago zagotovil domačin Gustavo Cesar (Karpin Galicia), ki je imel na koncu 16 sekund prednosti pred Kolumbijcem Rigobertom Uranom. Vodilni do zadnje etape Francoz Remi Pauriol se je moral zadovoljiti s tretjim mestom, nazadoval pa je tudi najboljši slovenski predstavnik Jani Brajkovič (na sliki). Kolesar Astane je v zadnjem dejanju zaostal 23 sekund in s četrtega mesta padel na sedmo mesto, njegov zaostanek za zmagovalcem je znašal 29 sekund.

NOGOMET Ronaldo »Ostajam v Manchestru«

LIZBONA - Portugalec Cristiano Ronaldo je trenutno najbolj vroč nogometaš na svetu. Mediji ga selijo v različne klube, sam pa je v pogovoru za portugalski časnik Publika izjavil, da je v evropskem prvaku Manchester Unitedu povsem zadovoljen in da namerava ostati na Old Traffordu.

Od vodstva Manchester Uniteda pa je prišla novica, da so pripravljeni pustiti Ronalda v Real iz Madrida. A v zameno zahtevajo Robinha, Mohamadouja Diaraja, Sergia Ramosa in še 50 milijonov evrov odškodnine. Če bi Real sprejel kupčijo, ki je daleč od realnosti, bi prestop Portugalca podrl vse rekorde.

FINALE - Košarkarji Heliosa so drugi finalisti lige UPC Telemach. V odločilni tretji polfinalni tekmi so v Domžalah prepričljivo z 80:71 (16:19, 39:33, 61:47) premagali Krko. V boju za ubranitev lanske latorike se bodo merili z Unionom Olimpijo. Finale se igra na tri zmage, prva tekma pa je na sporedu že jutri v dvorani Tivoli z začetkom ob 20. uri. Druga bo v soboto, 31. maja, tretja pa prihodnje sredo, 4. junija. Morebitni četrti in peti sta predvideni 7. in 12. junija.

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVIL LAKO				MESTO V BASILICATI	STAROGRŠKI SREBRNI ALI BAKRENI NOVEC	DUSEVNA BOLEZEN, PREGANJAVICA	ELDA NANUT	SPANSKE LJUBICE, CASTLIVE GOSPE	BERI SPORTNO PRILOGO PD	OBREDNI KRUH, PEČEN ZA PRVI DAN V LETU	ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC GUINNESS	ITALJANSKI RENESANČNI SLIKAR (GUIDO)
LAHKO MOTORNO VOZILO S PEDALI									ITALJANSKA TERORISTIČ. ORGANIZACIJA			
TERME PRI PADOVI									VZKLIK NA BIKOBORBAH RIMSKA BOGINJA JEZE			
TRENJE							ANGLEŠKI IGRALEC (DAVID) ZANAMCEK					
SLOVENSKA PISATELJICA SL. PISATELJ KREFT												
								NEKDANJI AM. ATLET OERTER ADA NEGRI			DOKUMENT ZA UVOZ VOZILA V TUJO DRŽAVO	NASA RADIJSKA NOVINARKA PERIOT
FOTO LAKO	SKOK S PREMETOM TELES	IZREDNA LEPOTA FR. PISATELJICA NIN							REDKO ŽENSKO IME KOŠARKAR JORDAN			
GLAVNO MESTO JEMENA				ITALJANSKA CESTNA SLUŽBA	SORTA RDEČIH JABOLK AM. IGRALKA (ANNA)							
ŠVICARSKO-FRANCOSKI PISATELJ (CLAUDE)				REŽISER PECKINPAH CITROÉNOV AVTOMOBIL				NAPIS NA KRISTUSOVEM KRIZU VEK				
DEJAVNOST VERNIKOV, KI NISO DUHOVNIKI					NEKDANJI SL. KOLESAR (PRIMOŽ) TINA TURNER							NEMŠKA PRITRILNICA
PRIPRAVA ZA MERJENJE TISKARSKIH CRK										NAŠ GORIŠKI UMETNIK (DEMETRIJ)		
KRAJ NA PRIMORSKEM S PLEZALNIMI STEZAMI				INDIGO						OCE		

Vinček in Žbogar druga

MEDEMBLIK - Kopččan Gašper Vinček (na sliki) in Izolčan Vasilij Žbogar sta na prvokategorni mednarodni jadralni regati v nizozemskem Medembliku zasedla drugi mesti. Po osmih regatah in finalni je bil Vinček, ki je do finalne regate vodil, drugi v razredu finn, po 12 regatah in finalni pa je bil Žbogar drugi v razredu laser.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - SKGZ včeraj posredovala županu pravno mnenje odvetnika Vizintina

Sporni občinski sklep prešel v preverjanje pravnikov

»Občina nepravilno tolmačila zakon 38/2001« - Župan danes z odborniki o nadaljnjih potezah

Slovenska kulturna gospodarska zveza (SKGZ) je poverila odvetniku Paolu Vizintinu sestavo pravnega ugovora proti sklepu goriškega občinskega odbora št. 86 iz dne 29. aprila, na podlagi katerega v mestnem središču ne bodo več razobešali javnih sporočil in uradnih objav v slovenskem jeziku. Vizintin je dokument že pripravil, včeraj popoldne pa ga je na županstvu izročila goriška tajnica krovne organizacije Maja Humar.

Po Vizintinovi oceni je Romolijeva mestna uprava napačno tolmačila določila zaščitnega zakona 38/2001 in ubrala pot nezakonitega izvajanja javnih pristojnosti. »8. člen zakona 38/2001 določa, kdaj je možna uporaba slovensčine v odnosu z javno upravo; občani slovenskega jezika imajo namreč pravico, da se v pisni in ustni ob-

liki sporazumevajo z javno upravo v slovenščini, obenem pa, da dobijo dvojezične osebne izkaznice in anagrafska potrdila. Da Slovenci lahko uživajo omenjene pravice, morajo javne uprave na podlagi 1. in 4. odstavka 8. člena primerno usposobiti svoje urade v rajonih Podgora, Pevma-Štmaver-Oslavje, Štandrež in Svetogorska četrt-Placuta, hkrati pa je treba v središču mesta ustanoviti poseben urad za slovensko manjšino, do česar je med drugim že prišlo,« ugotavlja Vizintin in dodaja, da na podlagi 3. odstavka 8. člena javna sporočila in uradne objave morajo biti dvojezične v občinah, ki so predvidene v 4. odstavku istega člena oz. ki so omenjene v dekretu predsednika republike z dne 12. septembra 2007. »Na podlagi zakona in dekreta je treba dvojezičnost v javnih sporočilih in

javnih objavah izvajati na celotnem območju goriške občine,« trdi Vizintin in poudarja, da je občina nepravilno tolmačila 10. člen zakona 38/2001, ki zadeva druge primere vidne dvojezičnosti, in sicer table, napise, uradne papirje in občinske prapore. Po besedah Vizintina 10. člen zadeva povsem druge oblike dvojezičnosti od 8. člena, izvajati pa ga je treba v rajonih Podgora, Pevma-Štmaver-Oslavje, Štandrež in Svetogorska četrt-Placuta.

Sporni sklep občinskega odbora je nezakonit tudi zato, ker je njegova premisa različna od odloka. »V premisi piše, da je treba izvajati zakon 38 v rajonih Podgora, Pevma-Štmaver-Oslavje, Štandrež in Svetogorska četrt-Placuta, v odloku pa so omenjeni le trije rajoni, saj so izpustili Svetogorsko četrt-Placuto,« pravi Vizintin in

pristavlja: »S črtanjem Svetogorske četrti-Placute so storili krivico Slovincem s tega dela mesta, saj jim ne priznavajo pravic iz zakona 38.«

Občinski odbor je s sklepom kršil tudi 28. člen zakona 38, po katerem zakonska določila ne morejo zmanjšati obstoječe ravni zaščite. »Prejšnji župan Vittorio Brancati je z razobešanjem dvojezičnih plakatov in sporočil po vsej goriški občini začel prakso, ki jo je nekaj časa nadaljeval tudi Ettore Romoli, sedaj pa ni nikakršnih tehničnih razlogov, da bi jo prekinili,« pravi Vizintin in poudarja, da v 28. členu zaščitnega zakona piše ravno obratno od tega, kar dela goriška uprava. »Nobenega določila tega zakona ni možno tolmačiti na način, ki bi slovenski manjšini zagotavljal nižjo raven zaščite od tiste, ki jo že uživa na

podlagi prejšnjih določil,« je zapisano v zakonu 38. Po oceni Vizintina bo morala goriška občina - upoštevajoč nezakonitost sklepa - odlok spremeniti, saj ima drugače SKGZ utemeljene razloge za vložitev pritožbe na deželno upravno sodišče. »Za vložitev pritožbe je šestdeset dni časa,« dodaja Vizintin in meni, da se na pritožbo lahko gleda z optimizmom, saj so nezakonitosti v sklepu goriške uprave očitne.

Romoli je takoj po prejemu posredoval pravno mnenje SKGZ-ja občinskim funkcionarjem pravne službe in urada za institucionalna vprašanja, da bi izrazili mnenje o njegovi vsebini. O sklepu bodo župan in njegovi odborniki razpravljali med današnjim zasedanjem občinskega odbora, ko bodo tudi odločali, katere bodo naslednje poteze. (dr)

ZDRAVŠČINE - Krajevna društva povabila Tatjano Rojc predavat o Kosovelu

Slovenski jezik jim je pri srcu

Med občinstvom županja in dva odbornika - Jezikovnega tečaja se udeležuje štirideset oseb, vendar je povpraševanje veliko

Z večerom, posvečenim Srečku Kosovelu, so dokazali, da jim je spoznavanje slovenskega jezika in sosedove kulture pri srcu. To je bilo sporočilo dobro obiskane petkovega večera, ki so ga v občinskem večnamenskem središču v Zdravščinah priredile tamkajšnje italijanske krajevnne organizacije, ki delujejo na območju občine Zagraj, in sicer kulturni krožek iz Zdravščin ter združenji Incontriamo in Pro Senectute. Posebno omembo zasluži okoliščina, da so med občinstvom sedeli tudi županja Zagraja Elisabetta Pian ter odbornika Nevio Del Bello in Albertino Boschin.

Večer, katerega gostja je bila literarna kritičarka Tatjana Rojc, gre uokviriti v projekt z naslovom Naučimo se slovensčine, s katerim organizatorji spodbujajo učenje jezika med krajani. Tečaj slovenskega jezika se je v prostorih občinskega središča v Zdravščinah začel februarja letos in se bo po poletnem premoru nadaljeval v septembru. Lekcije potekajo dvakrat tedensko, tečaj pa se deli na različne starostne skupine, od katerih sta dve namenjeni otrokom in ena odraslim. Skupno se slovenskega jezika uči štirideset oseb, med odraslimi je večina Italijanov; tečaj vodi Aleksandra Devetak. »Morda bomo jeseni uvedli še dodatna tečaja, saj zaradi prevelikega povpraševanja nismo mogli sprejeti vseh, ki so se prijavili,« je v petek povedala Patrizia Mauri, predsednica kulturnega krožka iz Zdravščin in dodala, da ob samem študiju jezika namenjajo precejšnjo pozornost tudi spoznavanju slovenskih tradicij, od gastronomije do slovenskih narodnih pesmi.

Izvedli bodo tudi nekaj celodnevnih ekskurzij v Slovenijo in obiskali rojstne kraje nekaterih slovenskih književnikov. »Z veseljem spremljam te dogodke, ki so pokazatelj, da se v občini Zagraj, ki je danes skoraj povsem italijansko območje, v ljudeh nekaj spreminja,« je dejal predsednik društva Incontriamo David Cernic in pri tem dodal, da nikakor ne gre zamujati na področju ovrednotenja jezikovne raznolikosti, ki je navzoča na tem delu Krasa.

V petkov večer je uvedel s tremi slovenskimi pesmimi otroški pevski zborček La Foiarola, ki deluje pri kulturnem društvu iz Zdravščin. Besedo je nato prevzela literarna kritičarka in docentka na univerzi Tatjana Rojc. Številnim prisotnim je v skoraj dveurnem posegu v italijanskem jeziku do potankosti predstavila Kosovelov lik tudi v luči novejših spoznanj in obdobje, v katerem je tomajski pesnik živel. Predavanje se je prepletalo s Kosovelovimi verzji, ki sta jih v slovenskem in italijanskem jeziku z občutkom prebirala Aleksandra Devetak in Fabio De Santis. (VaS)

Tatjana Rojc (zgoraj) in publika petkovega srečanja s slovensko kulturo (desno)

BUMBACA

KRMIN - V tovarni Ilcam se je včeraj dopoldne poškodoval 32-letni Goričan

Stroj mu je zmrcvaril roko

Fabio Matiz se zdravi v oddelku za mikrokirurgijo pordenonske bolnišnice - Pred nekaj dnevi se je udeležil tečaja o varnosti

GORICA - V noči iz sobote na nedeljo

Pomazali Forum

Neznanci razlili po zidovih in oknih rabljeno motorno olje

Neznani vandali so v noči iz sobote na nedeljo z motornim oljem pomazali zunanost bara Forum na vogalu med ulico Sv. Klare in korzom Verdi v Gorici. Iz zbranih informacij kaže, da sta se okrog treh ponoči mladeniča pretepala pred lokalom, predvidoma kmalu potem pa so neznanci izlili rabljeno motorno olje na vrata, okna in zidove bara. Neprijetno presenečenje so odkrile čistilke v jutranjih urah, nakar je lastnik lokala dogodek prijavil karabinjerjem, ki imajo svoje pokrajinsko poveljstvo le nekaj metrov stran.

V soboto zvečer je začel veljati novi županov odlok, na podlagi katerega so javni lokali mestnega središča lahko odprti do 1. ure ponoči. Večjih težav s prometom in hrupom ni bilo, saj so mladi postajali po pločnikih, ne pa sredi cestišča.

Povzročena škoda

BUMBACA

Brusilni stroj mu je zmrcvaril desno roko in poškodoval levo. Do hude nesreče na delovnem mestu je prišlo včeraj okrog 6. ure navezgodaj v tovarni Ilcam v Krminu.

32-letni Fabio Matiz iz Gorice je po prihodu na delo začel upravljati brusilnico za predelavo lesu; v petek je s stroja odstranil rezila, da bi jih nabrusil, včeraj pa jih je nameraval ponovno namestiti na njihovo mesto. Pri tem se je iz še nepojasnjenih razlogov hudo poškodoval z ostrimi rezili. Prvo pomoč so mu nudili sodelavci, zatem pa je na kraju posredovalo osebje službe 118. Matiz si je hudo poškodoval obe roki, zato je zdravniško osebje klicalo na pomoč helikopter, s katerim so ga prepeljali v pordenonsko bolnišnico. Tu so ga sprejeli na zdravljenje s pridržano prognozo v oddelku za mikrokirurgijo, kjer so specializirani v zdravljenju in rekonstrukciji poškodovanih udov. Mladenec po nesreči in med prevozom v bolnišnico, kjer so ga takoj operirali, ni izgubil zavesti; njegovo zdravstveno stanje je hudo, vendar naj ne bi bil v smrtni nevarnosti, so včeraj povedali.

Do nesreče je prišlo v tovarni družbe Ilcam, ki je med vodilnimi proizvajalci elementov za pohištvo. Zdi se, da so na stroju, pri katerim se je Matiz poškodoval, pred kratkim opravili tehnični pregled, zato pa naj bi bilo njegovo delovanje neoporečno. Matiz je pred približno dvema tednoma skupaj z ostalimi 160 delavci tovarne opravil tečaj varnosti pri delu, zato je bil poučen o dobrih praksah varnega upravljanja s stroji.

Na kraju nesreče so poleg osebja službe 118 posegli tudi krminski karabinjerji, ki so opravili po zakonu predvidene meritve.

SRČNI NAPAD Lojkova se zdravi v Atenah

Zaradi srčnega napada je Rozalija Simčič Lojk na zdravljenju v Atenah. Kolaps jo je prizadel med potovanjem po Grčiji, ki ga je za Primorski dnevnik organizirala agencija Aurora. Ravno zaradi profesionalnih spremljevalcev, ki so dolgoletni ravnatelji slovenske nižje srednje šole v Gorici nemudoma pomagali, ni imela slabost hujših posledic.

Lojkovo, ki je sladkorni bolnik, je prva slabost obšla že na začetku potovanja, nato je težko prenašala vročino, vendar si z vztrajnostjo, ki je zanjo značilna, ni ničesar prihranila. V petek, po daljšem izletu v Meteore in po vrnitvi v Atene, pa je v nezavest omahnila v recepciji hotela. K sreči sta ji grška vodičnica, ki je obvladovala osnove prve pomoči, in spremljevalka Marta Sabadin takoj priskočili na pomoč. Kmalu nato jo je rešilno vozilo odpeljalo v bolnišnico, kjer so jo sprejeli v oddelku za intenzivno nego. V Gorico se bo vrnila pod zdravniškim nadzorom šele tedaj, ko si bo opomogla.

NOVA GORICA - Župan Mirko Brulc pisal ministru za šolstvo

»Absurdno ukinjanje ur italijanskega jezika«

GHERGHETTA Podporo za načrt trase išče v Rimu

ENRICO GHERGHETTA

BUMBACA

Predsednik pokrajine Enrico Gherghetta si vztrajno prizadeva, da bi načrt trase petega koridorja skozi Goriško osvojile državne oblasti. V ta namen se je že odpravil na ministrstvo za promet v Ljubljani in se srečal s pristojnim odbornikom dežele FJK Riccardom Riccardijem, danes pa bo podpora za goriški predlog iskal v Rimu. V prestolnici se bo namreč udeležil obeleževanja stoletnice zveze italijanskih pokrajin UPI, na katerem bo govoril predsednik republike Giorgio Napolitano. »Ta okoliščina je pomenljiva, v kolikor so še vedno glasni tisti, ki strežejo pokrajinam po obstoj,« pravi Gherghetta, ki pa opozarja, da se hkrati uveljavlja prepričanje, da bi bila ukinitve huda napaka, »saj je država naložila občinam preveč odgovornosti, zato da bi prikrila svoje pomanjkljivosti, sedaj pa odkriva, da so pokrajine nujno potrebne«. Gherghetta ocenjuje, da je takšna zavest prisotna tudi v deželni vladi FJK, dejstvo, da v njej ni Goričana, pa je znamenje politične kratkovidnosti.

»Goriška si mora sama izboriti vlogo in naravnost bedasto bi bilo, da se odlove prednostim svoje zemljepisne lege in petega koridorja,« trdi Gherghetta, ki bo danes orisal zamisel o železniški trasi Pieru Fassinu, »zunanjemu ministru« v Veltronijevi vladi v senici. »Brez petega koridorja bo Goriška potegnila krajši konec. Ne smemo se mu odreči, a moramo pogojevati izbiro, zato da bo narejen čim boljše. Z mano soglašata vsa leva sredina in vsa pokrajina,« meni Gherghetta. (ide)

Medtem ko se v Gorici na podlagi sklepa občinske uprave dvojezičnost v središču mesta ukinja, se v Novi Gorici bori, da bi preprečili zmanjševanje oz. ukinjanje ur italijanskega jezika v srednjih strokovnih in poklicnih šolah. Novogoriški župan Mirko Brulc je v ta namen včeraj, na pobudo Društva učiteljev italijanščine, pisal slovenskemu ministru za šolstvo Milanu Zveru. Brulc v pismu poudarja pomen znanja italijanščine, ki je v mestu ob meji še toliko bolj izražen: »Mestni občini Nova Gorica je v interesu, da prebivalci znajo italijanski jezik, saj je to nedvomno prednost, ki prispeva k boljšemu sodelovanju, ne samo na zasebnem področju, temveč tudi na področju gospodarstva in drugih pomembnih povezav.«

Brulc izpostavlja predvsem problem ukinjanja oz. zmanjševanja ur italijanskega jezika v učnih programih, ki izobražujejo za tiste poklice, pri katerih je na mejnem območju znanje italijanščine izjemnega pomena. Gre za ekonomske tehnike, trgovce in administratorje. Ministru je nujno po znanju italijanščine podkrepil z razlagi: »Na tem delu sicer ne živi italijanska manjšina, kot je to primer na Koprskem, vendar se ljudje ob meji z jezikom sosednje države srečujemo dnevno. To je bilo vedno res, lahko pa si predstavljate, da je z vstopom Slovenije v schengensko območje to prepletanje zaradi sprostitev najrazličnejših tokov še intenzivnejše. Italijanskega jezika se ljudje ob meji zasebno najpogosteje učijo preko spremljanja italijanskih medijev, seveda na poljuden način. Zagotovo pa se boste strinjali, da je potrebno za znanje jezika veliko več.«

Na problem morebitnega zmanjševanja oz. ukinjanja ur italijanščine v srednjih strokovnih in poklicnih urah so župana opozorili v nedavno ustanovljenem Društvu učiteljev italijanščine Slovenije, ki ima sedež v Novi Gorici. Njihova zaskrbljenost izhaja iz dejstva, da se bodo nekateri izobraževalni programi v Sloveniji v šolskem letu 2008-09 prenovili, med njimi so tudi triletno srednje poklicno izobraževanje za trgovce in administratorje ter štiriletno srednje strokovno izobraževanje ekonomski tehnik. Vsi našteti programi se izvajajo tudi na novogoriški Srednji ekonomski in trgovski šoli, ki jo v pismu omenja župan, del prenove pa se dotika tudi števila ur drugega tujega jezika. Predsednica društva učiteljev italijanščine Karla Božič opozarja: »Spremembe se obetajo ravno v programih, kot so ekonomski tehnik, ki je imel doslej italijanščino štiri leta po dve uri tedensko, kar se na podlagi prenove skrči na 3 leta, program "tri plus dva" poklicnega tehničnega izobraževanja bo imel italijanščino sedaj le še tri leta plus eno na-

Karla Božič, predsednica društva učiteljev italijanščine, in župan Mirko Brulc

FOTO K.M.

mesto plus dve leti. Administrativni program je italijanščino doslej imel, po prenovi pa ne več, prodajalci pa so že sedaj imeli kot tuj jezik v programu le angleščino.« Edino ekonomska gimnazija ohranja italijanščino kot drugi tuj jezik, pri čemer dijaki izbirajo še med nemščino. Društvo je pred kratkim s tem problemom seznanilo večja goriška podjetja in Gospodarsko zbornico in novogoriškega župana. Slednji je njihovu apelu prisluhnil, prav tako tudi predstavnik lokalnega gospodarstva, ki so se minuli petek sestali z vodstvom šole in izrazili interes predvsem po znanju strokovnega jezika.

Župan v pismu ministru - poslal ga je v vednost tudi na ministrstvo za delo, Center za poklicno izobraževanje, Gospodarsko in obrtno zbornico ter drugim zainteresiranim - še piše: »Šole bodo po novem dodatne ure drugega tujega jezika lahko zagotovile le v okviru "odprtega kurikula", o katerem odločajo avtonomno (gre za delež ur, pri katerih šola lahko sama odloči, katerim predmetom jih bo namenila). To seveda pomeni, da ni nujno, da jih bo šola namenila drugemu tujemu jeziku. Dijaki so tako prepuščeni odločitvi šole glede na njeno razgledanost, pronicljivost, ambicijo in sposobnosti. Če pa bi ministrstvo zakonsko uredilo to področje in dijakom zagotovilo v rednem urniku ure drugega tujega jezika (v obmejnih območjih bi glede na potrebe določili jezik sosednje države), bi to dijakom pomenilo zagotovilo, da bodo deležni tega znanja.«

Kakšne načrte okrog števila ur italijanščine in v kolikšni meri lahko na to vprašanje šola lahko sploh vpliva, smo preverili pri ravnateljici Srednje ekonomske in trgovske šole v Novi Gorici, Ingi Krusič Lamut. Sogovornica pojasnjuje, s katerimi vzvodi lahko šola omili krčenje števila ur drugega tujega jezika, v tem primeru italijanščine: pri štiriletnem srednjem strokovnem izobraževanju ekonomski tehnik lahko ure italijanskega jezika dodajo iz t.i. odprtega kurikula - gre za 20 odstotkov ur, ki so namenjene povezovanju šole z okoljem. Pri poklicnih triletnih programih pa tudi doslej ni bilo dveh tujih jezikov, dijaki se učijo prvega tujega jezika, ki ga imajo v osnovni šoli, to pa je angleščina. Resda so se pred leti na njihovi šoli trgovci in administratorji učili italijanščine, kar pa ni bilo v skladu z omenjenim zakonskim določilom, da se na poklicni šoli dijaki učijo tujega jezika iz osnovne šole, zato so zadevo pred leti spremenili. »Tudi pri triletnem programu lahko šola najde podobno rešitev kot pri štiriletnem, se pravi, da se iz odprtega kurikula določen fond ur nameni italijanščini. Sistemsko pa se tega ne da rešiti. Pri nas bi bilo smiselno, da bi imeli triletni programi namesto angleščine, italijanščino,« pravi Krusič Lamutova, ki tudi poudarja pomen znanja italijanščine v obmejnem območju in naklonjenost šole pri zagotavljanju večjega števila ur italijanščine, kot pa jih predvideva prenova omenjenih programov.

Katja Munih

NOVA GORICA »Deželi Primorska poseben status«

V zunajparlamentarni stranki Zveza za Primorsko (ZZP) predlagajo, da se na področju Primorske ustanovi dežela Primorska s posebnim statusom v okviru Slovenije: »Upošteva doseženi potek in težave pri ustanavljanju pokrajin ugotavljamo, da je zaradi zgodovinskih, kulturnih, gospodarskih, narodno obrambnih in številnih drugih razlogov, je to edina rešitev. Samo enotna in dovolj močna dežela Primorska bo lahko odgovorila na izzive časa in bo pravi sogovornik sosednji deželi Furlaniji-Juljski krajini in Istrski županiji, ter bo kot taka garant za dolgoročno preživetje slovenskega naroda.«

Pri ZZP se ne strinjajo z drobljenjem Slovenije na trinajst pokrajin, ker je po njihovi oceni to neučinkovito in »spreten politični maneuver«, zato pozivajo državljane, naj na posvetovalnem referendumu o pokrajinah glasujejo proti ustanovitvi dveh pokrajin na Primorskem in na glasovnici izrazijo željo za oblikovanje enotne pokrajine na zahodu Slovenije. Predvideno referendumsko vprašanje je po njihovem mnenju neustrezno. Trdijo namreč, da vsaj na Primorskem ne bo dalo pravih odgovorov, saj še naprej razdvaja ljudi. Referendum o pokrajinah Primorcem ne daje možnosti, da bi se opredelili do oblikovanja enotne Primorske pokrajine, zato v ZZP razmišljajo, da bi pozvali ljudi k državljski nepokorščini, in sicer tako, da bi na referendumsko glasovnico dopisali možnost za enotno pokrajino.

Včeraj so pri ZZP tudi pojasnili, da je sprejemljiv edino koncept regionalizma, ki zagotavlja, da pristojnosti pokrajin ne bodo pomenile odvzema pristojnosti sedanjih občin, ampak pričakujejo ravno nasprotno: močan prenos državnih pristojnosti na pokrajinski nivo, nadalje da ustanovitev pokrajin ne bo pomenila ukinitve ali zmanjšanja obsega pristojnosti obstoječih upravnih enot. V stranki ZZP od koncepta regionalizma pričakujejo še, da bo že ob ustanovitvi pokrajine dogovorjena delitev pokrajinskih funkcij, tako da bodo le-te locirane v vseh občinskih središčih. Vsako občinsko središče mora po njihovem mnenju dobiti vsaj en upravni organ, javni zavod ali javno službo za celotno pokrajino, kar bo pomenilo bistveno »dodano vrednost« ustanovitve pokrajin. Od bodoče pokrajine pričakujejo še, da ne bo povečala birokratskega aparata, ampak bodo del nalog pokrajin izvajale sedanje Upravne enote, del pa zaposleni, ki se iz državne uprave prerazporedijo na pokrajinski nivo, ter da bo za sedež pokrajine - dežele izbrano eno od občinskih središč v širšem območju geografskega središča Primorske, na primer Štanjel ali Vipava. (km)

GORICA - Z nagrajevanjem se je zaključil 42. tečaj v organizaciji mestnih redarjev

Prometna vzgoja najmlajših

Otroke iz Gorice, Moša in Šlovrenca so poučili o osnovah varne vožnje - Med desetimi dobitniki koles tudi Lorenzo Codermaz iz osnovne šole Oton Župančič

Za otroke, ki so se udeležili 42. tečaja prometne vzgoje, posvečenega spominu na poveljnika Giorgia Grudna, cestni znaki niso več skrivnost, saj so jih goriški mestni redarji poučili o osnovah varne vožnje. Pojasnili so jim, kako se morajo obnašati na cesti, da bodo njihovi ko-

lesarski izleti varni in zabavni ter da ne bodo povzročali nevarnosti za druge. Včeraj so v dvorani UGG podelili nagrade učencem osnovnih in nižjih srednjih šol iz Gorice, Moša in Šlovrenca, ki so se na tečaju izkazali. Med desetimi petošolci, ki so zmagovalci koles, je bil tudi Lor-

enzo Codermaz iz osnovne šole Oton Župančič iz Gorice, medtem ko je prvo nagrado za najlepšo risbo na temo varnosti v prometu prejela Letizia Cadez, ki obiskuje vrtec Nostra Signora. Njeno risbo bodo natisnili na majčke, ki jih bodo razdelili med vsemi otroki goriških vrtcev.

Otroci v pričakovanju na nagrade v dvorani UGG (levo), najmlajša dobitnica pokala s poveljnikom goriških redarjev Marcom Muzzatijem in njegovim predhodnikom na tem mestu Francom Staculom

BUMBACA

ŠTANDREŽ - Otroški ex-tempore na prazniku špargljev

Na papir prelili ekološko zavest

Nedeljski popoldan poživali vitezi in princeze z Bleda

Viteški dvoboj je pritegnil pozornost otrok in odraslih (levo); udeleženske likovnega ex-temporeja (spodaj)

BUMBACA

Čista narava je bila tema otroškega slikarskega ex-temporeja, ki je potekal v soboto v Štandrežu v okviru praznika špargljev. Približno šestdeset otrok iz domače vasi in sosednjih krajev je na papir prelilo svojo ekološko zavest; mladi likovniki so z risbami opozorili, da je treba naravo varovati in do nje imeti spoštljiv odnos. Udeležence ex-temporeja bodo nagradili prihodnjo nedeljo, ko bo potekal drugi tridnevni del praznika špargljev.

Po sobotnem slikarskem dnevu je nedeljsko dogajanje potekalo v znamenju vitezov in princez, saj je prosvetno društvo Štandrež na svojem prireditvenem prostoru na dvorišču župnišča gostilo srednjeveško igralsko skupino Gašperja Lambergarja z Bleda. Gorenjski gostje so prikazali viteški dvoboj in srednjeveške ples; s svojim nastopom so navdušili obiskovalce praznika, predvsem pa otroke. Kulturni program je obogatil še štirideset članski otroški cerkveni pevski zbor iz Štandreža, ki ga vodi Alessandra Schettino.

V Štandrežu bo praznično vzdušje spet zavladalo konec tedna. V soboto, 31. maja, od 20. ure dalje bo ples s skupino Souvenir, v nedeljo pa z ansamblom Hram. Nedeljski kulturni program z začetkom ob 19. uri bosta oblikovala oktet Castrum iz Ajdovščine in domača dramska skupina, ki se bo predstavila z igro Stari grehi. V štandreško narečje sta

igro, ki jo je napisal Branislav Nušič, priredila Božidar Tabaj in Majda Zavadlav, v originalu pa je nosila naslov Na stara leta. Tabaj in Zavadlavova bosta v igri tudi nastopila, poleg njiju pa bo na odru še

David Vižintin, medtem ko bo šepetalka Marinka Leban. Režiser bo Janez Starina. Praznik špargljev se bo zaključil v ponedeljek, 2. junija, ko bo ples s slovenskim ansamblom Folketi Boom.

ZAGRAJ

»Začenja se razvoj Krasa«

Revitalizacija goriškega Krasa bo potekala dolgoročno in s številnimi posegi. Konzorcij za bonifikacijo Krasa bo kmalu pričel dela, s katerimi bodo uredili namakalni sistem na kraški planoti nad Foljanom. Z načrtom za integriran razvoj podeželja pa bodo dežela FJK in krajevne občine finančno podpirale vse, ki bodo na teritoriju odprli in razvijali lastno gospodarsko dejavnost. Ti so bili le eni izmed konkretnih aspektov, ki so jih poudarili na nedeljski predstavitvi projekta Kras2014+. Predstavitve je potekala v vili Castelvechio na območju Starega grada nad Zagrajem. Ni naključje, da je ta pomemben dogodek na svoji posesti gostila prav družina Terraneo, ki že vrsto let ob proizvodnji vrhunskih vin vloga svoje moči tudi v promocijo teritorija, na katerem deluje.

Projekt Kras2014+, katerega glavni pobudnik je goriška pokrajina, postavlja v omrežje vse institucije, prisotne na teritoriju. Pri projektu sodelujejo dežela FJK, goriška in tržaška pokrajina, občine Sovodnje, Zagraj, Doberdob, Ronke, Foljan-Redipuglia, Tržič, Komen in Miren-Kostanjevica. »S tem projektom se za goriški Kras pričena novo obdobje,« je povedala podpredsednica goriške pokrajine Roberta Demartin in dodala, da se institucije skupno zavzemajo, da bi krajinom zagotovile čim boljše pogoje za razvoj teritorija. Da je bogastvo Krasa tudi večjezičnost in večkulturnost, je poudarila pokrajinska odbornica Mara Černic in izrazila prepričanje, da bodo Kraševci nedvomno znali izkoristiti možnosti, ki jih ponujajo nove razmere po padcu schengenske meje. Na potencial kraškega teritorija se je navezal tudi okoljski arhitekt Andreas Kipar in povedal, da je projekt Kras2014+ odprt vsem, ki verjamejo v to območje in imajo nove zamisli.

V nedeljo zjutraj se je pred kmetijo Castelvechio, ki je bila na številčno obiskana tudi zaradi dneva Odprtih klet, sklenil še prvi od treh vodenih izletov po Krasu, ki jih goriška pokrajina prireja v sodelovanju z agencijo Apegiramondo. Skupino skoraj šestdesetih oseb, ki je krenila izpred spomenika v Redipulji, je po učnih mimo okopov iz prve svetovne vojne vodil zgodovinar Enrico Cernigoi. Prihodnja ekskurzija bo potekala v okolici Doberdoba in bo namenjena geološkim značilnostim Krasa. (VaS)

V šolah zdrave malice

Kupe svežega sadja in jogurt bodo do 6. junija na razpolago v avtomatih štirih goriških višjih srednjih šol. Z včerajšnjim dnem se je namreč na licejskem polu Trubar-Gregorič, na znanstvenem liceju Duca degli Abruzzi, na inštitutu D'Annunzio in na klasičnem liceju Alighieri začel eksperimentalni projekt prehrabne vzgoje, s katerim zdravstveno podjetje želi mlade poučiti o zdravi prehrani.

Kmalu razsodba za Rejo

Na prizivnem sodišču v Trstu je včeraj potekalo sojenje zoper 48-letnega Alberta Rejo, ki je bil obsojen na preko štirinajst let zapora za umor 36-letnega Bruna Bressana. Krvavi dogodek se je januarja 2006 zgodil na glavnem trgu v Štandrežu. Včeraj so »se spopadli« odvetniki obrambe in tožilstva, ki so posredovali različno razlago okoliščin krvavega obračuna pred gostilno Turri. Bressan je izkrmel sredi ceste, potem ko mu je nekaj metrov stran Reja prerezal vrtno žilo. Razsodbo napovedujejo za 13. junija.

Marušič in Bratina kandidata

Za mesto v slovenskem parlamentu se bosta na jesenskih volitvah na listi DeSUS potegovala župan Mirna-Kostanjevice Zlatko Martin Marušič in ravnatelj novogoriške gimnazije Bojan Bratina. Za Bratino, ki je od lani predsednik pokrajinskega odbora stranke upokojencev za severno Primorsko, bo to prvi nastop na parlamentarnih volitvah. Marušič, ki ni član DeSUS-a in bo nastopil kot neodvisni kandidat, se je za vstop v državni zbor potegoval že pred štirimi leti na listi LDS. »Imel sem več pobud, a je bil DeSUS najhitrejši. Njihov program mi je zelo blizu,« je pojasnil župan občine Miren-Kostanjevica, ki jo vodi že četrti mandat.

Odprta muzejska vrata

Goriški muzej prireja dan odprtih vrat z brezplačnim vstopom in vodstvom po razstavi »Ohraniti preteklost, ustaviti čas za danes in jutri«, ki je postavljena v Vili Bartolomei v Solkanu. Jutri, 28. maja, med 10. in 18. uro bodo obiskovalcem na razpolago konservatoriji in restavraciji Goriškega muzeja za vođen obisk razstave.

Zdravstvo v ospredju

»Problemi zdravstva in kako jih rešiti« je naslov okrogle mize, ki jo prireajo Socialni demokrati (SD) v Obrtnem domu v Novi Gorici danes ob 18. uri. Spregovorili bodo novogoriški župan Mirko Brulc, predsednica strokovnega sveta SD za zdravje Julijana Bizjak Mlakar in kirurg Igor Pavlin. (km)

Romoli o Gorici in Evropi

Goriški župan Ettore Romoli bo jutri v Rimu predaval na temo Vloga Gorice in njene pokrajine v razširjeni Evropi. Srečanje prireja združenje Tržačanov in Goričanov, ki živijo v Rimu, in je poimenovano po generalu Liciu Giorgeriju.

ZGODOVINSKI SPOMIN - Dogodka maja 1946 ni zabeležil noben časopis

Skrivnost posnetka razvozлана

Štafeta je bila namenjena v Beograd k Titu - Goriški mladinci so prevzeli štafetno palico in se nastavili fotografu na strešni terasi Trgovskega oz. Ljudskega doma

Brskanje po arhivih včasih privede do naključne najdbe dokumenta, ki naenkrat osvetli dogodek iz preteklosti, ki ga je čas že zbrisal iz kolektivnega spomina. Pred leti se je v javnosti pojavila fotografija, ki prikazuje skupino športnikov na strešni terasi goriškega Trgovskega doma oz. Ljudskega doma, kot so ga preimenovali po drugi svetovni vojni. Iz poizvedovanja med ljudmi je izšlo, da naj bi posnetek nastal ob priložnosti prve Titove štafete, vendar podrobnejših podatkov ni bilo mogoče zaslediti niti v takratnem časopisju. Potem pa je iz zaprašene mape v nekem arhivu padel v roke dopis, ki ga je Mestni odbor Z.A.M.J.K. (Zveza antifašistične mladine Julijske krajine) iz Gorice 17. maja 1946 naslovil na vse mestne in primestne odbore mladine. Ker je dopis dokaj zanimiv in ker - kolikor nam je znano - ni bil nikjer objavljen, ga prinašamo v nekoliko skrajšani obliki:

»Dne 20. t.m. od 11. do 19. ure bo tekla skozi Gorico štafeta, ki prinaša pozdravno pismo tov. Titu v Beograd ob priliki njegovega rojstnega dne. Štafeta bo prispela v Beograd 25. t.m. Dne 20. t.m. prispejo tekači iz štirih okrajev v Gorico. V Gorici prevzamejo štafetne palice goriški mladinci in jih prinesejo do Ljudskega doma. Potrebno pa je, da tekači ne bodo osamljeni na ulicah, ampak da jih mladina spremlja, bodisi na ulicah, kot tudi pred Ljudskim domom.

Zato poskrbite, da bo vsa mladina iz vasi ta dan pri-

Športniki na strešni terasi goriškega Trgovskega doma

ARHIV

la v mesto in čakala štafeto na ulicah. Ko gre tekač mimo, naj se gledalci ne razidejo, temveč naj gredo proti Ljudskemu domu, da se vsi snidemo tam. Drugo jutro ob 7.30 uri bodo štafeto ponesli naprej do Ajševice. Mladina naj pride pozdraviti odhod štafete, tako da bo jasno vidno, da vsa primorska mladina pozdravlja M. Tita. Kolikor je le mogoče, naj se manifestacije poleg mladine, udeležijo tudi odrasli, tako da bo izšlo pozdravno pismo iz mase ljudstva. Poskrbite tudi, da ne bo vsa mladina v vaseh, skozi katere teče štafeta, ampak da večina pri-

de v mesto. V vasi naj ostane le tista mladina, ki bo potem lahko prišla za štafeto s kolesi, tako da bo za vsakim tekačem grupa kolesarjev. Zavedati se moramo, da živimo v zgodovinskih dneh in zato se moramo potruditi, da bo vsa stvar čimbolje izvedena. Štafeta bo prispela in štirih smeri in se bo odvijala po naslednjih ulicah: Iz Bovca: skozi Solkan, Trg Caterini, ul. S.Pellico, ul. Carducci, pri Škofiji, Travnik, ul. Oberdan in korzo Verdi do Ljudskega doma. Čakajo naj jo mladinci iz Solkana in Kromberka. Iz Brd: skozi Oslavje, Pevmo, Vle XX Settembre,

ul. S.Chiaia, korzo Verdi do Ljudskega Doma. Pričaka naj jih mladina iz Oslavja, Pevme, Štnavra in Podsobotina. Iz Furlanije: skozi Ločnik, Ločniški most, ul. Aquileia, korzo Roosevelt, korzo Verdi do Ljudskega doma. Čakajo naj jih iz Podgore, Štandreža in Ločnika. Iz Mirna: skozi Vrtojbo, Šempeter, Podturen, ul. Vittorio Veneto, ul. Capuccini, ul. Nazario Sauro, ul. Mazzini, ul. Crispi do Ljudskega doma. Čakajo naj jo vaščani Vrtojbe, Bukovice in Šempetra. Mladina iz Ajševice in Stare goro naj pride k Ljudskemu domu. Naslednjega dne, 21. maja ob 7.30 uri bo štafeta nadaljevala pot od Ljudskega doma po ulicah: ul. Crispi, Marconi, Trg Cavour, Dreossi, Rdeča hiša in cesta proti Ajševici.«

To so navodila o ravnanju ob prehodu in sprejemu štafete, manjkajo pa podatki z organizacijske plati pobude z imeni tekačev in pozdravi Titu. V štafeti je nedvomno sodelovalo veliko ljudi, za čuda pa noben krajevni časopis ni štafeti namenil niti vrstice. Štafeto so tekači ponesli po vsej Jugoslaviji in jo v Beogradu izročili Titu 25. maja 1946. V skupini končne predaje je sodelovalo enajst tekačev: šest v predstavništvu jugoslovanskih republik, dva iz avtonomnih pokrajin, en član vojske in dva predstavnika FJK (en Slovenec in en Italijan). Kot Slovenca je ta čast doletela pred leti preminulega Janka Prinčiča iz Gorice, Italijane iz FJK pa je zastopal Oreste Daquel iz Trsta. (vip)

DOBERDOB - Na Igrah brez meja

Spretnost, iznajdljivost in moštveni duh

Mali udeleženci doberdobskih Iger brez meja

ALTRAN

Prejšnjo soboto je bilo pri župnijski dvorani v Doberdobu zelo živahno. Četrta izvedba zdaj že tradicionalnih Iger brez meja je namreč na doberdobsko gmajno privabila gručo otrok, ki so se v sončnem popoldnevu pomerili v številnih preizkušnjah in se zabavali ob novih domiselnih igrah.

Prireditelj pobude, doberdobsko društvo Hrast, je ob zaključku šolskega leta pripravilo prijetno popoldne, namenjeno otrokom od 5. do 13. leta starosti. Na povabilo se je odzvalo res lepo število najmlajših, skupno jih je bilo kar 42. Otroci so se najprej razdelili v ekipe; da bi se lažje med seboj razlikovali, so letos prejeli barvane čepice. Vsaka ekipa se je ponašala s svojo čepico in s svojim imenom; na travniku ob župnišču so se tako zvrstili Piranja, Pajki, Orli, Kobil'ce in Modrasi. Organizatorji so pripravili štiri igre, v katerih so v ospredje prišle spretnost, iznajdljivost in moštveni duh. Predvsem pa je bilo seveda pomembno druženje.

Otroci so se najprej pomerili v vodni igri Waterworld. Tekmovalci so morali v plitkih krožnikih prenesti vodo z začetka proge do vrča na cilju. Dodatna težava je bila v tem, da so bili otroci zavezani v parih vsak za eno nogo. Precejšnje odobravanje je požel tudi Polygon. Tekmovalci so morali preteči zastavljeno progo in ob tem prestati razne preizkušnje; z žogami zbijali so plastične steklenice, hodili so po hlodu in se preizkusili še v drugih izzivih. Za tem so morali otroci v novi preizkušnji v zagrajenem prostoru skupaj pokati balončke. Zmagala je ekipa, ki je zbrala največ točk, skritih v balončkih. Sklepna igra je bila Star wars; otroci so se na hodu bojevali z laserskimi sabljami. Zmagal je, kdor je na hlodu dlje vzdržal.

Razglasitev rezultatov ob sklepu iger je prvo mesto prinesla ekipi Piranja (21 točk), drugouvrščeni Pajki so pristali na 19 točkah, tretjevrščeni Orli pa so zbrali 16 točk. Dogodivščin Iger brez meja je bilo tako konec in množica utrujenih otrok se je zadovoljno vrnila domov. (ač)

GORICA - GM

Zaključne akademije

Komorne skupine v Sovodnjah

Nastop solistov in komornih skupin Glasbene matice v Kulturnem domu v Gorici bo odprl jutri, 28. maja, letošnji niz zaključnih akademij na deželnem teritoriju. Akademije se bodo nadaljevale do 10. junija tudi v Trstu in v Špetru, vključno s posebnimi koncerti in nagrajevanji. Goriški program bo obsegal dva dogodka, poleg akademije tudi prvo srečanje šolskih komornih skupin, ki bo potekala 3. junija v Sovodnjah. Program jutrišnje akademije bodo oblikovali pretežno učenci goriškega sedeža Glasbene matice iz vseh oddelkov, v duhu letošnjega, večjega povezovanja med sedeži glasbene šole pa bodo nastopili kot gostje gojenci iz Trsta, Špetra in Kanalske doline. Ravnatelj Bogdan Kralj bo ob tej priložnosti podelil nekaterim učencem priznanja za posebne dosežke; začetek akademije bo ob 18.30.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Gomorra«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Superhero Movie«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »L'altra donna del re«.

Modra dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »In Bruges - La coscienza dell'assassino«.

Rumena dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Reservation Road«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

Dvorana 2: 18.00 »Mongol«; 21.10 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Gomorra«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Superhero Movie«.

Dvorana 5: niz »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 22.00 »I demoni di San Pietroburgo«.

Koncerti

AŠKD KREMENJAK prireja zaključni nastop gojencev Glasbene matice, društvenih harmonikarjev, plesnih skupin Kremenjak in otroškega pevskega zbora Kremenjak v četrtek, 29. maja, ob 18. uri v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah.

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: danes, 27. maja, ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici koncert violončelista Alessandra Sluge in pianista Carla Corazze; v drugem delu bo nastopila mlada pianistka Natalija Šaver; vstop prost.

GORIŠKI KONCERT NA MEJI bo letos v ponedeljek, 23. junija, ob 20.30 na trgu Evrope - Transalpini. Nastopili bosta popularni skupini Avtomobili in I Nomadi.

KD SKALA vabi na sedež društva v Gabrjah na Srečanje zborov in vokalnih skupin v soboto, 31. maja, ob 20.30. Nastopila bosta moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice in ženski pevski zbor Audite Nova iz Štarancana.

SNOVANJA 2008 V ORGANIZACIJI SCGV EMIL KOMEL: v soboto, 31. maja, ob 18. uri v dvorani kromberškega muzeja koncert z naslovom »Rene-sansa« (pevska skupina Musicum predstavi novo zgoščenko); informacije na tel. 0481-532163, scgvkomel@tin.it; vstop prost.

V BARU REMUDA v Pevmi bo v petek, 30. maja, ob 21.30 koncert skupine The Maff z naslovom »Privacy tour... 2008«.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bodo v maju profesorji vseh oddelkov šole nudili brezplačne poskusne individualne lekcije za otroke; prijave na tajništvo Glasbene matice v Gorici, korzo Verdi 51, tel. 0481-531508, od ponedeljka do petka med 15. in 17. ure.

MLADINSKI DOM iz Gorice obvešča, da bo od 9. do 13. junija dopoldne oz. popoldne potekala priprava tretješolcev na izpite male mature; obvešča tudi, da je še do 5. junija čas za predpis k pošolskemu pouku za šolsko leto 2008-09 s 25% popustom pri letni vpisnini; vpis in informacije na sedežu

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
TEATRO STABILE SLOVENO
www.teaterssg.it

VABI NA

Produkcijo Gledališke Šole

DANES, 27. MAJA 2008
V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ

20.00 - STUDIO ART GORICA
Richard Harris - STEEPING OUT
Režija: Sergej Verc

21.15 - STUDIO ART TRST 2
Eugene Ionesco - ZAVRATNE IGRE
Režija: Boris Kobal

Mladinskega doma, ul. Don Bosco 60 (ponedeljek - četrtek od 15. do 17.30), tel. 0481-546549, 0481-536455, 328-3155040.

Izleti

GORIŠKA POKRAJINA prireja pohode v naravo z odirvanjem zgodovinskih sledi: v nedeljo, 1. junija, pohod z naslovom Med naravo in zgodovino v rezervatu Doberdobskega in Prelostnega jezera; odhod ob 9. uri v centru Gradina v Doberdobu.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi na izlet na Lanež (Cuel de Lanis) - 1.629 m, Laški plaz (Laschiplas) - 1612 m in Postovčič (Postouic) - 1611 m v nedeljo, 1. junija (tura je zahtevna, vodja izleta Miranda Čotar). Sestanek z udeleženci danes, 27. maja, ob 18. uri na sedežu društva, Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030.

SPDG vabi v nedeljo, 8. junija, na vsakoletno srečanje obmejnih planinskih društev. Srečanje bo na Tržaškem v prireditbi SPDT, na programu so pohod iz Mavhinj na Grmado, ogled Grofove jame in družabnost in Praprotnu; na razpolago bo avtobus; vpisovanje v četrtek, 29. maja, med 19. in 20. uro na sedežu SPDG v KB centru v Gorici; informacije na tel. 0481-882079 (Vlado).

Obvestila

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. Kugy - danes, 27. maja, 15.00-18.00; ul. Fatebenefratelli - četrtek, 29. maja, 9.30-11.30; ul. Faiti - sobota, 31. maja, 15.00-18.00.

ZDRAVILA NA DOM lahko brezplačno prejemajo prizadete in nesamostojne osebe, ki v jutranjih urah od ponedeljka do sobote med 8.30 in 12.30 pokličejo občinsko lekarno v Štandrežu (tel. 0481-21074) ali občinsko lekarno v ul. Garzarolli pri Sv. Ani (tel. 0481-522032). Prostovoljec združenja invalidov bo istega dne v popoldanskih urah od ponedeljka do sobote med 15.30 in 19.30 izročil naročena zdravila. Pobudo je v sodelovanju z združenjem civilnih invalidov organiziralo goriško podjetje za upravljanje občinskih leparn.

POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za dijake od 11. do 14. leta bo delovala v Dijaškem domu od 16. do 27. junija in od 7. do 18. julija; vpisovanje do zasedbe mest na tel. 0481-533495.

POLETNO SREDIŠČE IZZIVI 2008 za mlade od 12. do 14. leta prireja Mladinski dom iz Gorice od 16. do 27. junija v jutranjem času. Od 30. junija do 4. julija pa ZELENI TEDEN v Žabnicah. Število mest je omejeno; vpisi in informacije na sedežu Mladinskega doma, ul. Don Bosco 60 (ponedeljek - četrtek od 15. do 17.30); informacije na tel. 0481-546549, 0481-536455, 328-3155040.

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2008 za otroke od 4. do 12. leta, ki obiskujejo slovenske vrtce in šole v organizaciji Skupnosti družin Sončnica bo v Gorici od 9. junija do 11. julija med 7.45 in 13. uro z možnostjo podaljšanega urnika s kosilom ali brez; vpis na sedežu Mladinskega doma ul. Don Bosco 60 (od ponedeljka do četrтка med 15. in 17.30); informacije na tel. 0481-546549, 0481-536455 in 328-3155040.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabi starše in otroke v četrtek, 29. maja, na predstavitev programa poletnega središča Srečanja 2008 in lanskih video izdelkov. Srečanje se bo začelo s šmarnicami pri Sv. Ivanu ob 19.30 in se nadaljevalo po 20. uri v domu Franc Močnik v Ul. San Giovanni 9 v Gorici.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev za osnovnošolce bodo letos v Rakovem Škocjanu od 21. do 26. julija; informacije na ZSKD (tel. 040-635626, 0481-531495).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sklicuje v petek, 6. junija, v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici redni občni zbor, v prvem sklicu ob 12. uri, v drugem sklicu ob 16.30. Pred občnim zborom bosta ob 16.30 proslavitve 25-letnice Društva in razstava likovnih del članic Silve Stantič in Emilije Mask.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA v soorganizaciji ZSKD za srednješolce bo potekala na Debelem Rtiču od 27. julija do 2. avgusta; informacije na tel. 040-635626, 0481-531495.

NATEČAJ SREČKO KOSOVEL: Tržiški kulturni konzorcij razpisuje tretji natečaj za prevode proznih in pesniških del iz slovenščine v italijanščino. Prvouvrščeni deli bosta objavljeni; dodeljeni bosta nagradi v skupni vrednosti 2.500 evrov. Strojno napisano besedilo prevoda v dveh izvodih in z izvodom literarnega dela v izvirnem jeziku je potrebno dostaviti po pošti ali izročiti osebnoma na sedežu Tržiškega kulturnega konzorcija, Vila Vicentini Minuissi, trg Unità 24, 34077 Ronke, do 12. ure 30. maja.

PALAČA CORONINI CRONBERG na drevoredu 20. septembra v Gorici bo do oktobra odprta od torka do sobote med 10. in 13. uro in med 14. in 19. uro, ob nedeljah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 15. in 20. uro; informacije na tel. 0481-533485.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO obvešča, da je v teku vpisovanje za pobudo »Estate Serena 2008«, ki jo bodo na sedežu združenja v ul. Cipriani 71 v Gorici predstavili v nedeljo, 1. junija, ob 18. uri; informacije na sedežu društva od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro, ob četrtek tudi med 15.30 in 17.30. S 1. junijem do 31. avgusta bodo urniki spremenjeni: od ponedeljka do četrтка med 10. in 12. uro, od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro.

Prireditve

V GRADU KROMBERK bo danes, 27. maja, ob 20. uri v organizaciji Goriškega muzeja predavanje Sande Kočevar, Gradskega muzeja Karlovac, z naslovom Zgodovina Karlovca zvezda Evrope; predavanje sodi v kontekst projekta Od zvezde do zvezde, ki ga skupaj pripravljajo Gradski muzej Karlovac, Museo civico di Palmanova in Goriški muzej; predavanje bo v hrvaškem jeziku.

V KNJIGARNI ANTONINI na korzu Italia 51/a bo danes, 27. maja, ob 18. uri predstavitev knjige Giuseppeja De Lutiisa z naslovom »Il golpe di via Fani«. Po predstavitvi bosta vodila debato novinarja Vincenzo Compagnone in Roberto Covaz.

Pogrebi

DANES NA VRHU: 12.00, Albina Devetak (iz goriške splošne bolnišnice ob 11.40) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Giulia Fagionato vd. Ferlez (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Cinzia Arnavas v bolnišnici in v Videm za upepelitev.

DANES V PIERISU: 11.00, Luisa Tortul (s pokopališča v Ronkah ob 10.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.00, Letizia Cigana v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

GLEDALIŠČE VERDI - Za konec koncert Čar violine

Časovno razdrobljena, a zanimiva in kakovostna simfonična sezona

Uto Ughi je s svojo čarobno violino v gledališče privabil veliko množico ljudi

Čar violine je bil naslov koncerta, ki je sklenil časovno nekoliko razkosano, a večkrat zanimivo in kakovostno simfonično sezono gledališča Verdi: čar violine Uta Ughija je v gledališče privabil ogromno ljudi, vstopnice so bile razprodane in pred vhodi so se vile dolge vrste poslušalcev, ki so nestrpnost pričakovali nastop zimzelenega mojstra. Violinist beleži v našem mestu že desetletja uspešnih koncertov; čudežni deček, ki je svojo kariero začel leta 1951, je zdaj zrel, a še vedno zagnan umetnik, ki vneto zagovarja poslanstvo glasbe in njen pomen v kulturnem razvoju vsakega naroda, svojo privrženost pa izraža z muziciranjem, ki poslušalca vedno znova prevzame. Na zvok čudovite violine Guarneri del Gesu' je bilo treba počakati do drugega dela koncerta, kajti prvega je oblikoval orkester gledališča Verdi v komorni zasedbi: godalci so pod vodstvom koncertnega mojstra Stefana Furinija najprej zaigrali Tartinijev koncert v D-Duru, nato pa slavno Mozartovo Serenado v G-Duru KV 525 "Eine kleine Nachtmusik". Izvedba je pokazala lepo ubranost, orkester je Mozartovo umetnino podal dokaj lahkotno in muzikalno, svoje sposobnosti pa je orkester dokazal tudi v drugem delu, ko je brez dirigenta spremljal solista, ki je znan tudi po tem, da svoje muzikalne ideje spreminja s tokom trenutnega navdih.

Uto Ughi rad nagovarja občinstvo in pred izvedbo je predstavil obe Beethovnovi Romanci; poudaril je okoliščine, v katerih je veliki genij ustvaril svoje prve skladbe za violino in orkester: gluhost je postajala vedno bolj brezupna, najhujša nesreča, ki lahko doleti glasbenika, ga je spravila v tak obup, da je komaj enaintridesetleten spisal oporoko, v kateri ganljivo izpove svoje tegobe in sklence, da si ne bo vzel življenja le zato, ker čuti, da ima v sebi še veliko bogastva, ki ga želi predati človeštvu. Ughijev pristop do Beethovnovih skladb je bil v skladu z resnobo predgovora: toplina zvoka, ki zadrhti tako v dvojemkah kot v nežnih melodijah, izraža strast in popolno predanost ter razodeva pečat stare in plemenite violinske šole, ki jo je Ughiju posredoval slavni mojster George Enescu. Kako visoko ceni tradicijo, je Ughi dokazal v predgovoru h koncertu Giovan Battista Viottija: italijanska violinska šola, ki je zrasla ob mojstrih kot Corelli, Tartini, Geminiani in Vivaldi, je pridobila mednarodni ugled tudi po zaslugi odličnih mojstrov, ki so v Cremoni izdelovali neprecenljiva godala; Stra-

Uto Ughi je jamstvo za polno dvorano in glasbeno mojstrstvo

divari, Amati in Guarneri so še danes neprekosljivi modeli, čigar skrivnosti ni odkrila nobena še tako pretanjena sodobna tehnologija. Giovan Battista Viotti je vez med mojstri 18.in 19.stoletja, ki dosežejo višek s fenomenom Paganini in Ughi je med redkimi violinisti, ki zagovarja umetniške vrednote Viottijevega opusa. Med številnimi koncerti je št.22 v a-molu še najbolj znan: vsebuje tipične elemente, med katerimi ima virtuoznost pomembno, a ne prevladujoče mesto, kajti glasbene misli povezujejo tudi lepe, čeprav ne ravno genialne melodije. Užitek je bil predvsem zaslug violinista, čigar igra je vseskozi prežeta z drhtečo napetostjo: lok izvablja sočen, bogat zvok, ki očara tako v nizkih, toplo obarvanih legah, kot v najvišjih pasažah, ki jih mojster dosega s suvereno zanesljivostjo. Zaključni stavek koncerta je dokazal, da so Ughijeve tehnične vrline še vedno neokrnjene, rafali virtuoznosti so sprožili navdušene aplave in vzklide, katerim sta sledila dva dodatka: mojster je pohvalil tržaški orkester in obžaloval, da ni imel dovolj časa, da bi z ansamblom pripravil dodatke, zato pa je občinstvu ponudil še en dokaz svojih akrobatskih sposobnosti v Fantaziji na Paganinijev Capriccio št.24, nato pa se je poklonil Bachu z zelo osebnim, a privlačno in muzikalno mojstrsko izpeljano Gigo iz Partite v E-Duru BWV 1006.

Katja Kralj

CHAMBER MUSIC - Komorni niz v mali dvorani Verdija

Žlahten glasbeni večer z »Maureen Jones in prijatelji«

Glasba je poklic, ki lahko človeka spremlja vse življenje, to pa ne velja za vse panoge: mnogi skladatelji in dirigenti so aktivni do pozne starosti, pevci pa se morajo bolj zgodaj sprijazniti z dejstvom, da staranje onemogoča nadaljevanje kariere v nedogled. Tudi instrumentalisti so odvisni od psihofizične forme, ki se v nekaterih slučajih ohrani zelo dolgo; lep primer umetnice, čigar nastop se nikakor ne sklada z rojstnimi podatki, je avstralska pianistka Maureen Jones. Gospa je bila dolgo let življenjska sopotnica Daria De Rose, pianista Tržaškega Tria, in v naše mesto se še vedno rada vrača: njeni devinski seminarji v okviru Visoke šole Tržaškega Tria so vedno zelo dobro obiskani in ravno na teh mojstrskih tečajih so se med docentko in gojenci spletle vezi, ki niso zgolj didaktičnega značaja. "Maureen Jones in prijatelji" je bil naslov koncerta, ki ga je društvo Chamber Music priredilo v okviru svojega komornega niza v mali dvorani gle-

dališča Verdi, in mladi prijatelji so z umetnico oblikovali res žlahten glasbeni večer. Bivši učenci so zdaj po vrsti ugledni profesionalci: violinist Ivan Rabaglia in čelist Enrico Bronzi sta člana zelo uspešnega Tria iz Parme, Giorgio Selvaggio je že desetletja docent na tržaškem konservatoriju Tartini, Valentino Dentesani pa je eden najboljših mladih violinistov orkestra tržaškega gledališča Verdi, kjer vodi sekcijo drugih violin.

Skupina je za priložnost pripravila dve skladbi: najprej je bil na vrsti Gabriel Fauré, francoski skladatelj, ki se ni pridružil impresionistični struji in je raje ostal v okviru pozne romantike. Njegova glasba je praviloma blagovozna, ne posebno razgibana in napeta, marsikje pa zasledimo zanimive ideje: v klavirskem Kvartetu v c-molu op.15 je v tem smislu izstopal Scherzo, ne glede na večje ali manjše sozvočje z avtorjem pa smo poslušalci lahko uživali ob elegantnem in plemenitem muziciranju.

Brahms je znatno dvignil temperaturo: njegov klavirski Kvintet v f-molu op.34 je mogočna in zaokrožena umetnina, ki je v izvedbi Maureen Jones in njenih prijateljev izžarevala bogastvo melodične in harmonične invencije; ponekod naravnost genialna ritmična prepletanja med glasbili so si sledila s prepričljivostjo naravnega muzikalnega toka, in vendar so tok še razburkali presenetljivi poustvarjalni prebliski. Interpretacijske ideje, energija, pretanjenost, bogastvo barvnih odtenkov, so izvirale ravno izpod prstov, ali bolje, iz duše izbrane umetnice, ki je v glasbi odkrila skrivnost večne mladosti, kratka, poustvarjalno radost in naslado, s katero je okužila svoje mlade partnerje. Gospa, ki je prvič javno nastopila kot desetletna deklica, ko je bil Maurice Ravel še živ, je s prijatelji povsem zaslužno delila dolge in navdušene aplave: nobene zamere, če zaradi utrujenosti ni želela zaigrati dodatkov. (K.K.)

ADRIATIC FESTIVAL - Za začetek koncert mednarodno priznanega dua violončelista in pianista

Izvrstna Miloš Mlejnik in Erwin Kropfitsch

Izrazito različne stilne zahteve izbranih skladb so ovrednotile interpretativne sposobnosti dua in njuno profesionalno obvladanje snovi - Navdušeno občinstvo

Koncert izvrstnega dua mednarodnega slovesa je v četrtek odprl v Mali dvorani gledališča Verdi niz koncertov festivala Adriatic, ki že tretje leto povezuje Italijo, Slovenijo in Hrvaško v znamenju glasbe brez meja. Violončelist Miloš Mlejnik in pianist Erwin Kropfitsch sta poskrbela za eleganten uvod v festival, ki po zasnovi ne zaobjema samo različne narodnosti, temveč različne glasbene zvrsti, predvsem v alternaciji resne glasbe in jaza.

Prvi koncert se je pomenljivo pričel s skladbo Tržačana Marija Kogoj, z intenzivnostjo violončela in milino klavirskega zvoka pri oblikovanju poznoromantičnih, občutenih izrazov priredbe skladbe Andante. Sporočilnost in plemenitost zvoka sta potem zaznamovali izvedbo Sonate v a duru op.69 Ludwiga van Beethovna. Glasbenika sta pristopila k romantičnemu velikanu s klasično čistostjo klavirskega prijema in pojočim tonom violončela, z uravnoteženostjo in kvaliteto zvoka, ki odražata izkušnjo in muzikaličnost podkovanih mojstrov.

Izrazito različne stilne zahteve izbranih skladb so ovrednotile interpretativne sposobnosti dua in njuno profesionalno obvladanje snovi. Priredba Chopinove Etide op.25 št.7 je s

spevnim vodenjem melodije zazvenela kot samospev, nato sta izvajalca fascinirala občinstvo s čisto drugačnim glasbenim poglavjem izvirnih, moderne Debussyjeve Sonate z eksotičnimi prizvoki. Glasbenika sta ob koncu učinkovito podrla mejo resne glasbe s postankom v argentinski literaturi, pri strastnih in nostalgичnih tonih skladb Bragata in Piazzolle. Navdušeni publiku je duo podaril še »sladkorček« kot je sentimentalni Elgarjev Ljubezenski pozdrav. Zanimiv koncert je potekal s podporo slovenskega Ministrstva za zunanje zadeve in Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu.

Koncerti festivala Adriatic se bodo nadaljevali na celotnem pokrajinskem teritoriju, s sodelovanjem in stalno prisotnostjo prostovoljcev Fundacije Luchetta-D'Angelo-Ota-Hrovatin. Danes ob 17.30 bo v kulturnem centru Millo v Miljah posvet z naslovom »Glasba: dejavniki afinitete med narodi in kulturami«. V četrtek se bo festival preselil v Boljunec s koncertom kvarteta Gorni Kramer, v soboto pa bo devinska cerkev Svetega Duha gostila večer baročne glasbe s hrvaškim duom čembalov. Vstop je prost.

ROP

Violončelist Miloš Mlejnik in pianist Erwin Kropfitsch sta poskrbela za eleganten začetek festivala, ki po zasnovi ne zaobjema samo različne narodnosti, temveč tudi različne glasbene zvrsti

NEAPELJ - Bertolaso po petih urah dosegel dogovor z župani in predstavniki prebivalcev

V Chiaianu 24 ur »premirja« in začetek analiz za odlagališče

Notranji minister Maroni proti uporabi vojske za zaščito izbranih odlagališč

RIM - Po peturnem sestanku je vladni podsekretar Guido Betolaso dosegel z lokalnimi upravitelji Chiaiana in okoliških občin sporazum, ki je nekoliko sprostil naelektreno ozračje zaradi napovedanega odprtja odlagališča odpadkov v Chiaianu, severovzhodnem predmestju Neaplja. Po dogovoru, ki predvideva 24-urno »premirje« za pomiritev duhov, bodo danes ob sedmih v odlagališče, ki se nahaja v kamnolomu, prišli tehniki, ki bodo izvedli analize o možnostih odprtja tega odlagališča. Za dokončanje njihovega dela bo potrebno dvajset dni, nato pa se bodo pogajanja med Bertolasom in župani nadaljevala. Včerajšnji dogovor so potrdili tudi prebivalci na včerajšnji skupščini, kar pomeni, da tehnikov ne bodo ovirali pri delu. Še več, pristali so tudi na vzpostavitev tehničnega omizja z izvedenci agencije za okolje in drugimi strokovnjaki, ki so jih imenovala lokalne skupnosti, sodelovalo pa bo tudi pet prebivalcev.

Po petkovem in sobotnem nasilju med protestniki in policijo so policisti včeraj odšli z ulic, prebivalci pa so pozdravili nove vladne poteze za končanje krize z odpadki. Vlada je namreč v nedeljo sprejela načrte za sodelovanje z lokalnimi upravami, kar je sicer zahtevala tudi opozicija. Predstavnica prebivalcev Chianiana Palma Di Maro je pohvalila načrte za sodelovanje in poudarila, da Chianiano »mora in želi sodelovati z vlado«. Sile javnega reda kljub premirju ne bodo zapustile območja, medtem ko je notranji minister Roberto Maroni včeraj izključil možnost uporabe vojske. »Ne strinjam se z uporabo vojakov za zagotavljanje javnega reda. Primer uporabe vojske na Siciliji je bil drugačen, v Kampaniji pa so policija in sile javnega reda sposobne zagotavljati red,« je ocenil minister.

Da se je potrebno čim bolj izogibati uporabe sile, je prepričan tudi vodja Demokratske stranke Walter Veltroni. Po njegovem prepričanju je problem rešljiv z odgovornim ravnanjem vseh strani. »Toda za dokončno rešitev je treba preseči tisto, kar je glavna tema vseh ideoloških pristopov: vztrajati pri ne, ker stvar zadeva mene in moj vrt,« je dodal Veltroni. Za sekretarja Demokratske stranke je nedvomno, da je treba zakone spoštovati, vendar je treba tudi čim bolj omejevati uporabo sile pri zatiranju protestov. »Ni mogoče, da se emergenca z odpadki nadaljuje zaradi nasprotovanja odločitvam, ki jih sprejmejo pristojne oblasti,« je dejal Veltroni.

O jezi prebivalcev Chiaiana, kjer je včeraj zavladalo 24-urno »premirje«, pričajo tudi taki napisi

ANSA

DOLINA AOSTA - Avtonomisti zmagali na deželni volitvah

Union valdôtaine ostaja trdno za deželnim krmilom

AOSTA - Avtonomistična koalicija z Union valdôtain na čelu je premočno zmagala na deželnih volitvah, ki so bile to nedeljo v Dolini Aoste. Avtonomistična koalicija je skupno prejela 61,95% glasov, in sicer lista Union valdôtaine 44,39%, lista Stella alpina 11,39% ter lista Fédération autonomiste 6,17% glasov. Skupno bo koalicija imela 23 od 35 sedežev, 2 manj kot v dosedanjem deželnem svetu.

Na drugo mesto se je uvrstila progresistično-avtonomistična koalicija, ki je skupno zbrala 27,40% glasov, in sicer lista Demokratske stranke 9,31%, lista Arcobaleno Valée d'Aoste 5,61% ter lista Valée d'Aoste Vive 12,48% glasov. Skupno bo ta koalicija razpolagala z 8 sedeži, 1 več kot doslej. Na tretjem mestu pa je Ljudstvo svobode, ki je doseglo 10,65% glasov in bo imelo 4 sedeže, 1 več kot doslej.

Vodstvo Union valdôtaine se volilnih rezultatov zelo veseli, saj je stranka v zadnjih letih doživela dva razkola. To dejstvo je prišlo močno do izraza na nedavnih parlamentarnih volitvah, ko je avtonomistom uspelo izvoliti svojega predstavnika le v senat, ne pa v poslansko zbornico, kjer je prevladala progresistično-avtonomistična koalicija.

V skladu z deželnim statutom bo deželni svet izvolil nov odbor in tudi novega predsednika. Eden izmed kandidatov je dosedanjí predsednik Luciano Caveri, drugi pa je bivši senator Augusto Rollandin, ki je po številu preferenc prekosil Caverija, saj jih je zbral 13.836, medtem ko jih je Caveri 2.770.

Dosedanji predsednik deželne vlade Doline Aoste Luciano Caveri

LAIČNOST DRŽAVE - Odzivi v DS in v katoliških krogih

D'Alema sprožil debato o povezavi med Cerkvijo in desnosredinsko oblastjo

SALERNO, RIM - Massimo D'Alema je v nedeljo, dan pred zasедanjem škofovske konference, na poletni šoli sklada Italianieuropei (kateremu predseduje) govoril o morebitni tesnejši povezavi med Cerkvijo in desnosredinsko vlado. Podčrtal je pomembnost odprtega dialoga med laiki in katoličani, obenem pa opozoril na »nevarnost koalicije med Cerkvijo in oblastjo, ki je v preteklosti povzročila mnogo gorja«. Njegove izjave so sprožile debato, zlasti v okviru Demokratske stranke.

D'Alema je dejal, da je katoliška vera v Italiji zaradi propada velikih ideologij pridobila večjo težo v družbi. V zadnjih letih je ta dejavnik bolj izkoristila desnica in D'Alema ni prikrival zaskrbljenosti, da bi se cerkveni krogi opredelili za eno politično opcijo, kot se npr. dogaja v ZDA. Spomnil je sicer, da je KD v 50 letih vladanja vedno zagotovila laičnost države, danes pa je po njegovem nevarno, da zaidejo katoliški volivci v nekakšen fundamentalizem: »Verniki naj obdržijo pravico do izbi-

MASSIMO D'ALEMA

ranja v pluralizmu in naj se ne omejuje na ortodoksijo». »Cerkev ima pred seboj skušnjava pakta z oblastjo, ki bi vernike usmeril na eno politično stran, v zameno pa bi dobila zakonsko zaščito vrednot, kot sta nasprotovanje splavu in umetnemu pojlojevanju. S tem bi pogojevali življenje vseh in ogrozili laičnost države,« je povedal bivši minister za zunanje zadeve, ki je spomnil, da se je moral Janez Pavel II. opravičevati za gorje iz časov, ko je bila Cerkev na oblasti.

V dnevniku Corriere della sera je

D'Alema odgovoril Giuseppe Fiorini, vodni predstavnik katoliške struje v DS. Opozoril je, da je Severna liga stranka, ki se oddaljuje od vrednot katoliške tradicije. »Katoličanov je v novi vladi malo, katoliški volivci pa sploh niso homogene skupina, saj so tudi tokrat volili zelo različno: DS ni izgubila glasov med vernimi volivci,« je prepričan Fiorini. Oglasila se je tudi Rosy Bindi, ki meni, da je treba nevarnost, o kateri govori D'Alema, preprečiti s krepitvijo katoličanov v vrstah DS. Tednik Famiglia cristiana je pisal, da je Berlusconijska vlada najmanj katoliško obarvana vlada doslej, saj med ministri ni vidnih katoliških predstavnikov.

Predsednik škofovske konference Angelo Bagnasco je dejal, da Cerkev noče vsiljevati državljanom svoje morale, temveč da podpira temeljne vrednote, ki definirajo osebnost. V istem govoru je pozval »javne oblasti«, naj učinkovito in previdno odgovorijo vse večji potrebi po varnosti s strani državljanov.

DRUŽBA - Klavrna zgodba Sicilijanke 82-krat neuspešno tožila nasilnega bivšega moža

TURIN - Ženska s Sicilije je kar 82-krat tožila bivšega moža zaradi nasilja in preganjanja, večkrat je morala tudi v bolnišnico. Bivši jo je enkrat celo povozil, pa ga policija ni zaprla. Ženska se je zdaj postavila proti državi: "Ko me bo ubil, boste za to krivi vi," je izjavila za časnik La Stampa. Sodniki so moškega večkrat obsodili, a nikoli pravnomočno. Pinuccia je danes stara 37 let, njeni sinovi pa 22, 20 in 14.

Obupana Pinuccia Filetti se je morala prejšnji teden, kot je dejala za omenjeni časopis, dokončno zapreti v stanovanje, ker naj bi ji bivši mož tokrat grozil, da jo bo ubil, ko bo prvič odšla od doma. Njuna zgodba se je začela pri 14 letih, ko je mladi par zbežal od doma, ker njuni družini nista odobraval prezgodnje zveze. Dvanajst mesecev kasneje je Pinuccia že pričakovala prvega otroka.

"Da gre za agresivnega človeka, sem ugotovila že zgodaj. Odrival me je, nenehno zmerjal, hotel me je udoma-

Italijanski škofi proti novim getom

RIM - V poročilu, s katerim je včeraj uvedel 58. skupščino italijanske škofovske konference (CEI), je njen predsednik, kardinal Angelo Bagnasco, na italijansko vlado naslovil vrsto pozivov. Opozoril jo je, naj centrov za nezakonite priseljence (tako imenovane CPT) ne spreminja v novodobne gete. Tujcem, ki pridejo v Italijo, naj država raje ponudi poseben »državniški pakt«, jasen seznam pravic in dolžnosti. Dobra in učinkovita politika bi po kardinalovih besedah morala v najkrajšem času rešiti najbolj pereče probleme italijanske družbe: tako naj bi npr. končno odpravila kupne smeti Kampaniji, pa tudi naj bi vrnila kupno moč delavcem in upoko-jencem. Bagnasco je poleg tega opozoril na nevarnost, ki jo s seboj prinaša digitalni televizijski sistem: strokovnjaki opozarjajo, da bi nova digitalna tržišča lahko privabila predvsem pornografsko industrijo.

Oče z rezilom ranil istospolno nagnjenega sina

PALERMO - Karabinjerji so v palermški četrti Brancaccio aretirali 53-letnega moškega pod obtožbo, da je z nožem ranil 18-letnega sina, in sicer zato, ker ni prenašal njegovih istospolnih nagnjenj. Krvavi dogodek se je pripetil v soboto zvečer, a zanj se je razvedelo šele včeraj. Alessandro - tako je mladeniču ime - se je pripravljaj, da bi šel zvečer pohajati s prijatelji, ko ga je oče napadel, verjetno misleč, da se gre prostituirat. »A to ni res,« je včeraj dejal fant. »Odkar sem pred letom dni zaupal mami, da sem homoseksualec, je moje življenje pravi pekel. Oče me nenehno obtožuje, da mu delam sramoto,« je pristavil. Ranjenemu Alessandru so nudili zdravniško nego v palermški bolnišnici, kjer so mu napovedali osem dni zdravljenja.

Ustrelil in ubil vlomilca

FIRENCE - V noči na ponedeljek je lastnik večje vile v kraju Galleno, 47-letni podjetnik Simone Barontini, zalotil tata na svojem domu in nanj streljal: trije ali štirje strelji pa so bili neznanemu vlomilcu (pri sebi ni imel dokumentov) usodni. Barontini je agentom povedal, da je vlomilca zasacil na notranjem stopnišču. Izpod žimnice je potegnil svoj revolver 357 magnum (zanj je imel redno dovoljenje) in po krajšem prerivanju začel streljati nanj. V vili, ki je precej osamljena in jo obkroža trimetrška mreža z bodečo žico, so spali podjetnikova družina in nekateri gosti, ki pa jih hrupno dogajanje ni predramilo. Tatovi so pred leti že obiskali Barontinijev dom. Podjetnika sedaj dolžijo umora.

EVROPSKA UNIJA - Na srečanju zunanjih ministrov v Bruslju

Potrjena izhodišča za pogajanja z Rusijo

Rupel: EU govori v en glas, upam, da nas bo slišalo sočutno uho na drugi stran

BRUSELJ - Zunanji ministri EU so včeraj v Bruslju potrdili izhodišča za pogajanja o novem partnerstvu z Rusijo. "Pogajanja se lahko začnejo," je novico novinarjem v Bruslju sporočil vodja slovenske diplomacije Dimitrij Rupel, ki je vodil zasedanje. "Na naši strani želimo govoriti v en glas in upam, da nas bo slišalo sočutno uho na drugi strani," je poudaril. EU je tako po skoraj dveh letih zapletov - najprej predvsem zaradi Poljske, nato zaradi Litve - končno dosegla dogovor o začetku pogajanj z Rusijo, ki naj bi bil na najvišji ravni potrjen na vrhu EU in Rusije konec junija v Sibiriji. "Sprejeli smo mandat za pogajanja o novem okvirnem sporazumu med EU in Rusijo, pogajanja se lahko začnejo. Začela se bodo po vseh predvidevanjih na vrhu EU in Rusije," je sporočil minister Rupel.

Minister je ob tem poudaril, da je slovensko predsedstvo v zadnjih dveh mesecih vložilo velikanske napore na najvišji ravni z namenom, da premosti ovire in da po skoraj dveletnem zastoju potrdi pogajalski mandat. V dolgotrajnih pogajanjih so mnoge države članice izrazile svoje skrb, ki pa so bile vse ustrezno naslovljene v pogajalskem mandatu in v priloženih aneksih, je pojasnil.

Maja je Rupel v prizadevanjih za rešitev, sprejemljivo za vseh 27 članic, odpoštoval v Litvo. "S kolegi sem imel zapletena pogajanja o njihovih skrbih in interesih, a stvar je končana in lahko smo zelo zadovoljni z doseženim," je ocenil. Minister se je tedaj z litovskim kolegom dogovoril o nekaterih dopolnitvah prejšnjega besedila, ki pa niso del samega besedila, temveč so vključene v dokumente, ki spremljajo mandat. Te dopolnitve med drugim vključujejo enostransko izjavo Litve o pojasnjevanju ozadja nekaterih zgodovinskih dogodkov in priložnost o zamrznjenih konfliktih v Gruziji in v Moldaviji.

Obstaja skupno razumevanje, da ta priloga ne dodaja novih pogojev mandatu, je opozoril minister in ocenil, da bi lahko pogajanja trajala eno leto, ratifikacija pa nato še eno leto. "To ne bo kakšna hitra rešitev," je poudaril. Podobno je v odzivu na odločitev v Bruslju dejal predsednik zunanje političnega odbora spodnjega doma ruskega parlamenta, dume, Konstantin Kosačov. "Ne verjamem, da obstaja najmanjša možnost za podpis sporazuma bodisi konec novembra letos ali celo konec novembra prihodnje leto," je poudaril Kosačov, ki je sicer pozdravil potrditev izhodišča za pogajanja.

V okviru pogajanj z Rusijo, v katerih si želi EU predvsem zagotoviti zanesljivo oskrbo z energijo, bi po ministrovih besedah morali razjasniti vse probleme, ki obstajajo med EU in Rusijo. Kompromis z Litvo je kompromis vseh, vsi so razumeli, da so ta pogajanja zelo pomembna, da moramo najti formulacije, ki bodo zadovoljile vse, je poudaril minister. O navedbah, da EU ne želi razjeziti Rusije še pred začetkom pogajanj in da zato zahtev Litve in drugih držav ni vključila v mandat, pa je Rupel dejal: "Ne želimo razburiti Rusije niti nobene od držav članic. To je naše besedilo in jasno je, da želimo najti skupni jezik. Na naši strani želimo govoriti v en glas in upam, da nas bo slišalo sočutno uho na drugi strani," je ponazoril.

Novi ruski predsednik Dmitrij Medvedev je za prvo pot na tuje izbral Kitajsko. Na vprašanje, kaj to pove o pomenu strateškega partnerstva z EU za Rusijo, je Rupel odgovoril, da imata EU in Rusija sistematičen okvir za srečanja. "Kitajska je zelo pomembna država in predsednik ima vse razloge, da gre tja," je menil Rupel. EU in Rusija imata sicer po ministrovih besedah sistematične okvire za srečanja, konec junija bo tudi vrh EU in Rusije v Sibiriji.

Namestnik ruskega zunanjega ministra Aleksander Gruško je sicer v odzivu na dogajanje v Bruslju poudaril, da je Rusija že dolgo čakala na to odločitev in da pričakuje "resna in profesionalna pogajanja brez prizadevanj, da bi pogajanja spodkopali s poudarjanjem vprašanj, ki nimajo povezave z odnosi med EU in Rusijo". Izpostavil je tudi, da je Rusija potrpežljivo čakala na soglasje v EU in da ni izvajala pritiska nad sedemindvajseterico. (STA)

Zunanja ministra Slovenije Rupel in Italije Frattini na srečanju v Bruslju

ANSA

LIBANON - Po posredovanju Arabske lige

V 20. poskusu vendarle izvolili predsednika države

BEJRUT - Libanonski parlament je v nedeljo v 20. poskusu izvolil predsednika države. Položaj je v skladu z dogovorom zasedel poveljnik vojske, general Michel Suleiman. Libanon, ki je bil brez predsednika od novembra lani, je z izvolitvijo Suleimana storil prvi korak na poti h končanju krize v državi.

Izvolitev Suleimana je postala mogoča, potem ko sta libanonska prozahodna vlada in opozicija pod vodstvom šiitskega gibanja Hezbolah po petih dneh pogajanj v sredo v Katarju dosegli dogovor o končanju politične krize, ki je državo pestila 18 mesecev in jo pahnila na rob vojne. Kot je povedal predsednik parlamenta in eden izmed vodij opozicije Nabih Berri, je Suleiman prejel 118 glasov poslancev in "razglašam ga za predsednika Libanona". Glasovanja se je udeležilo 127 poslancev, med katerimi jih je šest oddalo prazne glasovnice. Eden je glasoval za umorjenega nekdanjega premiera Rafika Haririja in vrsto drugih od leta 2005 v Libanonu ubitih politikov.

PRESEDNIK MICHEL SULEIMAN

ANSA

Eden je glasoval za nekdanjega poslanca Jeana Obeida, eden pa za člana parlamentarne večine Nassiba Lahouda. Izvolitev novega predsednika so na ulicah Bejruta pozdravili s streli, s katerimi so prebivalci izražali zadovoljstvo.

Zasedanje parlamenta je trajalo okoli pol ure, Berri pa je nato odšel po Suleimana, ki je nato v parlamentu tudi prisegel. 59-letni Suleiman je bil od leta 1998 na čelu vojske, sedaj pa naj bi zasedel predsedniški stolček, ki je bil izprazen od novembra 2007, ko je mandat

EU - Ministri priznali zamude na Kosovu

Srbiji poziv, naj čim prej sestavi proevropsko vlado

BRUSELJ - Zunanji ministri EU so včeraj v Bruslju priznali, da bo pri prehodu z misije ZN Unmik na misijo Eulex na Kosovu zaradi tehničnih in pravnih sporov prišlo do zamud. Eulex gre naprej, morda bodo manjše zamude, a nič dramatičnega, je ocenil vodja slovenske diplomacije Dimitrij Rupel, ki je vodil zasedanje. Tudi francoski zunanji minister Bernard Kouchner je priznal, da so pri vzpostavljanju misije Eulex zamude, italijanski obrambni minister Ignazio La Russa je povedal, da so ministri govorili o možnosti prehoda z ene misije na drugo jeseni, visoki zunanjepolitični predstavnik EU Javier Solana pa je rekel, da je treba počakati, kako se bodo stvari razvile.

Načrtovanje misije Eulex, tudi glede predaje pooblastil z Unmika na Eulex, poteka in razmere bomo spremljali in ocenjevali v skladu s spremembami v političnem in strateškem kontekstu, je povedal Solana. Misija bi morala v skladu z načrti začeti delovati sredi junija, ko začne veljati tudi ustava Kosova. Eulex naj bi bil v bistvu na Kosovu, ko bo nova ustava začela veljati, je ob prihodu na zasedanje povedal Rupel. No-

va ustava sicer ne predvideva delovanja Unmika na Kosovu, medtem ko Rusija in Srbija trdita, da resolucija 1244, na podlagi katere je na Kosovu Unmik, ne predvideva delovanja Eulexa.

V Bruslju je bil včeraj tudi srbski zunanji minister Vuk Jeremić, ki se je srečal z Ruplom in Solano. Ministri so Srbijo v sklopih pozvali k hitremu oblikovanju proevropske vlade ter jo spodbudili z obljubo, da bo v tem primeru in v primeru spoštovanja določenih pogojev hitro napredovala na poti v EU, dobila naj bi tudi status kandidatke. "V Srbiji bi želeli videti proevropsko vlado," je odgovoril minister Rupel na vprašanje, kakšna vlada bi bila za EU "dobra vlada" in bi jo prepričala, da si Srbija služi napredek na poti v EU. Minister Rupel je sicer po srečanju z Jeremićem povedal, da so zamisli o oblikovanju nove vlade, ki jih je predstavil, realne. Cilj proevropskih sil, ki so zmagale na predčnih parlamentarnih volitvah v Srbiji, je oblikovati vlado skupaj s srbskimi socialisti, stranko nekdanjega srbskega predsednika Slobodana Miloševića.

Janša: Gorbačov prispeval

k preporodu Evrope

BRUSELJ - Slovenski premier in predsednik Evropskega sveta Janez Janša je v Evropskem parlamentu Mihailu Gorbačovu, zadnjemu predsedniku Sovjetske zveze, izročil posebno nagrado Energy Globe Award (EGA) 2008 za življenjsko delo. Gorbačov je po njegovih besedah "prispeval k najpomembnejši pozitivni spremembi v Evropi v zadnjem stoletju". Politična filozofija Gorbačova je poznana kot "perestrojka" in "glasnost", ob tem pa je novo zgodovinsko evropsko arhitekturo poimenoval tudi "evropska hiša" - in danes ga pozdravljamo v tej "hiši Evrope", je nadaljeval slovenski premier. Premier je zaključil z besedami Gorbačova: Vsi smo potniki na ladji 'Zemlja' in ne moremo dovoliti, da jo uničimo. Ne bo nove, druge Noetove barke.

Vodja Kuomintanga začel

zgodovinski obisk Kitajske

PEKING - Vodja tajvanske vladajoče nacionalistične stranke (Kuomintang) Wu Poh-hsiung je včeraj prispeval na zgodovinski obisk na Kitajsko. 16-članska delegacija Kuomintanga je obisk začela v mestu Nanjing, Wu pa se bo v sredo srečal s kitajskim predsednikom Hu Jintao. To bo srečanje na najvišji ravni med tekmece v Tajvanski ožini po več kot 60 letih, do njega pa prihaja, ko se Tajvan in Kitajska pripravljata na obnovo neposrednih pogovorov, ki sta jih prekinila pred več kot desetletjem. Do nagle ovolitve odnosov je prišlo po nedavni menjavi oblasti na Tajvanu. Wu je sploh prvi vodja Kuomintanga s Tajvana, ki je obiskal Kitajsko.

Na prizadetih območjih

v Mjanmaru potrdili ustavo

YANGON - Volivci na območjih v Mjanmaru, ki jih je v začetku meseca prizadel tropski ciklon Nargis, so v soboto po poročanju državnih medijev z veliko večino potrdili novo ustavo. Podprlo naj bi jo skoraj 93 odstotkov volivcev na prizadetih območjih. Sobotni referendum sicer ni imel večjega pomena, saj so volivci v večjem delu države že na referendumu 10. maja podprli dokument. Takrat naj bi bila podpora 92,48-odstotna ob 98-odstotni volilni udeležbi. Zaradi ciklona pa so mjanmarske oblasti glasovanje na prizadetih območjih preložile na minulo soboto. (STA)

VESOLJE - Pomagalo naj bi razkriti skrivnost o vodi na tem planetu

Ameriško vesoljsko plovilo uspešno pristalo na Marsu

WASHINGTON - Na Marsu je v nedeljo ob navdušenju znanstvenikov, ki so dogodek spremljali na Zemlji, uspešno pristalo ameriško vesoljsko plovilo Mars Phoenix Lander. Plovilo z robotsko roko je pristalo na območju mrzlega severnega pola Marsa, so povedali Nasoni znanstveniki, ki upajo, da jim bo tokrat uspelo razkriti skrivnost glede vode na tem planetu.

"Phoenix je pristal," je povedal predstavnik Nase, potem ko je bil potrjen pristanek plovila. Mars Phoenix Lander je uspešno odprl padalo in se ustavil, potem ko je do Marsa potoval s hitrostjo 20.400 kilometrov na uro. Glede na to, da je polarno območje na Marsu občutljivo na podobne spremembe, kot so letni časi na Zemlji, znanstveniki raziskujejo, ali obstaja mesto, kjer se območje segreje in spremeni v prst, ki je bogata z vodo in v kateri se nahajajo organski minerali, ki omogočajo življenje.

420 milijonov ameriških dolarjev vredno plovilo je zasnovano tako, da bo znanstvenikom pomagalo oceniti, ali so bili pogoji na polarnem območju na Marsu kadarkoli naklonjeni življenju mikroorganizmov. Opremljeno je s fotoaparatom in robotsko roko, ki lahko koplje do globine enega metra, segreje najdene vzorce in išče molekule ogljika in vodika, elementov, nujno potrebnih za življenje.

"Mislimo, da so vsaj v določenem obdobju na Marsu obstajali organizmi," je povedal glavni raziskovalec pri projektu Phoenix Peter Smith in ob tem dodal, da bi prisotnost tekoče vode in organizmov pomenila, da je to območje primerno za življenje. Ekipo pa obenem skrbi visoko tveganje, ki spremlja projekt, saj je od leta 1960, ko so Rusi na Mars poslali prvo plovilo, propadlo približno 50 odstotkov vseh odprav.

Posnetek Marsovih tal

ANSA

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - v četrtek

Moj Kras s Primožem Fortejem na prostem v kamnolomu v Repniču

Produkcija Slovenskega stalnega gledališča Moj Kras, ki je nastala v sezoni 2005/06, bo v četrtek ponovno živela v novi preobleki, saj se bo z odra gledališča selila na odprto lokacijo, in sicer v zanimiv ambientalni okvir kamnoloma v Repniču. Izredna ponovitev je nastala s sodelovanjem občine Zgonik v okviru občinskega praznika. Moj Kras je roman, ki ga je Slapater označil kot »lirično avtobiografijo«. Napisal ga je v obliki svojevrstnega dnevnika, zbirke vtisov in pripo-

vedi, v katerih govori o svoji rasti v tržaškem okolju. Ostrina kraške planote in problematike večkulturnega mesta obarvajo literarno delo, ki sodi med najbolj zanimiva in pomembna italijanska knjižna dela 20.stoletja. Moj Kras je eksistencialna zgodba o človeku, njegovi navezanosti in spornem odnosu do rodnega, nemirnega obmejnega kraja. Burja, morje, polje, gozdovi a tudi krčma v starem mestu, vtisi in osebe, ki govorijo tržaško slovensko in italijansko narečje, tvorijo

vsebino temeljnega dela tržaške književnosti, v katerem notranje vibracije in razdvojena identiteta glavnega lika odpirajo aktualna vprašanja o bivanju v našem prostoru. Režija Marka Sosiča upošteva intimistično razsežnost teksta z uporabo monodramske izpovedi, katere je protagonist član igralskega jedra SSG Primož Forte. Predstava se bo pričela ob 21.uri. V slučaju slabega vremena bo prestava premeščena na kasnejši termin.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče La Contrada
Marcello D'Orta: »Io speriamo che me la cavo« / režija: Domenico M. Corrado; igra: Maurizio Casagrande. Danes, 25. maja, ob 16.30.

Gledališče Mielà
Kenneth H. Brown: »The Brig« / v priredbi gledališča The Living Theatre in režiji Judithe Malina. V petek, 6. in v soboto, 7. junija, ob 21.30.

SLOVENIJA

NOVA GORICA
Slovensko narodno gledališče Nova Gorica

Jutri, 28., in v soboto, 31. maja, ob 20.30 / Brata Presnjakov: »V vlogi žrtve - Teater absurda v policijski izvedbi«.

LJUBLJANA
SNG Drama Ljubljana
Veliki oder

Jutri, 28. maja, ob 19.30 / Ivan Cankar: »Romantične duše«.

V četrtek, 29. maja, ob 17.00 / Andrej Hienig: »Osvajalec

Mala drama
Danes, 27., in v četrtek, 29. maja, ob 20.00 / v produkciji SNG Drame Ljubljana in Maske Ljubljana: »Slovenec Slovenca gori postavi«.

Jutri, 28. maja, ob 20.00 / Brian Friel: »Jaltska igra - Poigra«.

V petek, 30., in v soboto, 31. maja, ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje po deželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

Mestno gledališče ljubljansko
Danes, 27. maja, ob 20.00 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

Jutri, 28. maja, ob 20.00 / Vladimir Nabokov: »Lolita« (zadnjič v sezoni).

V četrtek, 29. maja, ob 20.00 / J. B. P. Moliere: »Ljudomrznik«.

V petek, 30. maja, ob 20.00 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

V soboto, 31. maja, ob 20.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na stehi«.

Mala scena MGL
Danes, 27. maja, ob 20.00 / Tom Stoppard: »Rozenkranc in Gildesntern sta mrtva«.

Jutri, 28. maja, ob 20.00 / Jose Sanchis Sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino«.

V četrtek, 29., in v petek, 30. maja, ob

20.00 / James Prideaux: »Gospodinja«. V soboto, 31. maja, ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«. **Šentjakobsko gledališče**
D. Alfrevič, D. Srhoj: »Trg žabjih dlak« / v ponedeljek, 26., v sredo, 28., in v petek, 30. maja, ob 19.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Verdi
Giacomo Puccini: »La rondine« / od srede, 4., do petka, 6. junija, ob 20.30, v soboto, 7. junija, ob 17.00, v nedeljo, 8. junija, ob 16.00, v torek, 10., in v sredo, 11. junija, ob 20.30.

Gledališče Rossetti
Andrew Lloyd Webber: »Cats« / jutri, 28. maja, ob 20.30, v četrtek, 29. maja, ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 30. maja, ob 20.30, v soboto, 31. maja, ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 1. junija, ob 16.00 in ob 20.30.

Diavolo Dance Theatre Los Angeles:
»Dreamcatcher« / v soboto, 7., in v nedeljo, 8. junija, ob 20.30

BOLJUNEC
Gledališče Franceta Prešerna
V četrtek, 29. maja, ob 20.30 / koncert: Gorni Kramer Quartet in Martina Ferri.

KRMIN
V petek, 6. junija, ob 21. uri / koncert na placu: nastopata Tinkara (Slo) in Massimo Bubola (I). Vstop prost.

CODROIPO
Villa Manin
V nedeljo, 8. junija, / koncert Marka Knopflerja.
V torek, 10. junija, ob 21.30 / nastopa Joe Satriani.

SLOVENIJA

SEŽANA
Kosovelov dom
V četrtek, 29. maja, ob 19.00 / letni koncert Glasbene šole Sežana.

KOSTANJEVICA
Dvorana Frančiškanskega samostana
Danes, 27. maja, ob 20. uri / koncert violončelista Aleksandra Sluge in pianista Carla Corazze.

V torek, 3. junija, ob 20. uri / nastopa Anže Vrabec - klavir.

Samostanska cerkev Gospodovega oznanjenja

V torek, 10. junija, ob 20. uri / koncert

vokalne skupine Vinika pod vodstvom Franka Žgavca.

LJUBLJANA
Cankarjev dom
Jutri, 28. maja, ob 20. uri / v Gallusovi dvorani Orkester romanske Švice, dirigent Marek janowski, solistka Julia Fischer (violina).

V četrtek, 29., in v petek, 30. maja, ob 16.30 / v Gallusovi dvorani Orkester slovenske filharmonije, dirigent George Pehlivanian, solistka Bernarda Fink (mezzosopran).

Danes, 27. maja, ob 20.30 / v Klubu CD koncert bobnarja Tima Daisya in saksofonista Kena Vandermarka (Chicago - ZDA).

V soboto, 31. maja, ob 20.00 / v dvorani Slovenske filharmonije Letni koncert APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani.

V torek, 3. junija, ob 20.30 / v Klubu CD koncert saksofonskega kvarteta The Tiptons (Seattle - New York).

V torek, 10. junija, ob 20.00 / v Gallusovi dvorani Mednarodni večer šansonov »La Vie en Rose«. Nastopajo: iz Slovenije Marko Boh, Čompe, Miljask, Zoran Predin, Vesna Zornik in Mia Znidarič, iz Avstralije Kate Hosking, iz hrvaške Arsen Dedič in Oliver Dragojevič, iz Rusije Aleksander in Irina Guščin ter iz Francije Mouron. Instrumentalna spremljava: Cafe Teater Band pod vodstvom Jake Puciharja. Večer bosta povezovala Vita Mavrič in Boris Kobal.

Križanke
Danes, 27. maja, ob 21.00 / koncert skupin Zabljujena generacije, Niet in Jani Kovačič.
Jutri, 28. maja, ob 21.00 / koncert skupin Katalena (Slo) in Orchestra Baobab (Senegal).

V petek, 30. maja, ob 20.30 / Oliver Dragojevič & Klapa Bonaca.

V torek, 3. junija, ob 21.00 / Darja Švajger z Big Bandom in simfoniki RTV Slovenija.

Mediapark Cvetličarna

V četrtek, 5. junija, ob 21.00 / koncert skupine Krug (tribute to EKV).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
V Narodnem domu (Ul. Filzi 14) b0 do 30. maja na ogled razstava o operni pevkii Gabrijeli Mrak z urnikom: danes

in v četrtek od 16. do 18. ure, v sredo in v petek od 16. do 18. ure.
Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), na ogled je likovna razstava Emme Malina Marinelli.

V **Trgovinski zbornici** je na ogled razstava slik o Somaliji.
Na **tržaški fakulteti za ekonomijo** bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

V **Državni knjižnici** (Largo Papa Giovanni XXIII, 6) je do 25. junija na ogled fotografska razstava »1958 - 2008. Ospedale Santorio, 50 anni di storia«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 10. do 13. ure. Vstop prost.

ŠKEDENJ
Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE
V **Bambičevi galeriji** (Proseška ulica 131) bo do 13. junija na ogled razstava slik Brune Daus »Onstran barve: eksperimentiranje poteka vzdolž niti«. Urnik: od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN
Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra, z urnikom: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

DEVIN
Na **Devinskem gradu** bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

GORICA
ČEZMEJNA RAZSTAVA slikarja Franceta Slaneta v organizaciji Kulturnega doma v Gorici in galerije Artes iz Nove Gorice bo na ogled do 30. maja v galeriji Artes v Novi Gorici (Ul. Gradnikove brigade 6) in v Galeriji Kulturnega doma v Gorici (Ul. I. Brass 20). Urnik: v Galeriji Kulturnega doma od ponedeljka do petka od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami; v galeriji Artes v Novi Gorici pa ob delavnikih od 9. do 12.30 in od 15. do 19. ure.
Kulturni center Lojze Bratuž: / do 30. junija, bo ob prireditvah ali po dome-ni na ogled razstava z naslovom »Negovan Nemec, 20 let pozneje«.

Palaca Attems-Petzenstein / do 30. avgusta bo na ogled razstava »Josef Maria Auchentaller (1865-1949) - Un secessionista ai confini dell'Impero«. Urnik: od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

V **dvorani deželnih stanov goriškega gradu** je na ogled razstava dragocenih tiskovin 18. stoletja z naslovom Gorica in Furlanija med Benetkami in Dunajem; do 31. avgusta med 9.30 in 13. ter med 15. in 19.30, razen ponedeljka.

V **Fundaciji Goriške hranilnice v Ul. Carducci 2** je na ogled razstava z naslovom Lepote Benetk - Slike iz osemnajstega stoletja iz zasebnih zbirk; do 27. julija od torka do nedelje med 10. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto; informacije na tel. 422-410886.

V **Državni posoški knjižnici** bo 31. maja na ogled razstava »I sogni di Arturo Nathan« (izbrana dela od 1922 do 1943).

TRŽIČ
Palazzetto Veneto / do 15. junija bo na ogled razstava »I Cosulich. Una storia per immagini«. Urnik: 16. do 19. ure.

V **ladjedelnici Fincantieri** bo do 30. junija na ogled razstava »100 let ladij v Tržiču«.

RONKE
Razstava fotografij Primoža Breclja z naslovom »Sledi spominov« je na ogled do 29. junija v lokalnu Caffè Trieste na Trgu Oberdan 1 v Ronkah.

ROMANS
V **langobardski dvorani v občinski stavbi** je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro; informacije na tel. 0481-966904.

CODROIPO (VIDEM)
V **Vili Manin** bo do 2. junija na ogled razstava Ericha Hartmanna: »Il Silenzio dei Campi«. Urnik: od torka do petka od 15. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 11. do 19. ure, v ponedeljkih zaprto.

V **Vili Manin** bo do 28. septembra na ogled razstava: »Good & Goods - Spi-

ritualita e confusione di Massa«. Urnik: od torka do petka od 9. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER
Sedež Banke Koper: do konca maja bo razstavljal slike Zvest Apollonio.

PADNA
Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV
Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ
Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

VIPAVA
Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK
Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN
Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA
Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V **Mestni galeriji Nova Gorica** (Trg E. Kardelja 5) bo do 30. maja na ogled razstava z naslovom Lujo Vodopivec Skulpture. Od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure.

V **paviljonu poslovnega centra HIT**, Delpinova 7a v Novi Gorici bo do 27. junija na ogled razstava Bogdana Vrčona.

SOLKANJ
V **Galeriji Tir v KC Mostovni** bo do 30. maja na ogled razstava akademskega slikarja Janeza Zalaznika »Sladke laži in druge nečednosti«. Urnik: od 11. do 15. ure.
V **Galeriji Dimenzija napredka**, na Veliki poti 15, bo do 30. maja, na ogled razstava slikarja Vladimirja Klanjščka z naslovom »Obrobje«.

KANAL
V **Melinkih na št. 5** je na ogled stalna razstave etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC
Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA
Galerija Cankarjevega doma / do 20. julija bo na ogled razstava »Faraonska renesansa - Arhaizem in pomen zgodovine v starem Egiptu«. Na ogled 140 del iz desetih evropskih muzejev. Urnik: ob ponedeljkih od 10. do 15. ure, od torka do sobote od 10. do 20. ure ter ob nedeljah od 11. do 19. ure.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

TRENTA
Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN
Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Videofleš

20.30 Deželni TV dnevnik

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato)

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.25 Dnevnik in vremenska napoved

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana Storie

14.45 Nan.: Incantesimo (i. E. Sylos Labini)

15.15 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Aktualno: Parlament

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.50 Kviz: Alta tensione (vodi Paolo Conti)

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.10 Nad.: Don Zeno - L'uomo di Nomadelfia (It., '07, r. G. Calderone, i. G. Scarpati, I. Briganti)

23.05 Dnevnik

23.10 Aktualno: Porta a porta (vodi B. Vespà)

0.45 Nočni dnevnik

6.15 Aktualno: Dnevnik - Zdravje

6.25 17.20, 19.50 Resničnostni show: X Factor

7.00 Variete: Random (risanke)

9.45 Dok.: In Italia

10.00 Dnevnik - Punto.it

11.00 Variete: Piazza Grande

13.00 Dnevnik, Costume e società in Salute

14.00 Variete: L'Italia sul 2

15.50 Aktualno: Ricomincio da qui

18.05 Dnevnik- kratke vesti, športne vesti, vremenska napoved

19.00 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.25 Žrebanje lota

20.30 Dnevnik

21.05 Resničnostni show: X Factor (S. Ventura, F. Facchinetti, M. Maionchi, Morgan)

23.45 Variete: Scorie

1.00 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.05 Aktualno: La storia siamo noi

9.05 Aktualno: Verba volant

9.15 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.25 Aktualno: Dnevnik - Agritre

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.10 Nan.: Wind at My Back

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved in rubrike

14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, Tgr Neapolis, Flash L.I.S.

15.15 variete: Trebisonda

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.20 Variete: Blob

20.30 Nad.: Un posto al sole

21.05 Aktualno: Ballarò

23.10 Dnevnik - deželne vesti in Primo piano

23.45 Aktualno: Gargantua

0.35 Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik - Pregled tiska, sledi Secondo voi

6.25 Nan.: Kojak

7.30 Nan.: Magnum P.I.

8.30 Nan.: Nash Bridges

9.30 Nan.: Hunter

10.30 Nad.: Bianca

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Nad.: Febbre d'amore

11.50 Nad.: Vivere

12.20 Nan.: Distretto di polizia

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.20 Nan.: Detective Monk

16.20 Film: Bandolero! (western, ZDA, '68, r. A. V. McLaglen, i. J. Stewart, D. Martin)

18.40 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 Dnevnik - vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Aktualno: Attenti al lupo (vodi E. Raspelli)

23.50 Film: Urban Legend (srhljivka, ZDA, '98, r. J. Blanks, i. J. Leto)

1.50 Dnevnik - Pregled tiska

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik - prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Dnevnik - Mattina

8.50 Aktualno: Mattino cinque (vodi Barbara D'Urso in Claudio Bracchino)

10.00 Dnevnik

11.00 Aktualno: Forum (vodi R. Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: Centovetrine

14.45 Aktualno: Uomini e donne

16.15 Resničnostni šov: L'album di Amici

17.00 Film: La forza della vita (dram., ZDA, '02, r. G. Cates, i. A. Gish, A. Reed)

18.50 Kviz: Jackpot

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza

21.10 Nan.: Vita da paparazzo (It., '08, r. P. F. Pingitore, i. L. Crespi)

23.20 Aktualno: Matrix (vodi Enrico Mentana)

6.35 13.40, 17.15 Risanke

9.05 Nan.: Happy Days

10.00 Nan.: Dharma & Greg

10.30 Nan.: Hope & Faith

11.00 Nad.: A casa con i tuoi

11.25 Nan.: Will & Grace

12.15 Aktualno: Secondo voi

12.25 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Studio sport

13.35 Kviz: MotoGp

14.30 Risanke: Simpsonovi

15.00 Nan.: Falcon Beach

15.55 Nan.: H2O

16.25 Nan.: Zoey 101

16.50 Nan.: Lizzie McGuire

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Variete: Candid Camera

19.35 Nan.: Belli dentro

20.05 Nan.: Love Bugs

20.30 Aktualno: RTV - La Tv della realta'

21.10 Variete: Aldo, Giovanni e Giacomo -Pur - Purr - Rid!

22.15 Variete: Mai dire martedì (vodi M. Foresta)

23.55 Film: Thirteen (dram., ZDA, '03, r. C. Hardwick, i. H. Hunter)

2.00 Dnevnik in vremenska napoved in Športne vesti

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.15 17.00 Risanke

8.00 Aktualno: Buongiorno con Teleguattro 2008 - Svetnik dneva, horoskop, pregovor

8.10 Pregled tiska

9.00 Aktualno: Letà non conta

9.30 Formato famiglia

10.35 Nan.: The flying doctors

11.05 15.15 Klasična glasba

12.35 Aktualno: Automobilissima.com

13.30 Aktualno: ... Nel baule dei tempi

14.00 Aktualno: La tv delle libertà

15.15 Dokumentarec o naravi

16.05 Nan.: Lessie

19.00 Aktualno: Alla scoperta dell'Università di Trieste

19.30 Športne vesti

20.00 Debata: Dialogo con ...

20.30 Deželni dnevnik

20.55 Aktualno: In coda al Tg

22.40 Aktualno: Expò

23.02 Vremenska napoved in nočni dnevnik

23.35 Film: Il sogno di ogni donna (triler, '96)

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Punto Tg

9.20 Aktualno: Due minuti un libro

9.30 Aktualno: Le vite degli altri

10.30 Nan.: Il tocco di un angelo

11.30 Aktualno: Matlock

12.30 Dnevnik in športne vesti

13.00 Nan.: Alla conquista del West

14.00 Film: Il tesoro di Vera Cruz (pust., ZDA, '49, r. d. siegel, i. R. Mitchum, J. Greer)

16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi

18.00 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.00 Dnevnik

20.30 1.15 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Resničnostni šov: S.O.S. Tata

23.00 Nan.: Doctor*ology

23.30 Variete: Markette Greatest Hits

0.50 Dnevnik

6.10 Kultura, sledi Odmevi

7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila

7.05 8.05 Dobro jutro

9.10 NA potep po spominu

9.20 16.05 Otroška nanizanka

9.30 Ciciban, dober dan

9.45 18.35Risanka

9.50 Lutkovno igrana nan.

10.05 Igrana nan.: Kako sem videl svet izpod mize

10.25 Zgodbe iz školjke

11.05 Švedska dok. serija: Planet

12.00 Večerni gost (pon.)

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.30 Vroči stol (pon.)

14.25 Obzorja duha (pon.)

15.10 Mostovi - Hidak

15.40 16.20Risana nan.

16.05 Otroška nanizanka - Moj prijatelj Piki Jakob: Medvedja šola 2. del)

16.35 Knjiga mene briga: Stari mojstri - T. Bernhard (pon.)

17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved

17.30 0.30 Pogled od zgoraj: Portret mojstra fotografije Janeza Marenčiča

18.00 Z glavo na zabavo

18.30 Žrebanje astra

18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Kviz: Piramida

21.00 Dok. serija: Angola

22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved

23.00 Dok. serija: Osvobojeni gradimo - Delo osvobaja

0.10 50 let televizije: Tv dnevnik 6.5.1990

1.00 Film: Prigisče dinamita (pon.)

6.30 2.50 Zabavni infokanal

7.00 Infokanal

8.00 Oddaja o modi: Bleščica (pon.)

8.30 50 let televizije

8.55 Seja Državnega Zbora

18.00 Dnevnik Tv Maribor - Slovenija Danes

18.25 Kronika osrednje Slovenije

18.35 Primorska kronika

18.55 V duhu glasbenega in plesnega izročila

19.25 Dok.: Slovenska ljudska glasbila in godci

20.05 Operne arije

20.05 Saša Čano

20.20 Marko Kobal

20.35 Globus

21.10 Poslovna oddaja: Prva ideja!

21.30 Film: Hit poletja: Feri Lainšček - Metod Pevec, igra Ula Furlan Molk

23.05 Dediščina Evrope

0.35 Film: Rosemaryjin otok (pon.)

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti

14.20 Euronews

14.30 Mladinska oddaja: Fanzine

15.00 Arhivski posnetki

15.50 Sredozemlje

16.25 Artevisione - kulturni magazin

16.55 Aktualno: Meridiani

18.00 Pomagajmo si (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV dnevnik, športne vesti

19.30 Slovenski magazin

19.30 Alpe Jadran

19.30 Srečanje z...

20.00 Avtomobilizem

20.30 Nautilus

20.45 Nautilus

21.15 Q - trendovska oddaja (vodi Lorella Flego)

22.00 0.05 Vsedanes - TV dnevnik

22.15 Biker explorer

22.45 26. mednarodni pokal v plesih

23.35 Istra in...

0.20 Čezmejna TV - dnevnik v slovenskem jeziku

10.30 20.00, 23.00 Dnevnik TV in vremenska napoved

11.00 23.30 Videostrani

17.00 Zelena bratovščina (pon.)

18.00 Mladi @ - a + e

18.45 Spoznajmo jih

19.45 Kulturni utrinek (pon.)

19.55 Epp

20.30 Primorski župani

21.30 Šu kham

22.00 Asova gibanica

22.30 Med Sočo in Nadižo

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro vmes koledar, pravljica in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Hevrek - iz sveta znanosti; 8.40 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga: Kajetan Kovič - Pot v Trento (8. nad.); 10.40 R'N'B; 11.00 Studio D; 11.15 Izzivi sodobnega človeka; 12.00 Tema tedna, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Zborovska glasba; 18.00 Istra, zemlja, ljudje; 18.40 Etno glasba; 19.20 Napovednik, sledi Večerni list; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.15 Glasba po željah; 17.05 Z vročega asfalta; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev, kinosporod; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Iz kulturnega sveta; 22.30 Jazz in jaz.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.28 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Intervju; 9.33 Pediatier; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.35 Evro Notis; 15.05 Pesem tedna; 18.00 Melozea; 19.00 Glasbeni sporod; 20.00 Radio Capodistria Jazz Club; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.00 Otroštvo...Pesem tedna; 22.30 Intervju.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 A že veste...?; 9.30 Torkov izziv; 10.10 In-telekt; 11.30 Ena ljudska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evropska postaja; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki; 10.00 Med poslovnimi krivuljami; 12.00 Vroči mikrofoni; 13.00 Danes do 13.ih; 13.30 Napoved sporodov; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki; 16.30 Zapisi iz močvirja; 17.00 Fiesta latina; 17.40 Šport; 18.00 Pogovor z dopisnikom; 18.45 Črna kronika; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Evrosong 2008, predizbor, 1. večer; 23.00 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasb. jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Slovenski interpret tedna; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprto za literaturo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncertni dogodki na tujem; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Dnevnik; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Otroška oddaja; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (dnevno, 105,5 MHz)

Dober dan, Koroška! - 12.25 ORF 2

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakciji:

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva:

Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena:

1,00 €

Naročnina za Italijo

280,00 €

Poštni t.r.

PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo:

0,80 € (191,71 SIT)

Letna naročnina za Slovenijo

170 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov:

1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov:

mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA1020

Proti nam pritekajo topli in stanovitni afriški tokovi.

Nad zahodno Evropo se zadržuje plitev ciklon z vremensko motnjo, nad osrednjim Sredozemljem in Balkanom pa je šibko območje visokega zračnega pritiska. Z jugozahodnimi vetrovi priteka k nam zelo toplel in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.43. Dolžina dneva 15.21.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo za večino ljudi ugoden, le na zahodu države se bodo pri najbolj občutljivih pojavljale manjše težave. Sredi dneva in popoldne bo po nižinah velika toplotna obremenitev, takrat se izogibajte večjim naporom, pijte dovolj tekočine in uživajte lahko hrano.

MORJE

Morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	28	2000 m	14
1000 m	23	2500 m	11
1500 m	18	2864 m	9

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 10 in pol, po nižinah pa 9.

PLIMOVANJE

Danes: ob 10.20 najnižje -30 cm, ob 17.44 najvišje 35 cm, ob 0.55 najnižje -10 cm.
Jutri: ob 5.31 najvišje 0 cm, ob 11.27 najnižje -29 cm, ob 18.24 najvišje 42 cm.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

1010

NAPOVED ZA DANES

Pretežno jasno bo in toplo. Ob morju bodo pihali šibki krajevni vetrovi. V nižinah bo vroče in soparno. V gorah bo v popoldanskih urah lahko nastala krajevna oblačnost.

Sončno bo, ponekod bo pihal jugozahadni. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 14, najvišje dnevne od 28 do 32 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Pretežno jasno bo, pihali bodo šibki krajevni vetrovi. V nižinah bo vroče in soparno. V gorah bo v popoldanskih urah lahko prehodno nastalo nekaj oblačnosti.

Jutri bo sončno in vroče. Tudi v četrtek bo večinoma sončno, vročina pa bo popustila. Pihati bo začel vzhodni veter, na Primorskem zmerna burja.

NOVA GORICA adriatica.net CENTER POTOVANJ. Gradnikove brigade 7, tel.: + 386 (0)5 333 24 16

KOPER adriatica.net CENTER POTOVANJ. Pristaniška ulica 2, tel.: + 386 (0)5 627 84 10

SEŽANA adriatica.net CENTER POTOVANJ. Kosovelova ulica 4 b, tel.: + 386 (0)5 730 12 10

TENERIFE

30.5.

Hotel 3*

8 dni, nočitev letalo iz Munchna

od 314 €

SHARM EL SHEIKH

31.5.

Hotel 4*

7 dni, pol penzion letalo iz Ljubljane

319 €

TUNIZIJA

4.6.

Hotel 4*

7 dni, pol penzion letalo iz Ljubljane

329 €

MEHIKA

4.6.

Hotel 3*

14 dni, vse vključeno letalo iz Ljubljane

1.065 €

POTUJ PAMETNO

adriatica.net

CENTER POTOVANJ

www.centerpotovanj.si

FESTIVAL V CANNESU - Glavno nagrado osvojil Laurent Cantet, lepa uveljavitev Mattea Garroneja in Paola Sorrentina

Po 21 letih zlata palma francoski kinematografiji

Dvojno priznanje za socialno kritičen italijanski film

CANNES - Po enaindvajsetih letih se je zlata palma spet ustavila v Franciji in nagradila najnovejše delo pariškega režiserja Laurenta Canteta, film *Entre les murs* (Med zidovi): poetično pripoved, ki slika vsakdan v srednji šoli pariškega predmestja, kjer si mlad profesor francoščine prizadeva, da bi svoje dijakke približal francoski kulturi in stvarnosti.

Vsakdanje zgodbe, medetnični odnosi in družinske vezi pa so bile itak osrednja poanta celotnega 61. cannskega festivala. Pa naj so se te odvijale v Južni Ameriki, zahodni ali vzhodni Evropi ali Aziji.

Žirija, ki ji je predsedoval ameriški igralec in režiser Sean Penn (sestavljali sp jo še francoska igralka Jeanne Balibar, italijanski igralec Sergio Castellitto, mehiški režiser Alfonso Cuarón, francoski režiser Rachid Bouchareb, ameriška igralka Natalie Portman, nemško-romunska igralka Alexandra Maria Lara, režiserka in scenaristka animiranega filma *Persepolis* Marjane Satrapi ter tajski režiser Apichatpong Weerasethakul), je 22 filmom v tekmovalnem programu podelila sedem nagrad.

Nagrada za najboljšo režijo je tako pristala v rokah Turka Nuriya Bilgeja Caylana, ki si svojim tretjim očesom že od vsega začetka prav tako prizadeva, da bi predstavil vsakdan in odnose na turških tleh in jih je letos posebej ovekovečil v filmu *Trois singes* (Tri opice).

Za najboljšo igralko so razglasili Sandro Corveloni v brazilski drami *Linha de passe* Walterja Sallesa, ki je ravno tako želela ovekovečiti vsakdan brazilskih revnih četrti in je postavila v osprednje življenje matere samohranilke ter njenih štirih otrok.

Da pa je filmska umetnost tudi kraj

obujanja preteklosti ali osebnosti, ki so tisto preteklost zaznamovale, je v Cannesu dokazal Steven Soderbergh, ki si je z delom *Che* zagotovil nagrado za najboljšo moško interpretacijo. Ta je tokrat šla Beniciju Del Toru, mlademu Ernestu Guevari, čigar podoba je v bistvu prisotna vseh 278 minut filma, ko s cigaro v roki in prodornim pogledom pričrpuje, vodi, bodri, zdravi najprej kubanske in nato še bolivijske revolucionarje.

Cannes 2008 pa se bo predvsem za italijanski film zapisal kot leto pomembne prelomnice, tiste, ki je na novo ovrednotila italijansko kinematografijo. Dve nagradi, Grand Prix in Prix du Jury, se pravi obe osrednji priznanji žirije, ki veljata nekako za drugo in tretjo najpomembnejšo nagrado, sta prejela dva predstavnika mlajše generacije italijanskih režiserjev, Matteo Garrone in Paolo Sorrentino. Prvi v Neaplju, dru-

gi pa v Rimu sta ovekovečila »najgrš plat Italije«, kot jima je že marsikdo očital. Garrone tisto, ki jo je pred njim natančno opisal v romanu *Gomorra* Roberto Saviano, Sorrentino pa tisto, ki je označila potek italijanske sodobne zgodovine v delu *Il divo*.

Italijanski film si je zadnjič v Cannesu zagotovil takšen dvojni uspeh pred dolgimi sedemtridesetimi leti, ko je takratna zlata palma ex aequo pripadla filmoma *Il caso Mattei* Francesca Rosija in *La classe operaia va in paradiso* Elia Petrija. Zanimivo, da je tudi takrat kot letos v obeh filmih blestel nastop enega igralca: leta 1971 Gian Marie Volonteja, letos pa Tonija Servilla. In zanimivo, kot sta takoj po prejetju nagrade poudarila avtorja, da je italijanski film najbolj uspešen, ko je italijanska država v največji krizi. Nekako tako, kot se je to dogajalo že v času neorealizma.

61. izvedba pa je zapečatila tudi ži-

Matteo Garrone

vljenjsko delo dveh velikih protagonistov svetovne filmske scene, Clint Eastwooda in Catherine Deneuve, katerima je pripadla posebna nagrada letošnje izvedbe. Denuuevova je tokrat nastopala v Desplechinovem delu *Conte De Noel*, Clint Eastwood pa je ravno tako v osrednjem tekmovalnem sklopu predstavil svoj zadnji film *Changeling*, ki bi si morda lahko zagotovil tudi kako drugo nagrado.

Zlato palmo za življenjsko delo pa je prejel portugalski režiser Manoel de Oliveira, ki bo septembra praznoval svoj stoti rojstni dan.

Nagrajena je bila tudi edina bosanska prisotnost, film *Snijeg* režiserke Aide Bječić, ki si je s svojim delom zagotovila sklop *Semaine de la critique*. Filmsko dogajanje je Bječićeva postavila v naselje Slavno pri Zvorniku, kjer živi samo še sedem žensk, sedemletni otrok in starejši moški. Vsakdan odročnega zaselka vzhodne Bosne poteka ob upanju, da se bodo v vojni izgignuli moški nekoč vrnili. Ženske med tem neutrudno go-

Paolo Sorrentino

jijo sadovnjake in prodajajo svoj pridelek, da se preživljajo. Prepričane so, da imajo v Slavnem zagotovljeno bodočnost, dokler se nekega dne ne pojavi tujec, ki jim ponudi vsoto za odkup celotnega ozemlja. Denar bi jim prav gotovo spremenil življenje, hkrati pa pokopal spomin na njihove najdražje. Bječić celovečerec je predvsem razmišljanje o medvojnem in povojnem dogajanju: času, ko velika stiska poveže prebivalce in jih spravi do tega, da si nesebično pomagajo, in času, ko je vojne konec, materializem, sla po denarju in sebičnost pa spet odtujijo tudi tiste, ki so si pred tem stali ob strani. Film bo avgusta odprl letošnji enajsti sarajevski filmski festival.

Posebna komisija, ki ji je predsedoval lanskoletni dobitnik nagrade za scenarij Fatih Akhin, je podelila nagrado v sekciji *Certain regard*. To je dobil kazahstanski film *Tulpan* v režiji Sergeja Dvorcevoya. Ta film je dobil še Prix de la Jeunesse.

Ivana Godnik

Dobitnik zlate palme Laurent Cantet z mladimi protagonisti filma *Entre les murs*